CRIV 56 **COM 498**

DE KAMER BE
LA CHAMBRE BE

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie bevat ook de integrale vertaling. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive comprend aussi la traduction intégrale. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

VOORLOPIG VERSLAG

COMPTE RENDU PROVISOIRE

Commissie voor Justitie

Commission de la Justice

Woensdag

04-11-2026

Namiddag

Mercredi

04-11-2026

Après-midi

De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij kunnen hun correcties schriftelijk meedelen vóór

09-11-2026, om 16 uur

aan de Dienst Integraal Verslag.

e-mail: CRIV@dekamer.be

Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs. Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit avant le

09-11-2026, à 16 heures

au Service du Compte rendu intégral.

e-mail: CRIV@lachambre.be

N-VA	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
VB	*Vlaams Belang*
MR	*Mouvement Réformateur*
PS	*Parti Socialiste*
PVDA-PTB	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Les Engagés	*Les Engagés*
Vooruit	*Vooruit*
cd&v	*Christen-Democratisch en Vlaams*
Ecolo-Groen	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
Anders.	*Anders.*
DéFI	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	*Indépendant – Onafhankelijk*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		*Abréviations dans la numérotation des publications :*	
DOC 56 0000/000	*Parlementair stuk van de 56e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*	*DOC 56 0000/000*	*Document parlementaire de la 56e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*	*QRVA*	*Questions et Réponses écrites*
CRIV	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*	*CRIV*	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*
CRABV	*Beknopt Verslag*	*CRABV*	*Compte Rendu Analytique*
CRIV	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*	*CRIV*	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*
PLEN	*Plenum*	*PLEN*	*Séance plénière*
COM	*Commissievergadering*	*COM*	*Réunion de commission*
MOT	*Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)*	*MOT*	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Actualiteitsdebat over i-Police en toegevoegde vragen van 1

- Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het nieuwe hoofdstuk in het feuilleton van het i-Police-fiasco" (56020391C) 1
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het i-Policedossier" (56020397C) 1
- Katja Gabriëls aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het falen van i-Police" (56020432C) 1
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De juridische wending in het dossier i-Police" (56020456C) 1
- Matti Vandemaele aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De contacten tussen het kabinet van de minister en het parket in het i-Policedossier" (56020466C) 1
- Matti Vandemaele aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De audit van het Rekenhof over i-Police" (56020467C) 1
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De recente berichtgeving en de audit van het Rekenhof over i-Police" (56020472C) 1
- Julien Ribaudo aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het dossier i-Police" (56020483C) 1
- Ismaël Nuino aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het verslag van het Rekenhof over i-Police" (56020571C) 1
- Brent Meuleman aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "i-Police" (56020579C) 1
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "i-Police en de structurele hervormingen" (56020580C) 1

Sprekers: **Ridouane Chahid**, **Alexander Van Hoecke**, **Katja Gabriëls**, **François De Smet**, **Matti Vandemaele**, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, **Arthur Orlians**, **Julien Ribaudo**, **Ismaël Nuino**, **Brent Meuleman**, **Maaike De Vreese**, **Franky Demon**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 20

- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De beveiliging van magistraten en gerechtspersoneel" (56019806C) 20
- Alexia Bertrand aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De veiligheid van magistraten" (56019905C) 20

Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Julie Taton aan Annelies Verlinden 22

SOMMAIRE

Débat d'actualité sur i-Police et questions jointes de 1

- Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "I-Police, un fiasco en plusieurs épisodes" (56020391C) 1
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier i-Police" (56020397C) 1
- Katja Gabriëls à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'échec du projet i-Police" (56020432C) 1
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La tournure judiciaire du dossier i-Police" (56020456C) 1
- Matti Vandemaele à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les contacts entre le cabinet de la ministre et le parquet dans le dossier i-Police" (56020466C) 1
- Matti Vandemaele à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'audit de la Cour des comptes sur le programme i-Police" (56020467C) 1
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les informations communiquées récemment et l'audit de la Cour des comptes sur le programme i-Police" (56020472C) 1
- Julien Ribaudo à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier i-Police" (56020483C) 1
- Ismaël Nuino à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de la Cour des comptes sur i-Police" (56020571C) 1
- Brent Meuleman à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "i-Police" (56020579C) 1
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "i-Police et les réformes structurelles" (56020580C) 1

Orateurs: **Ridouane Chahid**, **Alexander Van Hoecke**, **Katja Gabriëls**, **François De Smet**, **Matti Vandemaele**, président du groupe Ecolo-Groen, **Arthur Orlians**, **Julien Ribaudo**, **Ismaël Nuino**, **Brent Meuleman**, **Maaike De Vreese**, **Franky Demon**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 20

- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La protection des magistrats et du personnel judiciaire" (56019806C) 20
- Alexia Bertrand à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La sécurité des magistrats" (56019905C) 20

Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Julie Taton à Annelies Verlinden 22

(Justitie, belast met de Noordzee) over "De strijd tegen cyberpesten" (56019814C)
Sprekers: **Julie Taton**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 23
- Anja Vanrobaeys aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (56020016C) 23
- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (56020484C) 23
Sprekers: **Anja Vanrobaeys**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De deeltijdse sluiting van de griffies van de Brusselse vredegerechten" (56020093C) 25
Sprekers: **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Pierre Jadoul aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stavaza betreffende de financiering van Casa legal" (56020276C) 27
Sprekers: **Pierre Jadoul**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 28
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitstel van de plaatsing van modulaire woonunits in de Belgische gevangenissen" (56020291C) 28
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitstel van de creatie van gevangeniscapaciteit via modulaire units" (56020301C) 28
Sprekers: **Marijke Dillen**, **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De proefprojecten rond geestelijke gezondheid in de strafinrichtingen" (56020292C) 30
Sprekers: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Isabelle Hansez aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De behandelingstermijn voor beroepen tegen een beëindiging van de arbeidsongeschiktheid" (56020314C) 31
Sprekers: **Isabelle Hansez**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden 32

(Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La lutte contre le cyberharcèlement" (56019814C)
Orateurs: **Julie Taton**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 23
- Anja Vanrobaeys à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur les tueurs du Brabant" (56020016C) 23
- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur les tueurs du Brabant" (56020484C) 23
Orateurs: **Anja Vanrobaeys**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La fermeture partielle des greffes des justices de paix bruxelloises" (56020093C) 25
Orateurs: **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Pierre Jadoul à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La situation du financement de Casa legal" (56020276C) 27
Orateurs: **Pierre Jadoul**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 28
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le report de l'installation d'unités de logement modulaires dans les prisons belges" (56020291C) 28
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le report de l'installation des places de détention en unités modulaires" (56020301C) 28
Orateurs: **Marijke Dillen**, **François De Smet**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les projets pilotes de santé mentale au sein des établissements pénitentiaires" (56020292C) 30
Orateurs: **Hervé Cornillie**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Isabelle Hansez à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les délais de traitement des recours contre la fin de l'incapacité de travail" (56020314C) 31
Orateurs: **Isabelle Hansez**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden 32

(Justitie, belast met de Noordzee) over "Het cellencomplex Portalis in het Brusselse Justitiepaleis" (56020345C)
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Samengevoegde vragen van 33
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De vervallenverklaring van de strafvordering in een Limburgs drugsproces" (56020359C) 33

- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De te lange procedure in een groot Limburgs drugsproces" (56020486C) 33
Sprekers: **Alexander Van Hoecke**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Nieuwe strafbare feiten na niet-uitgevoerde plaatsingen en elektronisch toezicht" (56020368C) 36
Sprekers: **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De belofte in het regeerakkoord om de snelrechtprocedure aan te scherpen" (56020383C) 36
Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De zaak-Reynders/-Brulin en de controle op politieke beïnvloeding bij de VSSE" (56020402C) 38
Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De prioriteiten van de taskforce georganiseerde drugscriminaliteit" (56020436C) 39
Sprekers: **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gecoördineerde campagne tegen de Belgische justitie en het Qatargate-onderzoek" (56020489C) 40
Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

(Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le complexe de cellules Portalis au Palais de Justice de Bruxelles" (56020345C)
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Questions jointes de 33
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'extinction de l'action publique dans un procès pour trafic de drogue dans le Limbourg" (56020359C) 33

- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dépassement du délai raisonnable dans un vaste procès pour trafic de drogue dans le Limbourg" (56020486C) 33
Orateurs: **Alexander Van Hoecke**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "De nouveaux faits commis après la non-exécution de mesures de placement et surveillance électronique" (56020368C) 36
Orateurs: **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La promesse dans l'accord de gouvernement concernant le renforcement de la procédure accélérée" (56020383C) 36
Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'affaire Reynders/Brulin et le contrôle de l'influence politique exercée à la VSSE" (56020402C) 38
Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les priorités de la task force de lutte contre le narcotrafic organisé" (56020436C) 39
Orateurs: **Arthur Orlians**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La campagne coordonnée contre la justice belge et l'enquête sur le Qatargate" (56020489C) 40
Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Samengevoegde vragen van 41

- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020505C) 41

- Julien Ribaudo aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De financiering van de dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020507C) 41

- Sofie Merckx aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar New York en Abu Dhabi" (56020518C) 41

- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De kosten van de dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020523C) 41

- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020538C) 41

Sprekers: **Alexander Van Hoecke**, **Arthur Orlians**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stand van zaken m.b.t. de buitenlandse gevangeniscapaciteit in Kosovo, Albanië en Estland" (56020544C) 46

Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een geïntegreerd onthaal en welzijnsloket in alle gerechtsgebouwen" (56020546C) 48

Sprekers: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opvolging van schadelijke sektarische organisaties" (56020582C) 49

Sprekers: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, minister van Justitie, belast met de Noordzee

Questions jointes de 41

- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La mission de la ministre à Abu Dhabi" (56020505C) 41

- Julien Ribaudo à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le financement du voyage de la ministre à Abu Dhabi" (56020507C) 41

- Sofie Merckx à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La mission de la ministre à New York et Abu Dhabi" (56020518C) 41

- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le coût de la mission de la ministre à Abu Dhabi" (56020523C) 41

- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le déplacement officiel de la ministre à Abu Dhabi" (56020538C) 41

Orateurs: **Alexander Van Hoecke**, **Arthur Orlians**, **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le point sur les capacités carcérales étrangères au Kosovo, en Albanie et en Estonie" (56020544C) 46

Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Un accueil intégré et un guichet bien-être dans chaque palais de justice" (56020546C) 48

Orateurs: **Marijke Dillen**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi des organisations sectaires nuisibles" (56020582C) 49

Orateurs: **Stefaan Van Hecke**, **Annelies Verlinden**, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord

Commissie voor Justitie

van

WOENSDAG 4 NOVEMBER 2026

Namiddag

_____

Commission de la Justice

du

MERCREDI 4 NOVEMBRE 2026

Après-midi

_____

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 18 et présidée par M. Ismaël Nuino.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Ismaël Nuino.

01 Débat d'actualité sur i-Police et questions jointes de
- Ridouane Chahid à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "I-Police, un fiasco en plusieurs épisodes" (56020391C)
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier i-Police" (56020397C)
- Katja Gabriëls à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'échec du projet i-Police" (56020432C)
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La tournure judiciaire du dossier i-Police" (56020456C)
- Matti Vandemaele à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les contacts entre le cabinet de la ministre et le parquet dans le dossier i-Police" (56020466C)
- Matti Vandemaele à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'audit de la Cour des comptes sur le programme i-Police" (56020467C)
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les informations communiquées récemment et l'audit de la Cour des comptes sur le programme i-Police" (56020472C)
- Julien Ribaudo à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dossier i-Police" (56020483C)
- Ismaël Nuino à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le rapport de la Cour des comptes sur i-Police" (56020571C)
- Brent Meuleman à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "i-Police" (56020579C)
- Maaike De Vreese à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "i-Police et les réformes structurelles" (56020580C)

01 Actualiteitsdebat over i-Police en toegevoegde vragen van
- Ridouane Chahid aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het nieuwe hoofdstuk in het feuilleton van het i-Police-fiasco" (56020391C)
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het i-Policedossier" (56020397C)
- Katja Gabriëls aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het falen van i-Police" (56020432C)
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De juridische wending in het dossier i-Police" (56020456C)
- Matti Vandemaele aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De contacten tussen het kabinet van de minister en het parket in het i-Policedossier" (56020466C)
- Matti Vandemaele aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De audit van het Rekenhof over i-Police" (56020467C)
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De recente berichtgeving en de audit van het Rekenhof over i-Police" (56020472C)
- Julien Ribaudo aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het dossier i-Police" (56020483C)
- Ismaël Nuino aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het verslag van het Rekenhof over i-Police" (56020571C)
- Brent Meuleman aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "i-Police" (56020579C)
- Maaike De Vreese aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "i-Police en de structurele hervormingen" (56020580C)

01.01 **Ridouane Chahid** (PS): Madame la ministre, la saga i-Police n'en finit plus de nous étonner au vu des révélations qui sortent semaine

après semaine.

Aujourd'hui, ce ne sont plus seulement les défaillances d'un marché public qui sont mises en cause, mais également la transparence de votre cabinet, votre responsabilité politique et le respect de l'indépendance de la justice. Selon les informations publiées par *Le Soir* la semaine dernière, votre cabinet serait soupçonné d'avoir violé le secret de l'instruction dans le cadre de ce dossier.

Madame la ministre, vous vous doutez bien que ce fait est extrêmement grave. Si ces soupçons devaient être confirmés, nous ne serions plus simplement face à un projet informatique ayant dérapé, mais bien face à une possible atteinte au bon fonctionnement de la justice, cette même justice dont vous assumez la responsabilité politique. Le projet i-Police devait moderniser la police. Aujourd'hui, il se trouve au cœur d'un scandale financier, budgétaire et de gouvernance.

À cela s'ajoutent un certain nombre d'interrogations déjà soulevées au sein de ce Parlement: vos liens professionnels passés avec Sopra Steria – l'entreprise à laquelle le marché a été attribué –, mais également les liens de votre compagnon, qui travaille au cabinet DLA Piper qui aurait conseillé cette même société. Nous vous avons interrogée à de nombreuses reprises sur l'ensemble de ces questions. Vous avez toutefois toujours été évasive, et nous n'avons jamais obtenu de réponse claire. Vous savez cependant que la transparence n'est pas une faveur accordée aux parlementaires, mais bien une obligation démocratique à laquelle vous êtes tenue.

Aujourd'hui, les chiffres parlent d'eux-mêmes. Il n'est plus seulement question de 75 millions d'euros partis en fumée, mais de 140 millions d'euros, selon la Cour des comptes. Je n'irai pas plus loin sur le fond de ce dossier puisque nous en avons déjà longuement parlé. Je me limiterai donc à trois questions très simples.

Madame la ministre, comment réagissez-vous aux révélations publiées par *Le Soir* concernant une éventuelle violation du secret de l'instruction par des membres de votre cabinet? Avez-vous eu connaissance des faits rapportés par la presse? Avez-vous connaissance d'une enquête interne relative à ces faits? Quelles mesures avez-vous prises afin de garantir qu'aucune information couverte par le secret de l'instruction ne soit divulguée ou utilisée par votre cabinet? Quelles garanties concrètes pouvez-vous apporter afin d'assurer qu'il n'existe aucune interférence entre votre cabinet et l'enquête judiciaire en cours? Enfin, êtes-vous aujourd'hui en mesure de faire toute la transparence sur ce dossier?

01.02 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, ik zal met de deur in huis vallen. Er ligt hier vandaag weer heel wat op tafel. We hebben vorige week allemaal het desastreuse auditverslag van het Rekenhof gezien. Uw woordvoerder en de Nederlandstalige woordvoerster van het Brusselse parket zijn in het kader van het onderzoek naar i-Police inmiddels ook door de Brusselse onderzoeksrechter in verdenking gesteld wegens schending van het beroepsgeheim. Het Brusselse parket opende begin dit jaar al een vooronderzoek naar verduistering van belastinggeld en belangenvermenging. Intussen is er sprake van een volwaardig gerechtelijk onderzoek.

De betrokken woordvoerster van het Brusselse parket is ondertussen ook geschorst. Het is bijzonder opvallend, mevrouw de minister, dat dit al in juni gebeurd zou zijn. Dat wil dus zeggen dat de kans bijzonder groot is dat u al geruime tijd op de hoogte bent van die feiten. Ook bijzonder opvallend is dat uw woordvoerder zich afvraagt wie er belang bij heeft om uit het dossier te lekken. Dat is natuurlijk enigszins ironisch, aangezien u de minister bent voor wie hij werkt en u er dus alle belang bij zou hebben om informatie over dat onderzoek te weten te komen. De zaken die we hier vandaag behandelen, zijn dan ook bijzonder zwaarwichtig. We hebben het hier over het zoveelste lijk dat uit uw kast en uit de kast van het i-Policedossier valt.

Ik verwacht vandaag dan ook niets anders van u dan een zeer concreet en helder antwoord op al onze vragen. Ik denk dat alleen een helder en concreet antwoord ons in deze zaak nog vooruit kan helpen.

Mijn eerste vraag is dan ook zeer logisch, mevrouw de minister. Welke precieze informatie over het gerechtelijk onderzoek naar i-Police hebben u of andere medewerkers van uw kabinet rechtstreeks of onrechtstreeks via uw woordvoerder ontvangen?

Ten tweede, was u vooraf op de hoogte van de contacten tussen uw woordvoerder en de Nederlandstalige woordvoerster van het Brusselse parket over het i-Policedossier? Vonden die contacten plaats op initiatief van uw woordvoerder zelf, dan wel op uw verzoek of dat van andere kabinetsmedewerkers? Werd er achteraf op enige wijze verslag uitgebracht over de inhoud van de gesprekken tussen uw woordvoerder en de

woordvoerster van het Brusselse parket? Ik denk dat dit een zeer belangrijk element is.

Mevrouw de minister, ik denk dat het ook bijzonder belangrijk is te weten wanneer en door wie u voor het eerst werd geïnformeerd over het gerechtelijk onderzoek naar uw woordvoerder en diens uiteindelijke inverdenkingstelling wegens schending van het beroepsgeheim. Het gaat in wezen dus om spionage in het onderzoek.

Welke stappen hebt u ondernomen toen u kennisnam van die inverdenkingstelling? Hebt u uw woordvoerder om toelichting gevraagd? Dat lijkt me toch het minste wat in zo'n geval kan gebeuren. Zijn er daarnaast interne stappen genomen om de vertrouwelijkheid van het lopende onderzoek en de integriteit van uw kabinet te waarborgen?

Ik begrijp ook dat die woordvoerder nog steeds gewoon aan de slag is. Klopt dat? Is hij thans op geen enkele manier beperkt in zijn bevoegdheden als woordvoerder?

U verklaarde in de pers dat de contacten tussen parketwoordvoerders en de woordvoerder van uw kabinet tot de gebruikelijke werking van een kabinet behoren. Toch hoop ik dat u als minister van Justitie erkent dat er een fundamenteel onderscheid bestaat tussen het uitwisselen van vertrouwelijke informatie in een lopend strafonderzoek waarbij u betrokken bent en de gebruikelijke contacten tussen parketwoordvoerders en een kabinetswoordvoerder.

Beschikte u op het ogenblik van uw reactie aan de pers over concrete informatie over de aard en de inhoud van die contacten?

Ten zesde, gelet op uw politieke verantwoordelijkheid voor het i-Police-dossier en uw huidige bevoegdheid als minister van Justitie, welke maatregelen hebt u genomen of zult u nemen om ervoor te zorgen dat er op geen enkele wijze bevoorrechte toegang tot informatie uit dat gerechtelijk onderzoek wordt gegeven?

Tot slot, mevrouw de minister, bent u, gezien de zwaarwichtigheid van dit dossier en alles wat hier vandaag op tafel ligt, bereid om uw volledige steun en medewerking te verlenen aan een parlementaire onderzoekscommissie om de onderste steen boven te krijgen? Dat kan alleen in uw voordeel zijn, want er moet dringend openheid komen. Anders dreigt er volgende week opnieuw een lijk uit de kast te vallen en zo creëert u uw eigen martelgang.

01.03 **Katja Gabriëls** (Anders.): Mevrouw de minister, ik denk dat de feiten intussen bekend zijn. De details zullen de komende weken wellicht nog verder naar buiten komen, maar ze zijn in ieder geval redelijk hallucinant.

Het auditrapport van het Rekenhof over i-Police schetste een zeer zorgwekkend beeld. Het digitaliseringsproject van de politie werd – gelukkig, zou ik zeggen – eind 2025 stopgezet, nadat er intussen toch 140 miljoen euro was uitgegeven of weggesmeten. Ik weet niet hoe we het moeten verwoorden.

Het Rekenhof stelt in zijn verslag tal van tekortkomingen vast in de voorbereiding, maar ook in de aansturing en de controle van het project, die allemaal onder uw bevoegdheid vielen. De oorspronkelijke businesscase is nooit bijgewerkt, een risicoanalyse ontbrak volledig en bijna 22 miljoen euro werd bijvoorbeeld besteed aan licenties die gewoon nooit gebruikt zijn.

Daarnaast rijzen er natuurlijk ook veel vragen, niet alleen bij het Parlement, maar ook bij de burger, over belangenvermenging. Dat houdt verband met uw vroegere professionele betrokkenheid bij Sopra Steria, de uiteindelijke opdrachtnemer van i-Police, en met de huidige betrokkenheid van het advocatenkantoor waar uw partner blijkbaar nog steeds werkt, bij het lopende geschil over de stopzetting van dat dossier.

Daar komt de recente inverdenkingstelling van uw woordvoerder en de woordvoerder van het Brusselse parket wegens een vermoedelijke schending van het beroepsgeheim in een gerechtelijk onderzoek nog bij. Dat is zeker niet niks voor een minister van Justitie en maakt de situatie alleen maar nog ernstiger.

Intussen hebben meerderheid en oppositie gelukkig beslist om een bijzondere commissie op te richten. Ik hoop echter vandaag al een aantal antwoorden op onze vragen te krijgen.

Mijn collega zal mijn vragen aanvullen, maar ik wil alvast het volgende weten.

Waarom hebt u niet eerder ingegrepen en hebt u het dossier zo lang laten aanmodderen?

Welke contacten heeft u of uw kabinet gehad met de betrokken woordvoerder over het lopende gerechtelijk onderzoek naar i-Police? Kunt u uitsluiten dat er vertrouwelijke informatie of onderzoeksinformatie bij u of bij andere leden van

uw kabinet terechtgekomen is?

Welke concrete garanties kunt u bieden dat het gerechtelijk onderzoek volledig onafhankelijk zal verlopen? Bent u vandaag bereid om alle relevante informatie over het belangenconflict aan het Parlement te bezorgen?

Tot slot, er bestaat een omzendbrief die bepaalt dat de procureur des Konings of, in bepaalde gevallen, het parket-generaal de bevoegde overheid of tuchtoverheid in kennis stelt van een lopend strafrechtelijk onderzoek. Voor federale ambtenaren is dat de bevoegde minister. Bent u formeel door het parket in kennis gesteld van de inverdenkingstelling van uw woordvoerder, overeenkomstig die omzendbrief? Zo ja, wanneer is dat gebeurd en hebt u naar aanleiding daarvan maatregelen genomen ten aanzien van de betrokken persoon? Uit de pers vernemen we dat dit niet het geval zou zijn. Kunt u dat bevestigen? Of hebt u helemaal geen melding ontvangen van het parket? Dat is nuttige informatie die we graag zouden ontvangen.

U hebt zelf gezegd dat u snel naar het Parlement wilde komen, hoe sneller, hoe liever. U bent hier vandaag. U hoeft zeker niet te wachten op de commissie van een van de volgende dagen om meer helderheid te scheppen in dit dossier.

01.04 **François De Smet** (DéFI): Madame la ministre, où s'arrêtera donc ce dossier i-Police? Nous avons, je crois, tous été stupéfaits d'apprendre que votre porte-parole néerlandophone avait été inculpé dans le cadre d'une enquête sur les fuites d'informations parce qu'il était soupçonné d'avoir obtenu d'une porte-parole du parquet de Bruxelles des informations couvertes par le secret professionnel et/ou par le secret de l'instruction dans le cadre de l'enquête relative à i-Police.

À côté de cela, il y a aussi le fameux audit, commandité par la Chambre à la Cour des comptes, qui est revenu accablant, puisque le programme confié à Sopra Steria en 2021 et arrêté en 2025 aura coûté au total 139,4 millions d'euros, sans aucun résultat.

Ce qui est interpellant, c'est que ce rapport nous rapporte un défaut de pilotage dès le premier jour. Dès la signature du contrat en décembre 2021, 75 millions de crédits ont été engagés, sans se limiter aux deux projets pilotes et au socle informatique. La plupart des projets ont donc démarré en parallèle, sans attendre la réussite de ces pilotes, qui devaient pourtant en être le préalable.

Au cours de ce même mois de décembre 2021, on se retrouve avec des bons de commande de logiciels émis pour 20 millions d'euros, et 17 millions qui ont été payés, alors que le calendrier convenu avec le prestataire prévoyait d'étaler les projets dans le temps.

La Cour relie ces achats à la décision d'utiliser des crédits de liquidation encore disponibles fin 2021. Autrement dit, on a dépensé pour ne pas perdre un budget, et non pour répondre à un besoin validé. C'est à partir de là que tout est allé de travers.

Madame la ministre, confirmez-vous l'inculpation de votre porte-parole? Dans l'affirmative, quelles mesures ont-elles été prises à son égard? Entendez-vous agir en toute transparence afin que toute la lumière soit faite sur ce dossier, symbole de gabegie? Et surtout, comment réagissez-vous au rapport accablant de la Cour des comptes? Je vous remercie.

01.05 **Matti Vandemaele** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, hier zijn we weer.

Het dossier i-Police blijft u achtervolgen. Het is een dossier uit de vorige legislatuur en het gaat natuurlijk over wat u vanuit uw toenmalige functie hebt gedaan of net niet hebt gedaan. Het is echter ook een dossier waaraan u in deze legislatuur vanuit uw nieuwe functie nog extra laagjes toevoegt. De collega's hebben er al naar verwezen. Vorige week kregen we eindelijk de langverwachte audit van het Rekenhof.

Ik ben niet achterovergevallen, want ik ken het dossier vrij goed. Wij zijn massa's belastinggeld kwijt. De governance van het project bij de federale politie was rampzalig. Onze agenten beschikken vandaag nog altijd niet over het materiaal dat ze nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen.

De audit spreekt zich echter niet uit over de verantwoordelijkheid van de firma Sopra Steria en evenmin over die van de twee opeenvolgende ministers van Binnenlandse Zaken. Daarnaar is geen onderzoek gevoerd. Op basis van die audit kunnen we daarover dus geen uitspraken doen.

De conclusie is dan ook dat we 140 miljoen euro belastinggeld kwijt zijn. Iedereen blijft zitten. Niemand neemt zijn verantwoordelijkheid. Ik hoor, mevrouw de minister, dat u vliegtuigtickets van 11.500 euro boekt. Misschien is 140 miljoen euro voor u dus een peulenschil, maar dat is het niet. Het gaat om 140 miljoen euro belastinggeld

waarmee in budgettair bijzonder krappe tijden gemorst is.

Ik herhaal daarom mijn vragen, die ik u al verschillende keren heb gesteld.

Blijft u erbij dat u vanuit uw vorige functie als minister niet meer had kunnen doen om in te grijpen? Uw opvolger, minister Quintin, kon dat wel. U zegt altijd dat u niet anders kon dan brieven schrijven. Minister Quintin heeft wel ingegrepen. Wat is in dat opzicht het verschil tussen u en minister Quintin?

Waarom zijn u en uw partij bij de totstandkoming van Arizona blijven aandringen op de voortzetting van het project, terwijl iedereen op dat moment wist dat het project er rampzalig aan toe was? Waarom zijn jullie blijven aandringen om nog meer belastinggeld in het project te pompen?

Bent u bereid om, als er een onderzoekscommissie komt, daaraan uw volle medewerking te verlenen en onze vragen ook punctueel te beantwoorden? Tijdens de hoorzittingen hebt u namelijk een aantal antwoorden gegeven, maar ook veel zaken niet gezegd.

Dan was er vorige week het tweede probleem, namelijk de contacten die er geweest zijn tussen uw woordvoerder en de woordvoerster van het parket. Mijn vragen zijn heel eenvoudig. Welke informatie heeft u of uw kabinet via uw woordvoerder bij het parket opgevraagd?

U moet goed luisteren naar de woorden die ik gebruik: welke informatie is er opgevraagd door u of uw kabinet? Gebeurde dat op uw verzoek, op verzoek van een kabinetschef of een andere medewerker, of was dat op eigen initiatief van de woordvoerder? Welke informatie is er losgepeuterd? Luister goed: losgepeuterd. Welke informatie is er losgepeuterd? Hebt u die informatie persoonlijk gekregen? Wat was het doel van die acties?

Ik heb gisteren voor de sport dezelfde vraag gesteld aan minister Quintin. Ik vroeg hem of er vanuit zijn kabinet contact was geweest met het parket. Minister Quintin heeft er in zijn antwoord niet omheen gedraaid. Hij heeft u gisteren met veel plezier al glimlachend onder de bus gegooid.

Ik citeer zijn antwoord: “Noch ikzelf, noch mijn kabinet heeft contact gehad met magistraten of speurders over het strafonderzoek naar eventuele onregelmatigheden in het i-Policedossier. Ik heb geen enkele behoefte om kennis te nemen van elementen uit lopende strafonderzoeken. Het is ook niet mijn rol om me daarin te mengen. Dat zal ik dan ook niet doen. De scheiding der machten is voor mij heel belangrijk.”

Mevrouw de minister, als uw collega dat zegt, dan benoemt hij een aantal heel belangrijke elementen. Zo wil hij niet tussenkomen in een onderzoek, heeft hij geen behoefte aan die informatie en vraagt hij die informatie niet op, omdat hij de scheiding der machten respecteert. Als er via uw woordvoerder, uw kabinet of uzelf wel zulke contacten hebben plaatsgevonden, is er dan al dan niet sprake van een probleem in het kader van de scheiding der machten?

Mevrouw de minister, als ik u zie, moet ik altijd denken aan een liedje van Boudewijn de Groot: “Achter iedere deur die ik opendoe, doe jij een andere deur weer dicht. En zo blijf je verborgen. Nooit wordt er meer dan een tip van de sluier opgelicht.”

Mevrouw de minister, ik beloof u plechtig dat ik zal blijven beuken op iedere deur die u dichtdoet, tot we weten hoe we die 140 miljoen euro verloren zijn, wie daarvoor verantwoordelijk is en wie daarvoor zijn of haar verantwoordelijkheid zal nemen.

01.06 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, het gaat vandaag inderdaad over de politieke verantwoordelijkheid.

Het Rekenhof heeft een rapport opgesteld met een samenvatting van allerlei zaken die zijn misgelopen of beter hadden kunnen verlopen en met aanbevelingen. De rechtbank zal uitspraken doen over juridische geschillen. Vandaag gaat het hier echter over de politieke verantwoordelijkheid.

Er is inderdaad de kwestie van de woordvoerder. In het hele i-Police-dossier waren er verschillende momenten waarop u politieke verantwoordelijkheid had kunnen nemen en politieke actie had kunnen ondernemen. Ik heb voor mezelf de tien belangrijkste momenten van politieke verantwoordelijkheid opgelijst.

De eerste politieke verantwoordelijkheid betreft het feit dat i-Police nooit sluitend was gefinancierd. Vanaf het begin waren er tekorten van vele miljoenen euro. Er werd gesteld dat die tekorten zouden oplopen en dat de belastingbetaler uiteindelijk de rekening zou moeten betalen. Dat waren adviezen van de Inspectie van Financiën en de politie. De financiering was nooit sluitend. Dat is de eerste politieke verantwoordelijkheid.

De tweede politieke verantwoordelijkheid betreft de manier waarop i-Police werd gefinancierd. In de begroting heeft de minister of de ministerraad nooit een afzonderlijke lijn voor i-Police opgenomen. De financiering moest uit drie potjes komen waarvan een de onderbenutting van personeelskredieten was. De Inspectie van Financiën en de politie hebben echter meermaals gewaarschuwd dat er geen onderbenutting van personeelskredieten zou zijn. De financiering klopte dus niet. Bovendien hebt u zelfs nog bespaard op de personeelskredieten. Dat klopt dus niet. Dat is de tweede politieke verantwoordelijkheid.

De derde politieke verantwoordelijkheid betreft het te vroeg aankopen van de licenties, waarmee uiteindelijk niets is gebeurd. Dat was vorige week groot nieuws. Opnieuw was de oorzaak de financiering die door de ministerraad is goedgekeurd, tegen het advies van de politie in.

De toenmalige korpschef Marc De Mesmaeker stelde letterlijk dat de politie eind 2021 nog massaal licenties moest bestellen omdat er op dat moment onderbenuttingskredieten waren bij het personeel. Volgens politieverantwoordelijke Koen Van Overtveldt werd de budgettaire planning van de politie, die uitging van een geleidelijke opbouw en betaling, niet aangehouden en zorgde de beslissing van de ministerraad in november 2021 voor een snellere aankoop van de licenties. De politie heeft de beslissing van de ministerraad gewoon loyaal uitgevoerd.

Dat is de derde politieke verantwoordelijkheid. De politie en Sopra Steria hadden een planning voor de aankoop van de licenties opgesteld. Die aankoop werd versneld door een beslissing van de ministerraad.

De vierde politieke verantwoordelijkheid betreft de audit die u bij Deloitte hebt besteld. Met die audit is te weinig gebeurd en het project werd niet stopgezet.

Ik kom tot de vijfde politieke verantwoordelijkheid. Het contract bevatte een stop-and-goclausule. Na twaalf maanden zou de eerste quick win geëvalueerd worden. Toen werd vastgesteld dat die quick win niet was gehaald en dat het project veel te duur zou zijn, veel te traag zou verlopen en niet zou werken. Toch werd na twaalf maanden de stekker niet uit het project getrokken.

De zesde politieke verantwoordelijkheid betreft de evaluatie van een tweede quick win, na achttien maanden. Na die achttien maanden werd vastgesteld dat ook die quick win niet werkte en dat het project te traag verliep en te duur was. Opnieuw werd de stekker niet uit het project getrokken.

Na die niet-gerealiseerde quick wins hebt u de stekker nog altijd niet uit het project getrokken, maar wel een nieuwe deadline vastgelegd. Die quick wins moesten dan klaar zijn op 15 januari 2024. Op die datum bleek dat de quick wins er opnieuw niet waren en dat ook de nieuwe deadline niet was gehaald. Opnieuw werd de stekker niet uit het project getrokken. Dat is de zevende politieke verantwoordelijkheid.

Vervolgens werd er opnieuw een audit besteld. Die audit werd opgeleverd en was opnieuw vernietigend. Toch werd alweer de stekker niet uit het project getrokken. Ook dat is een politieke verantwoordelijkheid, de achtste.

Dan was er een brief van de politie. Dat is de negende politieke verantwoordelijkheid. Uit die brief bleek dat de financiering van het project niet klopte en dat het project heel veel vertraging had opgelopen. Er was zelfs niet genoeg geld voor het basisscenario, omdat de personeelskredieten volledig zouden worden benut. Daardoor kon i-Police niet langer worden gefinancierd. U hebt daarop gewoon geantwoord met een brief waarin u stelde dat de politie het project beter moest opvolgen, maar opnieuw hebt u het project niet stopgezet.

Ten slotte is er de tiende politieke verantwoordelijkheid. We zien dat minister Quintin de stekker wel uit het project heeft kunnen trekken. Minister Quintin beschikte niet over nieuwe elementen. Na februari 2025 zijn er geen belangrijke nieuwe elementen bij gekomen op basis waarvan hij de stekker uit het project kon trekken. Hij had alle elementen die u ook al had, vanaf 2022, 2023 en 2024. U had toen gewoon de stekker uit het project moeten trekken.

Mijn vraag is dan ook waarom dat niet is gebeurd. Wat is er nog nodig om uw politieke verantwoordelijkheid toe te geven en te erkennen dat u veel vroeger de stekker uit het project had moeten trekken?

01.07 **Julien Ribaudo** (PVDA-PTB): Madame la ministre, quand j'étais petit, j'allais le mercredi chez ma grand-mère. Elle adorait regarder *Amour, Gloire et Beauté*. J'en ignore la traduction en néerlandais, mais c'est un feuilleton dans lequel on trouve de l'amour, de l'intrigue, des jeux de pouvoir et des conflits d'intérêts que l'on suit d'un épisode à l'autre. Dans ce dossier i-Police, j'ai l'impression

de revivre ce même feuilleton télévisé que je regardais le mercredi après-midi chez ma grand-mère. Seulement, madame la ministre, la facture de la production de la série qui nous occupe en ce moment, ce sont les contribuables qui la paient. Et, chaque semaine, la presse nous apprend ce que vous n'avez pas encore dit.

Ce sont près de 140 millions d'euros au total, selon la Cour des comptes, dont 74 millions ont été payés à Sopra Steria pour un système qui n'a jamais été livré, 20,6 millions pour d'autres consultants, parce qu'on a même sous-traité le contrôle de la sous-traitance.

Pourtant, madame la ministre, les alertes se sont succédé. L'Inspection des Finances, l'audit que vous avez commandé en 2023, les avertissements de la police: vous aviez des opportunités. Alors, pourquoi – c'est ma première question, madame la ministre – n'avez-vous pas agi plus tôt? Pourquoi ne pas avoir retiré la prise, comme l'a fait le ministre de l'Intérieur actuel?

Et puis, voici quelques jours, coup de théâtre: votre porte-parole et celle du parquet de Bruxelles ont été inculpés par un juge d'instruction pour violation du secret professionnel, dans un dossier où vous êtes partie prenante. Alors, sans préjuger de leur culpabilité – je ne vous interroge pas sur l'enquête –, je vous interroge sur votre cabinet dont vous répondez intégralement. On apprend que la porte-parole du parquet est suspendue depuis juin et que votre collaborateur, lui, est toujours en place.

Madame la ministre, quand avez-vous appris pour la première fois que votre porte-parole avait reçu ces informations et quelles mesures avez-vous prises en interne pour que l'intégrité de votre cabinet soit garantie?

À cela, s'ajoute ensuite encore une troisième couche.

J'en viens à DLA Piper, qui défend en effet Sopra Steria. C'est le cabinet où vous avez travaillé et où vous avez défendu Sopra Steria dans une autre affaire, mais où travaille votre partenaire. De ce lien, vous n'avez jamais parlé, ni à l'époque des contrats ni au cours des auditions. Pourtant, le Code de déontologie vous demande d'éviter jusqu'à l'apparence d'un conflit d'intérêts. Et ici, rien!

J'ai lu avec grande attention votre dernier post Facebook du 27 octobre que vous commencez par "Je vais être très, très claire". C'est bien, mais alors, madame la ministre, pourquoi attendez-vous toujours que la presse révèle ces liens au lieu de les déclarer? Et voici ma dernière question: allez-vous enfin assumer la responsabilité politique de l'échec de ce dossier? Je vous remercie.

Le **président**: La question suivante est une question que j'ai moi-même déposée. Si cela convient à chacun, je la poserai depuis mon siège.

01.08 **Ismaël Nuino** (Les Engagés): Madame la ministre, je ne vais pas répéter tout ce qui a été dit précédemment en ce qui concerne les éléments qui ont pu apparaître dans la presse. Je souhaite me concentrer principalement sur le rapport de la Cour des comptes qui a été publié il y a quelques jours. Je sais que des réunions spécifiques y seront consacrées, mais je veux plutôt pour vous poser des questions en ce qui concerne le futur et plus spécifiquement la justice. Vous avez pu prendre connaissance comme moi de ce rapport de la Cour des comptes qui formule 30 recommandations après avoir dressé le constat des difficultés, des manquements et de ce qui n'a pas fonctionné dans ce dossier.

En réalité, ce rapport de la Cour des comptes me rappelle tristement celui du même organe relativement à la numérisation de la justice et l'échec, sous la précédente législature, de celle-ci. Ce dossier me ramène à l'impression que notre État fédéral et ses diverses administrations sont devenues de plus en plus incapables de mener des grands projets de transformation et de numérisation. En l'espèce, je ne vous vise pas spécifiquement, mais la question que je pose est: quel constat en tire-t-on? Quel constat en tirez-vous? Comment pouvons-nous et pouvez-vous faire en sorte que cela ne se reproduise pas? Nous savons que la justice poursuit un processus de numérisation qui a malheureusement échoué sous la précédente législature.

Les questions que je souhaite vous poser sont les suivantes: quels enseignements retenez-vous de ce nouveau rapport de la Cour des comptes pour la justice? Vont-ils être aussi intégrés dans le pilotage actuel des projets de numérisation du SPF Justice?

Comment ces recommandations seront-elles appliquées, à l'instar de celles de la Cour des comptes pour le projet de numérisation de la justice, sous la précédente législature?

Vous l'aurez compris, ma question, se dresse certainement un peu plus vers l'avenir et s'intéresse à la manière dont nous allons mieux

numériser notre État. En effet, je pense que c'est aussi ce qui compte pour le futur.

01.09 **Brent Meuleman** (Vooruit): Mevrouw de minister, het Rekenhof heeft op vraag van het Parlement een heel grondig rapport afgeleverd naar aanleiding van het i-Policedossier.

In tegenstelling tot enkele van mijn collega-parlementsleden ben ik wel nog eens achterovergevallen, want de balans is een pak zwaarder dan aanvankelijk werd vermoed. Er is 140 miljoen euro overheidsgeld verbrast. Dat is bijna het dubbele van wat oorspronkelijk werd gedacht. Bijna 22 miljoen euro werd gespendeerd aan licenties die vandaag nergens toe dienen. Bovendien zijn maar liefst 453 dure externe consultants langs de i-Policekassa gepasseerd.

Dat is volstrekt onaanvaardbaar, zeker gezien de moeilijke budgettaire tijden waarin we ons vandaag bevinden. Op een moment waarop van zowat iedereen in ons land bijkomende inspanningen worden gevraagd, is het volstrekt onacceptabel dat er zo wordt gemorst met de centen van de belastingbetaler.

Ondertussen blijven onze politiemensen werken met systemen waarvan de vervanging eigenlijk al sinds 2016 heel dringend was.

Het geflopte i-Policeproject is dan ook een heel pijnlijke zaak. Bovendien krijgt de zaak op verschillende vlakken een gerechtelijk vervolg. Daarop kunnen we vandaag uiteraard niet vooruitlopen.

Gisteren hebben we in de commissie voor Binnenlandse Zaken beslist om over te gaan tot een hoorzitting met het Rekenhof, gevolgd door een gedachtewisseling met u en uw collega-minister Quintin. We zullen daarbij de mogelijkheid krijgen om dieper in te gaan op de vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof. Daarvoor is de tijd vandaag te kort. Daarom beperk ik mij nu tot een algemene vraag.

Wat is uw reactie op het rapport van het Rekenhof en op de harde balans waaruit blijkt dat uiteindelijk maar liefst 140 miljoen euro overheidsgeld verloren is gegaan in plaats van de aanvankelijk voorgestelde 75 miljoen euro? Wat is uw reactie op de vaststelling dat een gigantisch leger aan dik betaalde consultants werd ingezet?

01.10 **Maaike De Vreese** (N-VA): Mevrouw de minister, de audit van het Rekenhof leest als een blunderboek. Als we de persartikelen over de gerechtelijke onderzoeken, de juridische geschillen, de inverdenkingstellingen van woordvoerders en de romances lezen, dan leest dat als een politieke thriller.

Dat gaat natuurlijk allemaal ten koste van de politieke geloofwaardigheid, maar ook van de geloofwaardigheid van de politie. De man in de straat is daarvan de dupe. Er is 140 miljoen euro belastinggeld in rook gegaan.

De politieman op het terrein beschikt nog altijd niet over de digitale middelen die hij nodig heeft, terwijl de noden zeer hoog zijn. Alles moet dus tot in detail verder worden onderzocht.

Het gerecht moet zijn werk doen en een gerechtelijk onderzoek voeren naar de verschillende componenten van het dossier. Daarnaast moet er uiteraard een verdere hoorzitting komen over de audit van het Rekenhof.

Over die audit wil ik u heel specifiek een vraag stellen. Volgens het Rekenhof verstoorden voortijdige crisisvastleggingen de planning en verzwakten ze de waarborgen van de proefprojecten en de stop-and-goclausule. Er werd 17 miljoen euro gebruikt voor de voortijdige aankoop van licenties, waarvan een groot deel ongebruikt bleef.

Volgens de politie vloeide het tijdstip van de kredietvastleggingen voort uit interkabinettaire onderhandelingen en waren de politiek verantwoordelijken zich bewust van de risico's. Ik wil u heel specifiek vragen of u akkoord gaat met die lezing. We hebben u daarover immers nog niet gehoord. Welke impact heeft die beslissing volgens u gehad?

Vervolgens heb ik u onlangs ook nog vragen gesteld over de structurele hervorming van de federale politie, die eraan komt. Ik heb daarop nog maar weinig antwoorden gekregen.

Die structurele hervormingen moeten onder meer zorgen voor minder directies en overhead, een sterk middenkader en meer operationele slagkracht. Het dramatische rapport over i-Police kan daarbij uiteraard een concrete toetssteen vormen. De vraag is of de komende hervormingen ook de tekortkomingen zullen aanpakken die door dit dossier werden blootgelegd.

Bovendien werd in het federale regeerakkoord vastgelegd dat de verlenging van mandaten voortaan gekoppeld wordt aan daadwerkelijke evaluaties, waarbij concrete resultaten moeten

worden behaald. Op welke manier is daaraan al vorm gegeven? Ook dat is voor onze partij zeer belangrijk.

Minister, hoe reageert u op dit auditrapport van het Rekenhof? Welke impact zullen de hervormingen van de politie volgens u hebben? Hoe ziet u de omzetting van het regeerakkoord over de responsabilisering binnen de top van de federale politie? Hoe stemt u verder af met de minister van Binnenlandse Zaken over de digitale noden? Die blijven immers hoogstnoodzakelijk in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit.

We moeten maar naar Brussel en de drugscriminaliteit verwijzen om aan te tonen hoe noodzakelijk dat allemaal is.

01.11 **Franky Demon** (cd&v): Mevrouw de minister, het dossier van i-Police heeft een lange voorgeschiedenis. We vinden die tijdlijn ook terug in de audit van het Rekenhof.

De keuze om een geïntegreerd politieplatform te creëren is een terechte keuze van opeenvolgende regeringen en ministers geweest. De aanbestedingsprocedure werd al tijdens de legislatuur 2014-2019 opgestart. Onze fractie betreurt, net als alle andere partijen, dat i-Police geen resultaten heeft opgeleverd. Sommigen vonden het de afgelopen maanden echter nodig om persoonlijke aantijgingen en verdachtmakingen de wereld in te sturen. Vandaag stellen we vast dat de audit van het Rekenhof bevestigt dat de aanbestedingsprocedure correct is verlopen. Het rapport bevat bovendien geen aanwijzingen van belangenvermenging door u, mevrouw de minister.

De audit bevestigt ook dat u in uw vorige rol als minister van Binnenlandse Zaken op verschillende momenten in het dossier hebt ingegrepen en bijgestuurd. Sopra Steria is als contractpartij tekortgeschoten en heeft hier niet geleverd. Daarom vordert de Belgische Staat zijn geld terecht terug. De rechter zal daarover nog oordelen. We mogen het bestede geld dan ook nog niet als verloren beschouwen. Het gaat om veel te veel geld, daar zijn we zeer duidelijk over, maar het is nog niet verloren.

Ik blijf erbij dat de lekken in de pers van de afgelopen weken een schending van het geheim van het onderzoek zijn. Dat is te betreuren. Zo'n schending is bovendien ook een strafrechtelijk misdrijf. Naar mijn persoonlijke mening wordt daar toch bijzonder licht overgegaan. Voor sommigen moet het voeren van een intentieproces hier in deze zaal en ook daarbuiten primeren. In deze tijden is de perceptie blijkbaar belangrijker dan de waarheid of de werkelijkheid.

Degenen die hier actief aan bijdragen, bijvoorbeeld met sensationele titels zoals spionage, roep ik op om hun woorden zorgvuldig te wikken en te wegen.

Het allerbelangrijkste is dat we lessen trekken uit het dossier i-Police, collega's. We moeten ervoor zorgen dat het beheer van de IT-projecten bij de overheid in de toekomst beter verloopt. Verschillende collega's hebben dat al aangehaald. Het Rekenhof formuleert in dat verband concrete aanbevelingen. Het is dan ook belangrijk dat de regering daarmee aan de slag gaat.

Mevrouw de minister, wat is uw reactie op de audit van het Rekenhof? Welke eerste lessen trekt u daaruit? Hoe kunnen we de federale politie beter organiseren en versterken in de digitaliseringsopgave die nu toch al een jaar stilligt?

01.12 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, ik ben hier vandaag om te antwoorden op uw vragen over het dossier i-Police. Sinds de beslissing eind 2025 om het contract voor i-Police te ontbinden, heb ik duidelijk gemaakt dat ik steeds ter beschikking van het Parlement sta om in alle transparantie toe te lichten wat ik in het dossier wel en niet heb gedaan en wat volgens mij de *lessons learned* kunnen zijn.

Dat heb ik ook gedaan tijdens de hoorzitting van 13 maart van dit jaar, waar ik al uitgebreid en in detail op al uw vragen heb geantwoord. Het Parlement heeft toen alle betrokkenen gehoord, zowel de beleidsverantwoordelijken en de politie als de opdrachtnemer zelf. Op basis daarvan werden, zoals het hoort in een democratie, conclusies getrokken.

Ook vorige week, naar aanleiding van de publicatie van het rapport van het Rekenhof, heb ik meteen aangegeven dat ik ter beschikking stond om opnieuw naar het Parlement te komen en verdere toelichting te geven wanneer men mij daarvoor zou uitnodigen. Vorige week lukte dat niet voor het Parlement, maar vandaag dus wel.

Ondanks de vele verzoeken van de voorbije dagen heb ik ervoor gekozen om niet in de media te spreken. Ik leg in de eerste plaats verantwoording af waar ik vind dat ik die moet afleggen: hier in dit Parlement. Gelet op de lopende procedures in het kader van de ontbinding van de overeenkomst, moet ik daarbij ook de nodige terughoudendheid in acht nemen.

Collega's, ik sta hier vandaag met een rechte rug, omdat ik weet dat ik niets te verbergen heb en recht in mijn schoenen sta. Ik ben ook bereid om op elke terechte vraag een antwoord te geven en verantwoording af te leggen over mijn handelen als minister van Binnenlandse Zaken tijdens de vorige legislatuur, zoals ik dat steeds heb gedaan.

Uiteraard begint alles met een duidelijk onderscheid tussen wat we werkelijk weten en wat we alleen maar veronderstellen of willen voorhouden. Het gaat om het onderscheid tussen de feiten enerzijds en verdachtmakingen en assumpties anderzijds.

Mijnheer Ribaudo, als hier al feuilletons worden opgevoerd, dan gaat het om het spektakel dat ervan wordt gemaakt in de pers en op de sociale media, niet om de feiten.

Mevrouw De Vreese, de belastingbetaler verdient een ernstig debat en dat wil ik hier ook voeren uit respect voor de geloofwaardigheid van de democratie.

Eerst wil ik in antwoord op uw vragen met u de feiten overlopen. Het gaat om feiten die we al kenden en die als zodanig worden bevestigd door het rapport van het Rekenhof dat vorige week is gepubliceerd. Daarna zal ik ingaan op een aantal uitspraken en beschuldigingen die soms als feiten worden voorgesteld, maar dat niet zijn. Sommige zijn aantoonbaar onjuist, andere worden door de feiten tegengesproken of zijn eenvoudigweg niet bewezen.

Het eerste feit is dat het Rekenhof in zijn rapport bevestigt dat de gunning van de i-Police-opdracht correct is verlopen overeenkomstig de regels van de wetgeving inzake overheidsopdrachten. U hebt dat allemaal kunnen lezen op pagina 106 van het rapport. Dat is een belangrijke vaststelling, aangezien er de voorbije maanden en dagen nog veel vragen zijn gesteld en verdachtmakingen zijn geuit over de toekenning van het contract door de politie aan Sopra Steria. Het Rekenhof bevestigt nu dat de kritiek op de regelmatigheid van de gunningsprocedure ongegrond is.

Lorsque j'ai pris mes fonctions de ministre de l'Intérieur en octobre 2020, le projet i-Police était déjà en préparation depuis plus de quatre ans déjà. C'est l'ancien ministre de l'Intérieur, Jan Jambon, qui avait présenté ce projet au Conseil des ministres le 17 février 2017. Le choix global d'une plateforme policière unique et intégrée ainsi que le lancement et les nombreuses étapes de la procédure d'attribution sont donc largement antérieures à mon entrée en fonction.

Comme je l'ai déjà indiqué en mars, nous avons donc pris un train en marche dans lequel Sopra Steria avait déjà pris place. Comme il s'agissait d'un marché exceptionnellement complexe, mes prédécesseurs avaient opté pour la procédure de dialogue compétitif. Les deux offres s'étant révélées irrégulières et incomparables entre elles, mon prédécesseur a décidé le 30 septembre 2020 de rouvrir le dialogue. Cette décision visait mener à bien la procédure dans les meilleurs délais, vu l'importance du projet pour le bon fonctionnement et la modernisation de la police.

Lors de la procédure d'attribution, la police fédérale a été assistée par le cabinet d'avocats spécialisé réputé Stibbe. J'ai donc formellement demandé par l'intermédiaire de la police, le 1er février 2021, à ce même cabinet d'élaborer un contrat solide assorti de garanties contractuelles suffisantes afin de protéger au mieux les intérêts des pouvoirs publics et de la police.

La police fédérale s'est ensuite attelée à cette mission en collaboration avec le cabinet d'avocats. Il n'appartenait pas à une cellule politique de rédiger elle-même le contrat, ni d'en garantir la faisabilité et la mise en œuvre, d'autant qu'une équipe de projets spécialisée au sein de la police et un cabinet d'avocats spécialisé en avaient été chargés.

La liste des garanties contractuelles issues de l'accord ICT a d'ailleurs été examinée au sein du gouvernement, puis jointe en annexe au dossier du Conseil des ministres en novembre 2021, de sorte que tous les partis au gouvernement ont pu en prendre expressément connaissance, y compris ceux qui ne font plus partie de la majorité aujourd'hui.

Il va de soi que les services publics doivent se mettre au travail pour donner suite aux recommandations de la Cour des comptes concernant les garanties contractuelles.

Feit twee is dat we tijdens de uitvoering van het project wel degelijk hebben ingegrepen. Wat ik in maart 2026 al heb uiteengezet tijdens de hoorzittingen in het Parlement, wordt ook bevestigd door het Rekenhof. Ik heb niet gewacht om in te grijpen in het project, maar tijdens de vorige legislatuur, op basis van de informatie waarover ik op de respectieve ogenblikken beschikte, herhaaldelijk initiatieven genomen om de controle en de opvolging van het project door de politie te versterken en alsnog het beoogde resultaat te

behalen.

Zoals aangegeven door het Rekenhof, heb ik al in 2022 aan Deloitte de opdracht gegeven om een externe audit uit te voeren van de werking van de bevoegde ICT-directie van de federale politie en dus ook van de projecten die door die directie werden opgevolgd. De resultaten daarvan werden in het Parlement voorgesteld en vormden de basis voor verschillende verbetertrajecten.

Toen de commissaris-generaal in oktober 2023 de toenmalige minister van Justitie, Vincent Van Quickenborne, en mij informeerde over de moeilijkheden met de verdere financiering van i-Police, heb ik onmiddellijk volledige transparantie geëist over de gefactureerde prestaties, de geleverde licenties, de betaalde bedragen en de daadwerkelijk gerealiseerde resultaten. Sommigen onder u hebben mijn schrijven daarover uit 2023 tijdens de hoorzittingen van begin dit jaar overigens omschreven als een bijzonder strenge boodschap.

Daarnaast werd een bijkomende externe doorlichting opgestart om de problemen en de mogelijk daarmee samenhangende risico's objectief in kaart te brengen. Dat heeft geleid tot concrete maatregelen, waaronder de vervanging van de betrokken directeur, de aanstelling van een crisis- en projectmanager in 2024 en een heroriëntering van het project.

Feit drie is uiteraard dat er zorgvuldig moet worden omgesprongen met belastinggeld. Een van de belangrijkste boodschappen die we uit het rapport moeten meenemen, is dat we als overheid bijzonder zorgvuldig moeten omgaan met publieke middelen. Ik begrijp heel goed dat mensen boos worden wanneer ze horen hoeveel belastinggeld aan een overheidsproject is besteed, zonder dat daar de resultaten tegenover staan die ze mochten verwachten. De inwoners van ons land verwachten terecht dat de overheid verantwoordelijk met geld omgaat, zeker vandaag, in een moeilijke budgettaire context waarin van onze gezinnen en ondernemingen inspanningen worden gevraagd. Iedere euro belastinggeld moet verantwoord kunnen worden.

Wanneer blijkt dat zaken misgelopen zijn, moeten we die tekortkomingen ernstig nemen en ook onder ogen durven zien. Dat betekent dat we tot in het kleinste detail moeten nagaan wat er precies is gebeurd, welke middelen daadwerkelijk verloren zijn gegaan en welke lessen we daaruit moeten trekken.

We moeten ook alles in het werk stellen om de schade voor de belastingbetaler zoveel mogelijk te beperken.

Ik ben het Rekenhof dan ook dankbaar voor zijn gedetailleerde en kwaliteitsvolle analyse en zeker ook voor de geformuleerde aanbevelingen. Zoals ik uit de vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken van gisteren begrijp, gaat de minister van Binnenlandse Zaken daarmee aan de slag, maar de aanbevelingen zijn uiteraard ook relevant voor andere departementen.

In dat verband kunnen we vandaag al een aantal zaken verduidelijken. Allereerst wil ik nogmaals toelichten hoe het financiële beheer en de opvolging van het project waren georganiseerd. Daarvoor was een duidelijke projectstructuur vastgelegd. De leidend ambtenaar, in dit geval de directeur van de Directie van de politionele informatie en de ICT-middelen (DRi) van de federale politie, was verantwoordelijk voor het contractmanagement en de bestellingen. De strategische stuurgroep, die maandelijks bijeenkwam en gezamenlijk werd voorgezeten door vertegenwoordigers van de federale en de lokale politie, stond in voor het toezicht op het budget, de timing en de scope van het programma.

Later werd deze opdracht, zoals u ook in het verslag van het Rekenhof hebt kunnen lezen, overgenomen door het Coördinatiecomité van de Geïntegreerde Politie. Verschillende betrokkenen binnen de politieorganisatie, zowel van de lokale als van de federale politie, volgden de aansturing en de uitvoering van het project mee op.

Bovendien is het belangrijk te onderstrepen dat de beslissing tot gunning en de beslissing om de in 2021 en 2022 beschikbare middelen toe te kennen, door de regering werden genomen. Dat gebeurde dus ook met instemming van uw partijen, mijnheer Vandemaele, mijnheer Orlians, mijnheer Chahid en mevrouw Gabriëls. U wast nu uw handen in onschuld. Dat stel ik vast.

Het is belangrijk om die verantwoordelijkheden te benoemen, omdat we alleen zo kunnen bepalen waar het is misgelopen en wat er moet en kan verbeteren. De vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof over het financiële beheer en de opvolging moeten dan ook door iedereen ernstig worden genomen: door de politiek, de beleidsverantwoordelijken, de betrokken diensten en de stuurgroep.

Zoals ik eerder in maart van dit jaar heb toegelicht, heeft de federale politie, de strategische stuurgroep of het Coördinatiecomité van de

Geïntegreerde Politie tijdens mijn mandaat als minister van Binnenlandse Zaken op geen enkel moment voorgesteld om het project stop te zetten of het contract te beëindigen. Evenmin hebben zij zelf stappen in die richting ondernomen. Ook de aangestelde crisis- en projectmanagers hebben op geen enkel ogenblik voorgesteld om het project te beëindigen.

In die omstandigheden en zonder de daarvoor noodzakelijke documenten en aanwijzingen, zoals een evaluatieverslag dat werd opgesteld in het kader van de uitvoering van het arizonaregeerakkoord, was het voor mij vanzelfsprekend niet mogelijk om de overeenkomst zonder meer te beëindigen.

Ook de andere bevoegde minister tijdens de vivaldiregering, de minister van Justitie, en de regering, die op de hoogte waren van het dossier en daarover ook via het Parlement en de interkabinettenwerkgroepen (IKW's) werden geïnformeerd, hebben destijds niet aangedrongen op de beëindiging van de overeenkomst.

U hebt in het rapport van het Rekenhof ook kunnen lezen dat de crisismanager tot in de loop van 2025 nog aandrong op de voortzetting van het project.

Dat betekent echter niet dat ik zelf geen initiatief heb genomen om het project bij te sturen op basis van de informatie waarover we op de respectieve ogenblikken beschikten, integendeel. Toen de eerste signalen kwamen over problemen binnen de betrokken directie van de federale politie heb ik bijkomende externe doorlichtingen laten uitvoeren en ingegrepen in de leiding van die directie.

Zoals ook het Rekenhof bevestigt, heb ik daarnaast initiatieven genomen om de positie van de federale politie, met inbegrip van de financiële positie, te verbeteren. Dat gebeurde onder meer aan de hand van duidelijke instructies in 2023, waarna de aanstelling van een crisis- en projectmanager volgde en ook de scope werd herbekeken.

Ik wil er in het kader van deze commissie ook op wijzen dat de uitbetaalde bedragen mogelijk niet volledig als definitief verloren belastinggeld moeten worden beschouwd. Ik begrijp dat de ontbinding van het contract momenteel het voorwerp uitmaakt van een lopende procedure bij de rechtbank, waarin de Belgische Staat uitdrukkelijk de terugvordering van de betaalde bedragen nastreeft, alsook een aanzienlijke bijkomende schadevergoeding. Of en hoeveel geld uiteindelijk kan worden gerecupereerd en aan schadevergoeding kan worden verkregen, zal uit die procedure moeten blijken. Dat kunnen we dus pas vaststellen na afloop van die procedure.

Collega's, hiermee relativeer ik de ernst van de vaststellingen van het Rekenhof niet. We moeten echter wel een onderscheid maken om de financiële gevolgen van dit dossier correct te kunnen beoordelen.

Daarnaast wil ik benadrukken dat niet alle uitgaven met betrekking tot i-Police die in het rapport worden vermeld als verloren investeringen kunnen worden beschouwd, zoals in sommige media wordt gesuggereerd en ook hier vandaag wordt beweerd. Van de 139,4 miljoen euro die het Rekenhof becijferde, ging 33 miljoen euro naar FOCUS@GPI, een platform dat vandaag dagelijks door alle politiezones wordt gebruikt. Daarnaast begrijpen we dat de federale politie ongeveer 9,2 miljoen euro aan aangekochte licenties verder gebruikt voor andere operationele opdrachten. Ook de investeringen in ICT-materieel, waaronder servers, zijn niet zonder meer verloren, aangezien dat materieel ook voor andere toepassingen kan worden ingezet.

Dat doet, zoals ik al zei, geen afbreuk aan de ernst van de vaststellingen van het Rekenhof. Voor een correcte beoordeling van het dossier moeten we echter ook rekening houden met de investeringen die vandaag nog worden benut en een onderscheid maken tussen de totale uitgaven en het belastinggeld dat uiteindelijk, na afloop van de procedure, daadwerkelijk niet nuttig zou zijn besteed.

Je voudrais encore ajouter quelques mots sur ma responsabilité dans ce dossier. J'assume pleinement les décisions que j'ai prises en tant que ministre de l'Intérieur. Je ne m'y suis jamais soustraite, ni aujourd'hui ni auparavant, et certainement pas lors des explications que j'ai données au Parlement à ce sujet.

Le projet i-Police n'a pas atteint ses objectifs dans les délais prévus. Ce constat est particulièrement douloureux, d'autant plus que d'importantes sommes d'argent publiques sont en jeu. Je comprends donc parfaitement que des questions soient posées et que des comptes soient demandés.

En tant que ministre de l'Intérieur, ma responsabilité était de donner des orientations politiques à l'organisation policière et de la pousser à mener ce projet à bien sur le plan contractuel, financier et organisationnel. Comme l'a rappelé hier mon collègue Quintin, il n'appartient ni à un

ministre ni à son cabinet de contrôler chaque commande, chaque paiement ou chaque décision opérationnelle au sein d'un service public. Le fonctionnaire dirigeant de ce marché, à savoir le directeur DRI de la police fédérale, est responsable de la gestion des contrats et des commandes.
Le dossier était donc géré par la police elle-même, et conformément au cadre réglementaire, le commissaire général est compétent pour l'exécution des marchés publics et peut déléguer des compétences à d'autres responsables.

Dat neemt niet weg dat we lessen moeten trekken uit dit dossier over de structurering, de voorbereiding en de opvolging van grote en complexe overheidsprojecten, over de controle op de besteding van belastinggeld en over de manier waarop problemen tijdig worden gesignaleerd, informatie doorstroomt en problemen worden aangepakt. Het Rekenhof formuleert hierover belangrijke aanbevelingen die bijzonder nuttig zijn.

Mijnheer Nuino, ik denk dat het inderdaad zeer goed is dat we dit in een volgende commissievergadering nader kunnen bespreken, want we zijn allemaal gehouden om daar rekening mee te houden. Het is helaas niet de eerste keer dat we bij complexe digitaliseringsprojecten dit soort problemen vaststellen. Hiermee wil ik mijn uiteenzetting over de feiten afsluiten.

In de toelichting die ik zojuist heb gegeven, ben ik ook al ingegaan op de voornaamste opmerkingen uit het rapport van het Rekenhof. Ik wil namelijk niet wachten tot de later geplande commissie om daarover klaarheid te scheppen. Het is belangrijk dat zo snel mogelijk te doen. Ik ben daar altijd vragende partij voor geweest en dat in alle transparantie.

Ten slotte wil ik ook nog reageren op de vermoedens en de verdachtmakingen die de laatste weken uitvoerig werden verspreid en besproken. Sommige zaken worden door sommigen als feiten voorgesteld, terwijl ze dat in werkelijkheid niet zijn. Zoals ik bij het begin van mijn uiteenzetting zei, heb ik ervoor gekozen om de laatste dagen en weken op mijn tong te bijten en niet in de media te spreken, maar dit eerst in het Parlement te doen, omdat ik denk dat dit de plaats is waar dat hoort.

Ten eerste dook de voorbije weken opnieuw een hardnekkige verdachtmaking op, onder meer naar aanleiding van een artikel in *Le Soir* over mijn voormalige kantoor, DLA Piper, en de betrokkenheid van dat kantoor bij het i-Police-project. Laat mij daarover heel helder zijn op basis van de informatie waarover ik beschik. Over de betrokkenheid van DLA Piper werd tijdens de parlementaire hoorzittingen begin dit jaar al duidelijkheid verschaft. De heer Constantin Le Fevere, juridisch directeur van Sopra Steria Benelux en verantwoordelijk voor de contractuele opvolging van het project, bevestigde op 27 februari van dit jaar uitdrukkelijk in dit Parlement dat hij het juridische luik van het contract in 2021 zelf heeft onderhandeld en dat DLA Piper dus niet is tussengekomen bij de onderhandelingen over dat contract. Volgens diezelfde verklaring werd DLA Piper pas ingeschakeld nadat Sopra Steria op 24 december 2025 de brief over de ontbinding van het contract had ontvangen. U kunt dat allemaal nalezen in het verslag van die hoorzitting van 27 februari. Op basis van die verklaring moeten we dus aannemen dat DLA Piper niet betrokken was bij de gunning van dit project en dat er dus ook niet tot belangenvermenging kan worden besloten.

Als minister heb ik de beslissingen die ons toekwamen voorgelegd aan de regering. Ik deed dat op basis van de dossiers en de stukken die de federale politie had voorbereid, daarin bijgestaan door een gespecialiseerd advocatenkantoor. De onderliggende keuzes over de applicaties en de technische invulling werden door de politie gemaakt. De beslissingen kregen bovendien de instemming van de Inspectie van Financiën en van de toenmalige federale regering, met inbegrip van de partijen die vandaag niet langer deel uitmaken van die meerderheid, zoals ik al zei.

De onderliggende keuzes over de gunning, de applicaties en de technische ideeën werden door de politie gemaakt.

Mijn persoonlijke relaties veranderen niets aan die feiten. Het is dan ook bijzonder vreemd dat in de pers telkens opnieuw verbanden worden gelegd die manifest worden tegengesproken door de verklaringen van derde partij Sopra Steria tijdens de parlementaire hoorzittingen. Geruchten en verdachtmakingen worden geen feiten door ze maar vaak genoeg te herhalen. Zo werkt het niet. Ik kan me moeilijk verantwoorden voor zaken die niet bestaan. Er is helemaal geen sprake van belangenvermenging, zelfs niet van een belangenconflict. Ik heb in alle onpartijdigheid en onafhankelijkheid kunnen oordelen over het algemeen belang in het dossier. Wat de voorbije weken over mij en over derden in de media is verschenen, verandert daar niets aan en is vooral voor die derden bijzonder kwalijk.

Mocht het Rekenhof tijdens zijn onderzoek op duidelijke aanwijzingen van onregelmatigheden of

malversaties zijn gestoten, dan mag toch worden aangenomen dat het daarvan melding zou hebben gemaakt in het omstandige en gedetailleerde verslag. Daarvan is echter geen enkele bevestiging terug te vinden in het rapport van het Rekenhof, zelfs geen begin ervan.

Ten tweede, we konden naar aanleiding van artikels in opnieuw dezelfde kranten in de pers lezen dat mijn kabinet een spion of een mol naar het Brusselse parket zou hebben gestuurd om informatie uit gerechtelijke onderzoeken te verkrijgen. De gebruikte termen zijn heel misplaatst en onzinnig, maar eigenlijk zijn ze tragisch. Achter die sensationele berichtgeving staan immers mensen van vlees en bloed. Dat zijn mensen met een gezin, een carrière, een eigen integriteit en een eigen moreel kompas.

Met toestemming van mijn woordvoerder wil ik u uitleggen wat er concreet aan de hand is. In februari 2026 verscheen op de website van *De Standaard* een publicatie waarin werd gesteld dat er tegen mij persoonlijk een gerechtelijk onderzoek liep wegens mogelijke belangenvermenging en verduistering van overheidsgeld. We waren daar niet van op de hoogte, maar lazen het in *De Standaard*. Om geïnformeerd contact op te kunnen nemen met *De Standaard* over dat bericht, heeft mijn woordvoerder contact opgenomen met de dienstdoende woordvoerder van het Brusselse parket. Tijdens dat contact werd de eerder gedane mededeling aan de pers van eind januari 2026 van de procureur des Konings herhaald. Die mededeling heeft mijn woordvoerder in staat gesteld *De Standaard* te contacteren en mede te delen dat het op dat ogenblik om een opsporingsonderzoek ging en er dus geen sprake was van een gerechtelijk onderzoek tegen mij persoonlijk. Daarop werd het bericht door *De Standaard* wegens foutieve informatie verwijderd.

Collega's, dat is het enige contact, de enige feiten, waarover mijn woordvoerder tot heden door het parket van Brussel is bevraagd. Op basis van wat we vandaag weten, kan dus niet worden geconcludeerd dat mijn woordvoerder zijn taak niet zorgvuldig en binnen de wettelijke grenzen heeft uitgevoerd. Daarom heb ik ook in mijn statement van vorige week aangegeven dat een loutere contactname tussen woordvoerders tot de geplogenheden van hun opdrachten behoort.

We kunnen ons vandaag uiteraard niet uitspreken over het vervolg van dat onderzoek. Dat moet vanzelfsprekend in alle onafhankelijkheid, met respect voor de scheiding der machten, en vooral in alle sereniteit kunnen plaatsvinden. Ook hier geldt het vermoeden van onschuld tot het tegendeel bewezen is. Dat geldt voor iedereen, dus ook voor woordvoerders.

Concernant l'enquête en cours, je tiens à redire que je suis pleinement disposée à coopérer afin que la vérité soit établie. C'est pourquoi, il y a déjà un certain temps, de ma propre initiative, je me suis mise à la disposition des autorités compétentes pour leur fournir, si elles le jugent utile, des explications sur mes actions et sur les décisions prises durant mon mandat de ministre de l'Intérieur. Il me semble tout à fait évident que ceux qui étaient en fonction à l'époque doivent également contribuer à faire toute la lumière sur cette affaire.

À ce jour, les autorités compétentes n'ont pas donné suite à ma proposition. Il leur appartient bien sûr exclusivement de déterminer en toute indépendance quelles mesures elles prendront dans le cadre de cette enquête et à quel moment. Je respecte pleinement cette indépendance et la séparation des pouvoirs, mais j'attends aussi que le secret de l'instruction soit respecté.

Plus généralement, lorsque des informations issues d'une enquête en cours sont divulguées dans la presse et que des personnes sont condamnées publiquement sur la base d'une simple inculpation, nous ne pouvons en aucun cas l'accepter dans un État de droit tel que le nôtre.

Collega’s, ik wil mijn tussenkomst hier afsluiten aan de hand van een heel fundamentele vraag. Wat betekent het om de principes van de rechtsstaat ten volle te onderschrijven en te respecteren? In deze tijden is het namelijk gepast om het precieze doel en de relevantie van de rechtsstaat in herinnering te brengen. De rechtsstaat is immers veel meer dan een begrip dat we te pas en te onpas in de mond kunnen nemen. Achter dat begrip schuilen principes die de basis vormen van onze democratie en dus van onze samenleving. Die principes zijn zo fundamenteel dat een aantasting ervan onze hele samenleving op een hellend vlak kan brengen.

De rechtsstaat is de scheiding der machten. Macht en tegenmacht, checks-and-balances die ervoor zorgen dat niemand boven de wet staat en dat macht wordt gecontroleerd. Daarom ben ik hier vandaag. Precies daarom, omdat jullie als parlementsleden de taak hebben om de uitvoerende macht te controleren en omdat ik die opdracht en die controle ten volle respecteer, zoals steeds.

De scheiding der machten betekent ook dat iedereen zijn eigen rol opneemt. De rechtsstaat is immers inderdaad ook een onafhankelijke rechterlijke macht; rechters die in alle onafhankelijkheid hun werk kunnen doen, onderzoeken kunnen voeren en rechterlijke uitspraken kunnen doen, zonder inmenging en zonder druk.

Even fundamenteel binnen onze rechtsstaat is het vermoeden van onschuld; het principe dat iedereen die van een strafbaar feit wordt beschuldigd, voor onschuldig gehouden wordt tot zijn of haar schuld volgens de wet is bewezen. Dat geldt voor iedereen, zonder uitzondering.

De rechtsstaat betekent ook het recht op een eerlijk proces, een proces dat niet in of door de media wordt gevoerd, maar voor en door een onafhankelijke en onpartijdige rechter, waarin feiten worden onderzocht, bewijzen worden gewogen en mensen de kans krijgen om zich volgens de afspraken te verdedigen.

Ces dernières semaines, j'ai vu des accusations et des charges toujours plus lourdes être proférées, des soupçons suggestifs faire la une des journaux et la frontière entre les faits et la spéculation se brouiller un peu plus. J'ai vu des procès se tenir dans les médias, avant même que les faits soient établis. Or, en tant que ministre de la Justice, je dois, sans doute plus que quiconque rue de la Loi, faire preuve d'une prudence particulière dans ma manière de réagir. Et, on le sait pertinemment, c'est précisément pour ces raisons que je suis la dernière à contester le droit des journalistes de poser des questions critiques et d'exercer un contrôle.

Une presse libre et critique est un pilier indispensable de notre démocratie, y compris lorsqu'elle m'interroge de manière critique. Mais la liberté de la presse ne dispense personne de traiter avec rigueur les faits, les accusations et les personnes.

Collega's, wij hebben allemaal de opdracht om de rechtsstaat hoog in het vaandel te dragen. Laten we haar principes dan ook consequent blijven respecteren. Ik dank u en uiteraard ben ik bereid uw verdere vragen te beantwoorden.

01.13 **Ridouane Chahid** (PS): Madame la ministre, vous êtes quand même incroyable! Le projet informatique le plus important pour la police fédérale prend l'eau, ce n'est pas de votre faute! Ce projet coûte 140 millions d'euros aux finances publiques et aux citoyens pour des programmes inutilisables, ce n'est pas de votre faute! On soulève de lourdes suspicions de collusions à tous les étages de votre cabinet et de vos proches. Vous essayez de dire que ce n'est pas de votre faute.

En plus, vous expliquez que votre porte-parole a pris contact avec le parquet parce qu'un journaliste vous aurait cité dans le cadre d'une éventuelle enquête. Là, il y a un problème, madame la ministre. Si vous êtes directement concernée ou si vous pensez que vous êtes directement concernée, la bonne avocate que vous êtes demande à son conseiller juridique, un avocat, de prendre contact avec le parquet, mais elle n'implique pas son porte-parole, qui est désormais inculpé à cause d'elle! C'est quand même grave!

Maintenant, vous nous dites que vous n'avez rien vu pendant quatre ans. L'actuel ministre de l'Intérieur rentre en fonction en février 2025. Dix mois plus tard, il met un terme au projet. Donc, lui, en 10 mois, il a constaté qu'il y avait un problème, là où vous, pendant quatre ans, vous n'avez rien vu.

Vous reprochez aujourd'hui aux parlementaires que nous sommes de vous poser des questions, de nous indigner. Je rappelle que pendant cinq semaines, la commission de l'Intérieur s'est penchée sur ce dossier. Pendant cinq semaines, vous auriez pu dire la vérité. Vous auriez pu jouer la transparence. Vous ne l'avez pas fait. Pendant cinq semaines!

Vous dites: "J'assume toutes les décisions prises dans ce dossier". Lesquelles? J'aimerais bien connaître les décisions que vous avez prises. Pourquoi, à un moment donné, ne tirez-vous pas le frein à main, en disant qu'il y a un problème? Il n'y a pas de planification. Il n'y a pas de contrôle politique. De l'argent est engagé. On ne sait pas pourquoi. Je ne sais pas. Quatre ans et vous ne voyez rien!

Vous reproche-t-on d'avoir travaillé pour Sopra Steria? Non. Vous reproche-t-on de ne pas avoir respecté le code de déontologie? Oui. Et vous le savez, le code de déontologie est très clair. Vous aviez l'obligation d'informer vos collègues que vous aviez eu un passé avec cette société, que vous aviez travaillé avec cette société qui, aujourd'hui, est attributaire d'un marché de l'État. C'est d'ailleurs le serment que vous avez prêté devant le Roi, et que vous n'avez pas respecté en agissant ainsi.

Aujourd'hui, où est le problème, madame la

ministre? Par votre inaction et par le fait que vous ne jouez pas la transparence dans ce dossier, vous avez terni encore plus la confiance que les citoyens devraient avoir dans le monde politique. Alors, oui, il y a des responsabilités pénales. La justice doit faire son travail et le Parlement doit pouvoir contrôler les responsabilités politiques.

Et l'un ne peut pas servir de paravent à l'autre. Or c'est ce que vous faites aujourd'hui!

01.14 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, wat was dat? Minister Verlinden is een martelaar en heeft niets verkeerds gedaan. Wie dat in vraag durft te stellen, valt eigenlijk de fundamenten van de rechtsstaat aan. Dat is wat u hier gedurende twintig minuten uitvoerig hebt gezegd. Gelooft u zichzelf nog, mevrouw de minister? U zegt dat u niets te verbergen hebt, maar om de zoveel dagen, bijna elke week, valt er een lijk uit uw kast. Volgens u is het allemaal niet waar, zijn het allemaal leugens en roddels en hebt u absoluut niets misdaan.

De feiten, mevrouw de minister, zijn dat u verantwoordelijkheid draagt voor het mislukken van een project dat de belastingbetaler minstens 140 miljoen euro heeft gekost. U hebt er persoonlijk voor gepleit om nog meer geld uit te geven, terwijl iedereen wist dat er overheidsgeld werd verbrast. Vandaag zegt u doodleuk dat we dat geld misschien nog kunnen terugvorderen. U stelt dat u betwijfelt of die 140 miljoen euro werkelijk verloren is. Volgens u is dat belastinggeld niet echt verloren, omdat er nog juridische procedures kunnen worden aangespannen. Dat is toch hallucinant, mevrouw de minister?

Ik kom tot een tweede feit. Voordat u minister werd, werkte u als advocaat voor het bedrijf waaraan het project werd toegekend. U vond dat nooit belangrijk genoeg om te melden. Vervolgens blijkt dat uw partner een leidinggevende functie bekleedde of bekleedt bij hetzelfde advocatenkantoor en dat u ook dat niet de moeite waard vond om te melden. Na de desastreuze audit van het Rekenhof blijkt bovendien dat uw woordvoerder officieel in verdenking is gesteld. Vervolgens spreekt u over roddels en verdachtmakingen. Het gaat om een officiële inverdenkingstelling, mevrouw de minister. U bent minister van Justitie en zou aan het hoofd van het justitieapparaat moeten staan. Ik vind het hallucinant wat u hier vandaag komt verkondigen.

Ik vraag me af wat we zullen doen als er volgende week opnieuw een lijk uit de kast valt. Krijgen we dan weer hetzelfde verhaal dat minister Verlinden een martelaar is en niets misdaan heeft? Wat is er eigenlijk nodig voordat deze meerderheid uw functioneren daadwerkelijk in vraag stelt? Ik begrijp het echt niet. We hebben de collega's van cd&v daarnet gehoord. Ik weet dat ze op dit moment niet anders kunnen dan u te verdedigen, maar ik begrijp niet dat andere partijen in de meerderheid uw optreden vandaag nog kunnen verdedigen, nadat ze u twintig minuten hebben gehoord.

Politieke verantwoordelijkheid is hier het kernwoord. U hebt dat geen enkele keer vermeld. U draagt de politieke verantwoordelijkheid voor wat er op uw kabinet gebeurt. U draagt de politieke verantwoordelijkheid voor het feit dat uw woordvoerder informatie opgevraagd heeft. U hebt bovendien niet geantwoord op de concrete vragen die ik daarover heb gesteld. U zou alle vragen transparant beantwoorden. In plaats daarvan hebt u twintig minuten lang een monoloog gehouden waarin u vooral uzelf hebt verheerlijkt.

Ondanks al mijn gedetailleerde vragen, waarop u niet hebt geantwoord, heb ik nog één vraag: wat is het plan van deze meerderheid met deze minister? Is dit werkelijk een minister in wie u nog vertrouwen hebt, nadat u haar twintig minuten hebt gehoord? Kunt u met haar verder in deze regering? Ik betwijfel dat oprecht.

01.15 **Katja Gabriëls** (Anders.): Mevrouw de minister, u zegt dat u openheid wilt geven, hoe sneller hoe liever. Maar wat krijgen we vandaag? We krijgen opnieuw uw eigen versie van de feiten, uw eigen interpretatie van het rapport van het Rekenhof, enkele holle woorden en vooral weer veel beschuldigingen aan het adres van anderen.

Natuurlijk is er het recht van verdediging en natuurlijk is er het vermoeden van onschuld. Dat hoeft u hier in de commissie voor Justitie zeker niet te komen benadrukken. U hebt hierin echter een bijzondere voorbeeldfunctie als hoofd van zo'n belangrijk departement als Justitie. We zeiden al in eerdere dossiers – ik zal Aalter niet vernoemen – dat een minister één en ondeelbaar is met haar kabinet. Dat is een basisbeginsel, maar dat hebt u ondertussen nog altijd niet begrepen. Zoals de collega's zeggen, hangt u voortdurend de calimero uit. U doet dat in elk dossier dat misloopt. U bent daar echt een primus in geworden.

U hebt weer iedereen genoemd. Dat is echt hallucinant. U noemt alle partijen, de N-VA en de vivaldipartijen. U noemt het Parlement, uw collega-ministers en zelfs de IKW-leden. Volgens u heeft iedereen boter op het hoofd in het verloop van het dossier, maar u was wel de bevoegde minister. Waar is uw verantwoordelijkheid?

Na zo'n verschrikkelijk parcours zegt u dat u hier komt spreken en niet met de pers spreekt. U hebt echter wel een bericht op sociale media verspreid en wel met de pers gesproken. Hoe begint uw persbericht? Opnieuw met dezelfde boodschap dat er georkestreerde lekken zijn die u beschadigen. Opnieuw wentelt u zich in die slachtofferrol. Het is toch niet zo verwonderlijk dat de pers informatie krijgt over de schorsing van een woordvoerder van het Brussels parket in juni en vier maanden later uitzoekt wat er aan de hand is? Dat is niet zo verwonderlijk, maar u pikt dat dan meteen weer op alsof u aangepakt wordt. U zegt dat het Brusselse parket wraak wil nemen omdat het te weinig middelen heeft of omdat u de pensioenregeling zou hebben aangepast. Hoe triest kan de politiek eigenlijk worden? Mevrouw, u beschadigt eigenlijk voortdurend uzelf.

De oppositie en meerderheid vallen hier vandaag achterover, maar u zegt dat u recht blijft. U zegt dat u geen schuld treft, dat u opnieuw het slachtoffer bent. Mijnheer Demon gaat daar verder in mee. Heel uw partij springt telkens op de kar van het zwarte schaap.

Mijnheer Demon, u durft in deze commissie over dit dossier te zeggen dat er weer een perceptie wordt gecreëerd, maar dat is het nu net. Er is veel perceptie in deze maatschappij en ook in de politiek, maar laat het nu in het i-Policedossier eens echt over de feiten gaan. Het Rekenhof schrijft geen perceptierapporten. Het gaat hier over feiten en die feiten zijn hallucinant. Het Rekenhof schrijft ernstige, degelijk onderbouwde rapporten. Als jullie nu eens zouden stoppen met telkens opnieuw de perceptie te creëren dat uw minister een slachtoffer is, zonder de feiten te weerleggen, dan zouden we vandaag misschien al verder staan.

Mevrouw de minister, ik besluit. U zegt weeral dat 'we' lessen moeten trekken, opnieuw 'we'. U bent echter degene die lessen moet trekken, liever vandaag nog dan morgen.

01.16 **François De Smet** (DéFI): Merci, madame la ministre, pour votre réponse.

Sur votre porte-parole, bien sûr que dans un État de droit, chacun est présumé innocent. Mais à côté de la responsabilité judiciaire, éventuellement pénale, il y a la responsabilité politique. On sait tous comment fonctionnent les cabinets ministériels. Un cabinet, c'est toujours la prolongation d'un ministre. Un ministre est toujours politiquement responsable des actes posés par les membres de son cabinet.

J'entends que, pour vous, ce n'est qu'une simple inculpation, vous avez eu cette expression. L'inculpation d'un membre du cabinet de la ministre de la Justice pour violation du secret professionnel, c'est tout ce que vous voulez, mais ce n'est pas simple. J'essaie d'imaginer ce qui se passerait dans un pays scandinave, par exemple, si le porte-parole d'un ministre était simplement inculpé pour de tels faits.

Sur l'audit, le fait que tout le budget i-Police n'ait pas été entièrement gaspillé n'est pas une ligne de défense valable pour contrebalancer le montant de la gabegie. Comme ministre de l'Intérieur, vous n'étiez pas là juste pour passer un marché public et vous désintéresser du suivi. Encore heureux qu'il ait été attribué correctement, mais ce qui vous est reproché, c'est la suite. À chaque moment durant des années, vous auriez pu dire stop, et vous ne l'avez pas fait, et c'est là que réside votre responsabilité politique.

01.17 **Matti Vandemaele** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, u hebt twintig minuten gesproken en heel veel woorden gebruikt, maar heel weinig antwoorden gegeven. Dat zijn we van u echter gewend. Dat is uw strategie. Telkens opnieuw verdrinkt u de vis door heel veel zogezegde feitelijkheden te overlopen, om dan te zeggen dat u de enige bent die het feitelijk houdt en dat wij allemaal maar wat aanrommelen.

Mijnheer Demon, ik moet het toch ook over u hebben. U bent zo'n beetje de Comical Ali van cd&v; herinner u *"There are no Americans in Baghdad"*. U leest in dat auditverslag zaken die daar helemaal niet in staan. U kunt op basis van het auditverslag de minister niet vrijpleiten, want haar verantwoordelijkheid is gewoonweg niet onderzocht. Het is heel sympathiek dat u dat probeert en ik begrijp dat u die taak hebt gekregen, maar de volgende keer dat uw partij u die opdracht geeft, moet u zeggen: "Jongens, dat gaat niet." Het rapport heeft de verantwoordelijkheid van minister Verlinden immers helemaal niet onderzocht. Evenmin heeft het de verantwoordelijkheid van Sopra Steria onderzocht. Die zaken komen uiteraard zijdelings aan bod, maar dat was niet het onderwerp van de audit. Daarvoor zijn er dus verdere stappen nodig.

Mevrouw de minister, ik kan het niet helpen, maar u hebt de schijn volledig tegen. U haalt een aantal zaken aan over belangenvermenging, via DLA Piper bijvoorbeeld. U baseert uw hele uiteenzetting op één getuigenis van één partij, die bovendien belanghebbende is in dit dossier. *Why on earth* zou

die getuigenis meer waard zijn, of meer waarheid bevatten, dan de andere getuigenissen die we in dit dossier hebben gehoord? Dat zie ik helemaal niet.

Met alle respect, maar misschien denkt u dat wij onnozel zijn. Dat kan. U zegt dat er één keer contact is geweest tussen uw woordvoerder en de woordvoerder van het parket over i-Police. Serieus? Denkt u nu echt dat een parketwoordvoerder daarvoor geschorst wordt? Denkt u nu echt dat wij dat geloven? U weet toch zelf dat wat u hier allemaal vertelt, gewoon niet kan.

Ik wil u dus op de vrouw af vragen: is uw woordvoerder in verdenking gesteld, ja of nee? Mevrouw de minister, ja of nee? Kunt u daarop antwoorden? Die vraag is u gesteld, maar u antwoordt niet. Het is nochtans heel gemakkelijk: het zijn twee of drie letters. Is uw woordvoerder in verdenking gesteld, ja of nee? *Again*, u geeft gewoon geen antwoord, zoals op de meeste van onze vragen.

Ik wil collega Gabriëls bijtreden. De minister en haar kabinet zijn één en ondeelbaar. Als er dus iemand van uw kabinet actie onderneemt, dan is dat hetzelfde als wanneer de minister die actie onderneemt. Dat heb ik niet uitgevonden, de ministeriële verantwoordelijkheid is een algemeen geldend principe dat al tientallen jaren meegaat, behalve voor Annelies Verlinden. Zij is de enige minister op wie dat principe niet van toepassing is.

U zegt dat we omzichtig moeten zijn in lopende procedures. Dat begrijp ik.

Ik begrijp ook dat u niet op alles kunt antwoorden. Er zijn veel vragen waarop u niet wilt antwoorden, maar er zijn ook vragen waarop u niet kunt antwoorden. Daar bestaat een oplossing voor, collega's: een onderzoekscommissie.

Als we een onderzoekscommissie oprichten, kunt u op alles antwoorden. U hebt zelf tijdens een zeer lange uiteenzetting gezegd dat u bereid bent om op alles te antwoorden. Ik herhaal daarom mijn vraag. Als er een onderzoekscommissie komt, bent u dan bereid om te komen? Steunt cd&v de vraag om de onderste steen boven te keren en de waarheid aan het licht te brengen? Ja of nee?

U antwoordt opnieuw niet, mevrouw de minister.

U zegt dat u van alles hebt gedaan. U hebt brieven geschreven, maar dat doen pennenvrienden ook. Dat is heel leuk en sympathiek, maar meestal iets voor twaalfjarigen. Een minister doet meer. Een minister kan interveniëren. Uw opvolger, minister Quintin, heeft dat getoond. Hij heeft ingegrepen en het project stilgelegd. Wat u naar eigen zeggen niet kon, heeft uw opvolger wel gedaan. Nog altijd hebben we geen antwoord op de vraag waarom u niet verder bent gegaan dan het schrijven van een aantal brieven. Waarom hebt u niet echt ingegrepen? Ook daarop antwoordt u niet.

U schuift de verantwoordelijkheid nu af op de vorige regering. Premier De Wever heeft dat hier ook al eens geprobeerd. Hij zei dat er verslagen waren van de IKW's. Ik heb hem toen gevraagd om ons die verslagen te bezorgen en te bewijzen dat op die IKW's daadwerkelijk is gebeurd wat hij beweert. Ik heb de bewuste IKW-verslagen. Op basis daarvan kan ik in geen honderdduizend jaar concluderen dat elke coalitiepartner in de vorige regering mee in bad zat. In geen honderd jaar, mevrouw de minister.

U kunt uw onschuld echter bewijzen door die documenten openbaar te maken en aan iedereen te bezorgen, zodat voor iedereen duidelijk wordt wie van ons beiden liegt. Het is een van de twee. U doet dat echter niet. U denkt blijkbaar dat wij onnozel zijn.

We zijn 140 miljoen euro belastinggeld kwijt en niemand is verantwoordelijk. Ik hoop dat de collega's, ook van de meerderheid, beseffen dat het om bijzonder veel belastinggeld gaat. Ik hoop dan ook oprecht dat we, als de minister op deze manier blijft antwoorden, overgaan tot de oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie die de onderste steen bovenhaalt en ervoor zorgt dat we eindelijk de politiek verantwoordelijken kunnen aanwijzen.

Zolang we dat niet doen via een onderzoekscommissie zal de minister de vis blijven verdrinken en gewoon wegzwemmen van haar verantwoordelijkheid.

01.18 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, het lijkt soms alsof u denkt dat u verantwoordelijkheid en respect voor de democratie in het Parlement toont door zeer lang te antwoorden. Het tegendeel is echter waar. Heel lang antwoorden zonder in te gaan op concrete vragen, is het meest onrespectvolle wat u kunt doen. Dat doet u.

U antwoordt niet op de vragen die we stellen en u houdt ons voor dwazen. U durft te zeggen dat uw woordvoerder een artikel op de website van *De Standaard* heeft gelezen en vervolgens contact

heeft opgenomen met de woordvoerder van het parket. Die heeft gewoon de eerdere communicatie van de procureur herhaald. Dat is alles. Sorry, maar daarvoor wordt een woordvoerder van het parket niet geschorst of in verdenking gesteld en uw woordvoerder evenmin.

U zegt dan dat u zich baseert op de informatie waarover u beschikt. Dat is echter altijd uw antwoord. U handelt op basis van de informatie die u hebt en toont nooit proactiviteit. Dat is de rode draad doorheen het hele i-Policedossier. U zei daarnet letterlijk in uw antwoord: "Niemand, geen enkele partij, geen enkele politieagent heeft mij op een bepaald moment gevraagd om de stekker uit het i-Policedossier te trekken." Dat is logisch, want dat was uw opdracht. U droeg de eindverantwoordelijkheid. De politie zal natuurlijk niet vragen om de stekker eruit te trekken. De politie vraagt al lang om digitalisering. Ze vraagt om de juiste budgetten, die niet voorzien zijn. Ze vraagt om een structurele financiering, die niet voorzien is. Ze vraagt om de juiste beslissingen, die vaak uitblijven. De politie zal natuurlijk niet vragen om de stekker uit het dossier te trekken. Dat was uw verantwoordelijkheid en u hebt die niet opgenomen.

Volgens mij gelooft u als minister ook gewoon niet in het concept politieke verantwoordelijkheid. U spreekt over de politie alsof u niet de minister van de politie was. In een ander dossier praat u over de kabinetschef alsof u niet de baas van de kabinetschef bent. Zelfs als het de taak van de politie was, dan was u nog altijd de minister van de politie. U neemt gewoon geen politieke verantwoordelijkheid en u zult dat ook nooit doen.

Het is helemaal niet respectvol om lang te antwoorden als u niet ingaat op concrete vragen.

01.19 **Julien Ribaudo** (PVDA-PTB): Madame la ministre, vous nous reprochez de parler de feuilleton. Pourtant, c'est vraiment un feuilleton dans lequel vous avez une responsabilité. Que vous le vouliez ou non, les faits sont là. Vous dites avoir parlé en toute transparence jusqu'ici. C'est faux, car à chaque parution d'un article de presse, un nouveau squelette sort du placard d'i-Police.

Par ailleurs, madame la ministre, si vous vous souciez réellement du respect pour les gens et pour la démocratie, arrêtez, s'il vous plaît, de dire constamment "ce n'est pas moi, ce sont ceux d'avant" ou "ce n'est pas moi, ce sont les autres". Si vous assumiez pleinement, comme vous le dites, vous n'auriez pas passé ici 25 minutes à diluer les responsabilités, à chercher à nuancer les propos du rapport de la Cour des comptes et à dire qu'au final, c'est un article du journal *De Standaard Online* qui a fait que votre porte-parole a été inculpé.

Ce n'est vraiment pas sérieux, madame la ministre! Vous minimisez les faits, alors que vous savez qu'il y a une responsabilité politique d'une ministre par rapport à son cabinet. C'est tout de même fort pour une avocate qui connaît la loi sur le bout des doigts. Madame la ministre, si vous assumiez jusqu'au bout, comme vous le dites, vous ne passeriez pas votre temps à pointer du doigt la presse et les autres partis politiques en disant que tout le monde est sur votre dos.

Si vous vouliez vraiment parler du respect des gens et de la démocratie, parlons alors des 140 millions d'euros d'argent public qui ont été dépensés pour rien, pour un système qui n'a jamais été livré. Parlons de la police qui continue à travailler avec du matériel numérique dépassé. Et cela, au moment même où votre gouvernement demande aux travailleurs de ce pays effort sur effort, en répétant qu'il n'y a pas d'argent et qu'on va le chercher dans leurs poches!

En l'occurrence, quoi que vous en disiez, 140 millions d'euros ont été jetés par la fenêtre, Ce gâchis, madame la ministre, est une honte. Les citoyens veulent de la clarté et de la transparence. Pourquoi avez-vous laissé faire? Pourquoi n'avez-vous pas arrêté le train quand vous le pouviez? Assumerez-vous la responsabilité politique de ce fiasco, plutôt que de diluer les responsabilités et de noyer le poisson ici pendant 25 minutes?

01.20 **Brent Meuleman** (Vooruit): Het Rekenhof komt in zijn rapport tot een zeer pijnlijke eindbalans. 140 miljoen euro overheidsgeld, met andere woorden geld van de belastingbetaler, is verbrast. Bijna 22 miljoen euro is besteed aan licenties die vandaag nergens toe dienen. Bovendien is er een gigantisch leger van duur betaalde externe consultants langs de i-Policekassa gepasseerd.

Dat roept opnieuw veel vragen op, niet alleen over hoe het destijds allemaal is verlopen, maar ook over de manier waarop de overheid zich in de toekomst zal organiseren. Het Rekenhof formuleert in zijn rapport immers niet minder dan 30 aanbevelingen.

Na dit geflopte dossier is die heel grote digitaliseringsopdracht natuurlijk niet verdwenen. Tien jaar later is die alleen maar groter geworden. Onze politiemensen, mannen en vrouwen die dag

in, dag uit voor onze veiligheid instaan en vaak in zeer uitdagende omstandigheden op straat werken, wachten vandaag nog altijd op die broodnodige digitalisering binnen de organisatie van de politie.

Ik kijk er dan ook naar uit om tijdens de komende hoorzittingen en gedachtewisselingen bijkomende vragen te kunnen stellen.

01.21 **Maaike De Vreese** (N-VA): Mevrouw de minister, bedankt om vandaag op onze eerste vragen te antwoorden. Feiten doen ertoe. Transparantie doet er ook toe. Ik heb de audit van het Rekenhof dan ook zeer aandachtig doorgenomen. Ik kan daar duidelijk over zijn. Het Rekenhof zegt inderdaad dat het niet bevoegd is om de verantwoordelijken aan te duiden. Daarvoor lopen momenteel onderzoeken en juridische geschillen, die verder worden uitgezocht.

Wat ik wel in het rapport lees, is dat er niets te melden valt over de periode van de Zweedse regering en minister Jan Jambon. Er wordt wel duidelijk gesteld dat er een juiste analyse werd gemaakt en dat verdere digitalisering noodzakelijk is. Wat ik er ook uit kan opmaken, is dat minister Quintin in de arizonaregering de juiste beslissing heeft genomen om i-Police na evaluatie stop te zetten.

Verder verwijst het Rekenhof naar lopende gerechtelijke en juridische zaken, behalve in één zeer duidelijke passage. Daarin verwijst het naar de beslissingen over de vastlegging van de kredieten op een kabinet. Daarover zal ik later, na de hoorzitting met het Rekenhof, ook nog vragen stellen om meer duidelijkheid te krijgen over de precieze impact van die beslissing.

We hebben het van in het begin gezegd: i-Police is een lijk dat niet meer te reanimeren valt. Dat is ook gebleken. We kijken uit naar de hoorzittingen en natuurlijk ook naar de feiten waarover de rechtbank zich zal uitspreken.

U hebt ten slotte gelijk dat, voor de twee mensen die genoemd worden in een lopend gerechtelijk onderzoek, het vermoeden van onschuld geldt tot er een uitspraak is. Dat is ook voor onze partij belangrijk, mevrouw de minister. Even belangrijk is dat dit dossier grondig wordt bekeken en dat het gerechtelijk onderzoek wordt voortgezet om de feiten uit te zoeken.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De beveiliging van magistraten en gerechtspersoneel" (56019806C)
- Alexia Bertrand aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De veiligheid van magistraten" (56019905C)
02 Questions jointes de
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La protection des magistrats et du personnel judiciaire" (56019806C)
- Alexia Bertrand à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La sécurité des magistrats" (56019905C)

02.01 **Marijke Dillen** (VB): Tijdens een recente hoorzitting in onze commissie naar aanleiding van de schietincidenten in Brussel trok de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel aan de alarmbel over de veiligheid van magistraten en gerechtspersoneel in Brussel en pleitte hij voor een betere beveiliging. In het bijzonder wil die topmagistraat maatregelen voor magistraten wanneer ze zich met de wagen verplaatsen. België kent geen veiligheidscultuur, ook al neemt het aantal bedreigingen tegen magistraten toe, vooral bij grote drugsprocessen.

Uit het overzicht van verschillende zorgwekkende incidenten dat we toen kregen, blijkt duidelijk dat er meer beveiliging nodig is. Zo vertelde de voorzitter hoe onder de auto van een magistraat een bom was geplaatst of nog hoe magistraten bij hun auto door verdachten worden opgewacht, of nog hoe personeelsleden aan de uitgang van het Justitiepaleis worden geïntimideerd.

De voorzitter pleit daarom voor een reeks aanpassingen, zoals een wagenpark speciaal voor de rechtbanken, met opgeleide chauffeurs, en het anonimiseren van de nummerplaten van correctionele magistraten. Daarnaast wil de voorzitter de persoonsgegevens van magistraten en hun naasten beter beschermen door de toegang tot het Rijksregister en het kentekenregister te beperken. Ook is er de terechte eis om de parkeerterreinen van het Justitiepaleis in Brussel met slagbomen af te sluiten.

Mevrouw de minister, wat is, ten eerste, uw antwoord op het pleidooi van de voorzitter van de Franstalige rechtbank in Brussel om met de grootste urgentie een aantal maatregelen te nemen ter beveiliging van magistraten en gerechtspersoneel? Bent u bereid om op korte termijn initiatieven te nemen met betrekking tot de

verschillende aandachtspunten die ik zojuist heb opgesomd, en de verzoeken tot aanpassingen die tijdens de hoorzitting zijn aangekaart?

Ten tweede, dat alles vergt natuurlijk financiële middelen. Bent u bereid op korte termijn de nodige middelen vrij te maken, zodat magistraten op meer bescherming kunnen rekenen?

Ten derde, zult u daar tijdens de begrotingsbesprekingen de nodige aandacht voor vragen en uw collega's wijzen op de noodzaak om meer middelen vrij te maken zodat u werk kunt maken van een betere aanpak van de georganiseerde criminaliteit in het algemeen en de drugscriminaliteit in het bijzonder?

02.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, recht kunnen spreken in veilige omstandigheden is een fundamentele pijler van onze rechtsstaat. De veiligheid van magistraten en gerechtspersoneel is daarom een vanzelfsprekende prioriteit voor mij, net als voor alle diensten en betrokken collega's.

Op mijn aangeven werd, na overleg met vertegenwoordigers van de rechterlijke orde, een hefboomplan voor een betere en veiligere justitie uitgewerkt. Dat plan bevat inderdaad een specifiek luik over veiligheid, naast maatregelen op het vlak van infrastructuur, mensen en middelen en de aantrekkelijkheid van het beroep. Het hefboomplan voorziet zo onder andere in investeringen in veiligere gerechtsgebouwen, onder meer via een verdubbeling van het aantal scanstraten, een verdere professionalisering van het personeel dat belast is met de bewaking van gerechtsgebouwen en de invoering van identificatiebadges.

Op dat vlak werden dus al concrete maatregelen genomen in het kader van de wet van 15 juli houdende uitvoering van het hefboomplan I. Die wet creëert bijkomende mogelijkheden voor de gerechtelijke overheden om, rekening houdend met de veiligheidsvereisten en de behoeften van de diensten, de organisatie van zittingen aan te passen. Daardoor kan sneller en efficiënter worden ingespeeld op dossiers waarin sprake is van een verhoogde dreiging, zoals processen in de georganiseerde criminaliteit en drugcriminaliteit.

Daarbovenop doen mijn diensten op mijn verzoek alles om het actuele gebruik van de Justitiasite verder te zetten, zodat processen van uitzonderlijk grote omvang of met een bijzondere veiligheidsdimensie uit het hele land in veilige omstandigheden kunnen plaatsvinden, in een omgeving die daarvoor adequaat is uitgerust.

Verder neem ik een wettelijk initiatief met betrekking tot de afscherming van de identiteit van de magistraten van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechters, alsook van de griffiers die hen bijstaan. Dit voorontwerp van wet beoogt een antwoord te bieden op de specifieke risico's waaraan de magistraten van het openbaar ministerie, de onderzoeksrechters en de griffiers worden blootgesteld bij onderzoeken naar bijzonder ernstige misdrijven. Om die risico's te voorkomen, voorziet het ontwerp van wet in de mogelijkheid om de betrokken personen een anonieme code toe te kennen die hun eigen identiteitsgegevens vervangt. Het voorontwerp ligt momenteel voor advies bij de Raad van State.

Daarnaast heeft een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de rechterlijke orde en het centraal bestuur van de FOD Justitie, waaraan ook vertegenwoordigers van de federale politie en het Crisiscentrum hebben meegewerkt, zopas de voorbereiding afgerond van een omzendbrief gericht aan alle medewerkers van Justitie. Die moet materiële, juridische en psychologische steun of aanpassingen mogelijk maken wanneer medewerkers tijdens of als gevolg van de uitoefening van hun functie worden bedreigd.

De omzendbrief zal naar verwachting in 2027 in werking treden. De doelstelling is de procedures te versoepelen voor elke magistraat of medewerker die wordt bedreigd en een beroep wil doen op de verschillende soorten steun die binnen Justitie beschikbaar zijn. Om evidente redenen ga ik hier niet verder in op de concrete beschermingsmaatregelen waarin wordt voorzien.

Wat de budgettaire middelen betreft, werd voor de uitvoering van het hefboomplan al in bijkomende middelen voor Justitie voorzien, onder meer vanuit de veiligheidsprovisie die in het regeerakkoord is opgenomen en vanuit bijkomende middelen die nadien ter beschikking werden gesteld.

02.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank u voor uw antwoord, mevrouw de minister. U stelt terecht dat recht kunnen spreken in veilige omstandigheden een fundamentele pijler van de democratie is, maar u geeft geen concreet antwoord. U verwijst naar het hefboomplan, dat in een aantal investeringen voorziet. Tot vandaag blijven de veranderingen op het terrein echter weinig zichtbaar. Voorts kondigt u opnieuw wetgevende initiatieven aan, maar ook die liggen in de toekomst, om nog maar te zwijgen van het feit dat de door u aangehaalde omzendbrief pas in 2027 in werking zal treden. Daarmee biedt u geen antwoord op de concrete verzuchtingen die de hooggeplaatste magistraat

tijdens de hoorzitting heeft geformuleerd.

Ik geef een voorbeeld. Terwijl het afsluiten van het parkeerterrein bij het Justitiepaleis in Brussel eigenlijk een evidentie zou moeten zijn, mevrouw de minister, kan iedereen die het wil, nu langs de wagens van de magistraten lopen. Niemand houdt er toezicht, ook de politie niet. Voor de magistraten die vaak aan zeer moeilijke en gevaarlijke dossiers zoals grote drugsdossiers werken, is dat toch absoluut onaanvaardbaar.

Vanochtend kwam de problematiek ook al aan bod in de commissie voor Mobiliteit, waar minister Matz over dat aspect werd ondervraagd. Ook zij kwam niet met een concreet antwoord. Nochtans, mevrouw de minister, zou het toch niet zo moeilijk mogen zijn om het parkeerterrein af te sluiten. U antwoordt daar niet op en minister Matz evenmin. Ik betreur dat bijzonder.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Chers collègues, je tenais à vous informer que, contrairement à ce qui était indiqué sur l'agenda, Mme la ministre restera jusqu'à la fin de notre session de questions-réponses, parce qu'elle a pour objectif de toutes les traiter aujourd'hui.

03 Question de Julie Taton à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La lutte contre le cyberharcèlement" (56019814C)
03 Vraag van Julie Taton aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De strijd tegen cyberpesten" (56019814C)

03.01 **Julie Taton** (MR): Madame la ministre, en tant qu'élu, qui n'a jamais reçu des insultes sous ses publications? Même en tant que personne lambda, qui n'a jamais eu droit à une remarque sur son physique, sur sa tenue ou sa façon de parler, ou tout simplement le fait d'oser prendre la parole et de s'exprimer?

On finit par s'habituer malheureusement, et on ose même se dire que c'est le jeu des réseaux sociaux. Mais en fait, non, ce n'est pas normal. Surtout, parfois, ce ne sont pas simplement quelques commentaires isolés qui sont désagréables, mais c'est une véritable campagne de cyberharcèlement, avec des dizaines de personnes, parfois même plus, qui s'en prennent à la même personne sur plusieurs plateformes, pendant plusieurs jours, pendant plusieurs semaines, sous chaque post. Dans ces situations-là, la victime peut avoir le sentiment que c'est vraiment le monde entier qui s'acharne sur elle.

Notre droit évolue. Avec le nouveau Code pénal, le fait que le harcèlement soit commis par plusieurs personnes constitue désormais une circonstance aggravante. Depuis le 18 août dernier, le dispositif européen e-evidence doit permettre de faciliter l'accès aux preuves électroniques dans les enquêtes pénales. Mais, sur le terrain, ces outils permettent-ils réellement de répondre à ces nouvelles formes de harcèlement?

Madame la ministre, le parquet dispose-t-il aujourd'hui de directives, de recommandations, d'instructions spécifiques pour appréhender une campagne collective de cyberharcèlement dans son ensemble, au-delà de l'examen isolé de chaque message ou de chaque auteur?

Quels sont aujourd'hui les principaux obstacles rencontrés par les autorités judiciaires pour identifier les auteurs des faits de cyberharcèlement, notamment lorsqu'il est nécessaire d'obtenir rapidement des données d'identification ou de connexion auprès des plateformes?

Depuis l'entrée en application du règlement européen e-evidence le 18 août 2026, combien d'injonctions européennes de production ou de conservation ont-elles déjà été émises par les autorités belges? Merci.

03.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Chère collègue Taton, la circulaire COL 13/2025 relative à la cyberviolence contre les personnes, adoptée par le Collège des procureurs généraux le 17 décembre 2025, semble rencontrer les instructions dont le ministère public a besoin pour appréhender une campagne de cyberharcèlement.

La circulaire a pour objectif d'attirer l'attention des services de police et des magistrats du ministère public sur les enjeux liés aux cyberviolences envers les personnes, tout en leur fournissant des orientations et des outils concrets pour assurer le traitement des dossiers concernés. Elle accorde une importance particulière au retrait rapide des contenus préjudiciables et à la sauvegarde des preuves, deux démarches qui requièrent une intervention urgente afin de réduire les conséquences néfastes pour les victimes et d'éviter la diffusion des contenus en cause. Elle souligne également les répercussions des cyberviolences sur les victimes en rappelant que celles-ci peuvent s'inscrire dans un continuum de violences qui se manifestent également dans le monde physique.

L'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes, Child Focus et Unia ont contribué à la préparation de cette circulaire, et celle-ci précise le rôle propre à chacune de ces organisations et prévoit les modalités de leur coopération avec les autorités judiciaires.

Enfin, la circulaire invite les services de police et le ministère public à intensifier la formation de leurs collaborateurs aux spécificités de la cyberviolence afin de favoriser une mise en œuvre adéquate des directives. Par ailleurs, la loi du 30 juillet 2020 impose une formation en matière de violences intrafamiliales et sexuelles à l'ensemble des magistrats. Ces formations sont organisées par l'Institut de Formation Judiciaire qui peut également y accorder une attention spécifique aux violences sexuelles commises dans l'environnement numérique.

Le Collège des procureurs généraux ne m'a pas transmis d'informations spécifiques par rapport à son application, sous réserve de l'effectivité des poursuites lorsque le ou les auteurs identifiés se trouvent à l'étranger.

Concernant le règlement européen e-evidence, la Belgique procède actuellement, à l'instar des autres pays européens, à son implémentation en droit belge.

03.03 **Julie Taton** (MR): Madame la ministre, je vous remercie. Ce que je souhaitais vraiment rappeler, c'est qu'il ne faut pas banaliser le cyberharcèlement, sous prétexte que cela se passe derrière les écrans. Lorsqu'une personne est prise pour cible parfois par des dizaines d'individus et persécutée pendant plusieurs semaines, les conséquences peuvent être vraiment très lourdes.

Il faut donc une réponse judiciaire à la hauteur de ces nouvelles formes de harcèlement. Les victimes doivent pouvoir être entendues, les auteurs identifiés et les faits poursuivis. Nous disposons aujourd'hui de nouveaux outils juridiques, mais encore faut-il que les magistrats et les enquêteurs puissent réellement les utiliser pour identifier rapidement les auteurs, par exemple.

Derrière chaque écran, il y a une personne, et personne ne devrait avoir à renoncer à s'exprimer, à prendre la parole ou simplement à être soi-même par peur de se faire harceler.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Samengevoegde vragen van
- Anja Vanrobaeys aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (56020016C)
- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (56020484C)
04 Questions jointes de
- Anja Vanrobaeys à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur les tueurs du Brabant" (56020016C)
- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'enquête sur les tueurs du Brabant" (56020484C)

04.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mevrouw de minister, in de schriftelijke neerslag van mijn vraag schreef ik nog dat het onderzoek in augustus 2026 opnieuw werd gesloten, toen bijkomende onderzoeksdaden niets hadden opgeleverd. Ik lees vanmorgen in de krant dat slachtoffers vragen om het onderzoek te heropenen, omdat ze toch twijfels hebben over de DNA-onderzoeken. Daarover wil ik het echter niet hebben.

Mijn vraag gaat over wat ik een hallucinant verhaal vind. Begin oktober wordt een slachtoffer, David Van de Steen, door magneetvissers verwittigd dat zij in de Dender in Geraardsbergen verschillende auto-onderdelen van een Volkswagen Golf GTI van bouwjaar 1984 hebben opgevist.

Het slachtoffer neemt vervolgens samen met twee gepensioneerde politieagenten, die eveneens aanwezig waren bij de aanslag van de Bende van Nijvel in Aalst, het initiatief. Hij vraagt aan de brandweer of die tijdens duikoefeningen in de Dender in Geraardsbergen haar oefeningen enkele meters kan opschuiven, omdat ze vermoeden dat daar nog iets te vinden is.

De brandweer stemt daarmee in en zegt dat ze dat zeker wil doen op vraag van een slachtoffer van de Bende van Nijvel. Tijdens de duikoefening vinden ze een autodeur en twee zakken met in stukken gezaagde auto-onderdelen van een Volkswagen Golf van bouwjaar 1984.

Blijkbaar, opnieuw volgens de magneetvissers, werd eerder ook een vuurwapen opgevist. Dat werd meegenomen door een onbekende persoon en niemand weet waar dat vuurwapen zich momenteel bevindt.

Ik vind dat hallucinant. Of de vondsten gelinkt zijn aan de Bende van Nijvel, weet ik niet. Ik weet wel dat de brandweerzone heeft aangekondigd dat ze nog verdere duikoefeningen plant, omdat er misschien nog voorwerpen op de bodem liggen. Dat roept bij mij toch een aantal vragen op.

Mevrouw de minister, is het federaal parket officieel op de hoogte gebracht van alle vondsten? Zo ja, wanneer en welke informatie werd overgemaakt?

Werden de gevonden onderdelen in beslag genomen en overgedragen aan het gerecht? Wie staat in voor de bewaring en de beveiliging van mogelijk bewijsmateriaal?

Worden die onderdelen forensisch en technisch onderzocht om het merk, het type, het bouwjaar en de serienummers vast te stellen? Wordt daadwerkelijk onderzocht of de onderdelen afkomstig zijn van een vluchtwagen die werd gebruikt bij de overval in Aalst?

Worden de verschillende vondsten in samenhang onderzocht? Heeft er overleg plaatsgevonden met de lokale politie, de brandweerzone, de slachtoffers, oud-politieagenten en de magneetvissers om alle beschikbare informatie, foto's en vindplaatsen te verzamelen?

Wordt er een nieuwe zoekactie onder gerechtelijke leiding georganiseerd? Zal het federaal parket nog andere onderzoeksstappen zetten om te garanderen dat mogelijk bewijsmateriaal bewaard wordt en grondig wordt onderzocht?

04.02 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, zoals de collega zegt, dit is inderdaad een hallucinant verhaal. Op 8 oktober 2026 werden auto-onderdelen uit de Dender opgevist die mogelijk een link zouden kunnen hebben met de Bende van Nijvel. We moeten ons altijd voorzichtig uitdrukken, want er zijn al heel veel pistes onderzocht. Wat hier nu naar boven komt, letterlijk en figuurlijk, is toch wel opmerkelijk. Tijdens een brandweeroefening werden twee zakken met verzaagde auto-onderdelen gevonden.

Volgens de berichtgeving in de pers zouden die onderdelen op het politiebureau bewaard zijn, in afwachting van verdere instructies van het parket. Ik hoop dat die instructies ondertussen zijn gegeven.

Het zou gaan om onderdelen van een Golf GTI. We weten allemaal welke wagens de Bende van Nijvel destijds gebruikte. Mogelijk gaat het om de vluchtauto van de overval in Aalst.

De magneetvisser verklaarde ook dat eerder opgevist onderdelen werden verkocht aan een schroothandelaar. Ook zouden nog zware onderdelen op de rivierbodem kunnen liggen.

Mijn vragen overlappen gedeeltelijk de vragen van de collega.

Mevrouw de minister, welke instructies heeft het parket, en dan bedoel ik ook het federaal parket, inmiddels gegeven met betrekking tot de in bewaring genomen auto-onderdelen? Zijn ze formeel geregistreerd en worden ze onderzocht?

Werden er onderzoeksdaden bevolen? Zo ja, welke stappen worden er ondernomen en welke analyses worden er verder uitgevoerd?

Wordt er een bijkomende zoekactie gepland in de rivier om de zware onderdelen waarvan sprake te bergen? Mogelijk zijn er nog onderdelen aanwezig op die locatie in de Dender.

Kon het onderdeel dat aan de schroothandelaar werd verkocht, nog worden teruggevonden? Werden daartoe pogingen ondernomen?

Wordt die nieuwe informatie als relevant beschouwd voor het onderzoek naar de Bende van Nijvel?

04.03 Minister **Annelies Verlinden**: Collega's, het federaal parket werd op 9 oktober in kennis gesteld van de vondst van metalen brokstukken in Schendelbeke en van de eerste vaststellingen die ter plaatse werden verricht. De betrokken onderdelen werden in beslag genomen in het kader van een gerechtelijk dossier, onder leiding van het parket van Oudenaarde. De politiezone Geraardsbergen-Lierde staat momenteel in voor de bewaring van de in beslag genomen stukken.

De gevonden onderdelen zullen aan de gebruikelijke technische onderzoeken worden onderworpen. Daarbij wordt nagegaan of serienummers, identificatiekenmerken of andere nuttige gegevens kunnen worden vastgesteld, die toelaten om de herkomst van de onderdelen en van het betrokken voertuig te identificeren.

In het kader van het onderzoek zullen uiteraard alle relevante pistes worden onderzocht. De eerdere vondsten op dezelfde locatie, die aan de lokale politie werden bezorgd, zullen eveneens worden onderzocht, voor zover de betrokken stukken ter beschikking van de gerechtelijke autoriteiten werden gesteld.

Wat de vragen over het overleg betreft, de onderzoekers onderhouden nauwe contacten met de lokale politiediensten. De vaststellingen en de beschikbare informatie werden opgenomen in processen-verbaal die aan de bevoegde gerechtelijke autoriteiten werden bezorgd. De bevoegde onderzoeksrechter zal de onderzoeksdaden bevelen die voor de waarheidsvinding nuttig worden geacht. In dat kader zullen de nodige verdere onderzoeksinitiatieven worden genomen. Wegens het geheim van het onderzoek kan ik daarover vandaag geen verdere details verstrekken.

04.04 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mevrouw de minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben opgelucht dat de zaak ernstig wordt genomen en dat er daadwerkelijk onderzoeksdaden worden verricht en verschillende pistes worden onderzocht. We weten niet of het om stukken van de Bende van Nijvel gaat. Misschien wel, misschien niet. Ik ben blij dat de vondst niet koudweg opzij wordt geschoven. Voor de slachtoffers van de Bende van Nijvel is dat immers geen afgesloten dossier. Het is voor hen een trauma dat al veertig jaar bestaat. Alleen de waarheid kan rust brengen.

Het is goed dat de vondst ernstig wordt onderzocht, want ik wil absoluut vermijden dat die stukken tussen de plooien van justitie verdwijnen. Het is goed dat de onderzoeksdaden worden verricht en dat de stukken worden bewaard. Ik denk dat het ook belangrijk is om na te gaan of er eventueel stukken zijn verkocht of verdwenen. Misschien heeft iemand een wapen meegenomen of werden stukken aan schroothandelaars verkocht, waardoor ze dreigen te verdwijnen.

Ik denk dat dit dossier te belangrijk is en al veel te lang aansleept om dergelijke mistoestanden zomaar te laten gebeuren. We hebben in dat dossier al genoeg mistoestanden gekend. Ik hoop dan ook dat het federaal parket zich ermee bezighoudt en het heft in handen neemt, zodat alles wat daar boven water komt, kan worden ingezet om de waarheid te achterhalen.

04.05 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar voor mij is nog niet helemaal duidelijk wie het onderzoek nu eigenlijk voert. U zei wel dat het federaal parket in kennis is gesteld, maar blijkbaar zijn het toch de onderzoeksrechter in Oudenaarde en het parket in Oudenaarde die nu concreet de verdere stappen zetten. Dat klinkt een beetje vreemd, want er zijn aanwijzingen dat er een link is met het dossier van de Bende van Nijvel. Dat onderzoek werd gevoerd door het federaal parket. Daar heeft men ook kennis van het dossier, heeft men de technische kennis en de geschiedenis. De onderzoeksrechter in Oudenaarde kent dat dossier niet, aangezien een andere onderzoeksrechter met het dossier gelast was.

Ik vraag me dan ook af waarom het dossier niet onmiddellijk door het federaal parket in handen wordt genomen en wordt overgenomen door de speurders die er al jaren aan werken. Het lijkt mij veel relevanter om dat te doen. Ik zeg dat met alle respect voor de professionaliteit en het werk van het parket en de onderzoeksrechter in Oudenaarde. Ik begrijp echter niet goed dat dit dossier niet onmiddellijk naar een hoger niveau wordt getild, aangezien daar de ervaring zit.

Alle mogelijke ernstige sporen in dit dossier moeten worden onderzocht. Dit is een van de grootste onopgeloste gerechtelijke dossiers in ons land. Het dossier van de Bende van Nijvel is de grootste schandvlek van de Belgische justitie, dat weten we. Als dergelijke elementen opduiken, moet er heel snel, adequaat en professioneel worden opgetreden. Mijn oproep is dan ook dat het federaal parket het dossier snel opnieuw in handen neemt, met de teams die het dossier kennen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: Aan de orde is vraag nr. 56020045C van mevrouw Almaci, die niet aanwezig is. Haar vraag vervalt dus.

05 Question de François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La fermeture partielle des greffes des justices de paix bruxelloises" (56020093C)
05 Vraag van François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De deeltijdse sluiting van de griffies van de Brusselse vredegerechten" (56020093C)

05.01 **François De Smet** (DéFI): *Le Collège des cours et tribunaux a annoncé le 12 octobre que les guichets et les lignes téléphoniques des 26 greffes des justices de paix de l'arrondissement de Bruxelles seront fermés deux jours par semaine jusqu'au 31 décembre 2026.*

Sur un cadre de 169 places, 143 à 145 postes sont pourvus, mais seuls 120 collaborateurs environ sont effectivement présents en raison des détachements, des temps partiels et des absences de longue durée, soit une pénurie de près de 30 %.

Les présidents des tribunaux de première instance francophone et néerlandophone parlent d'une "solution d'urgence temporaire" et plaident pour un "bilinguisme fonctionnel" assorti d'un quota légal de membres du personnel unilingues et bilingues dans chaque rôle linguistique, en soulignant le paradoxe actuel: faute de candidats, des agents unilingues sont délégués dans des fonctions de greffier ou de greffier en chef pourtant bilingues sur papier.

Le Collège rappelle que les exigences linguistiques ont déjà été assouplies depuis 2024, mais pas pour les justices de paix, alors qu'elles traitent pourtant les contentieux de proximité les plus sensibles, pour lesquels les justiciables bruxellois doivent pouvoir être servis dans leur langue. Ces exigences linguistiques paraissent aujourd'hui inadaptées eu égard à la continuité du service public de la justice, qui doit demeurer le principe cardinal, et la réalité de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, majoritairement francophone.

Une réorganisation en six pôles géographiques est par ailleurs annoncée.

En conséquence, madame la ministre peut-elle me faire savoir:

1° Si elle confirme les chiffres avancés par le Collège (cadre, postes pourvus, présences effectives)?

2° Quel est l'impact mesuré de cette fermeture sur les délais de traitement, notamment en matière d'administration de biens et de baux?

3° Si elle dispose d'une évaluation du nombre de fonctions bilingues actuellement exercées par des agents unilingues, et du rôle linguistique concerné?

4° Si il est envisagé de modifier la loi du 15 juin 1935 dans le sens proposé par les présidents et donc dans le sens d'un assouplissement, et qui irait davantage dans un bilinguisme dit des services, qui offre des garanties pour que tout justiciable francophone ou néerlandophone reste servi dans sa langue à chaque guichet?

5° Quelles précisions peuvent être apportées à la création de ces pôles géographiques?

05.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Merci, collègue De Smet. Je partage votre préoccupation concernant les effectifs des justices de paix bruxelloises. Celles-ci sont traditionnellement confrontées à d'importants défis en matière de recrutement en raison de la fragmentation de l'organisation, de l'exigence de bilinguisme et des besoins spécifiques en personnel propres à la capitale.

La pénurie de personnel dans certaines juridictions, de manière générale, constitue un défi majeur pour le bon fonctionnement de la justice et pour l'accès des citoyens à un service public de qualité. En ce qui concerne le personnel de greffe, 145 membres du personnel sont en service pour un cadre de 157 emplois.

Le principal point de difficulté se situe effectivement au niveau des nominations statutaires dans la fonction de greffier. En effet, sur un cadre de 83 postes, seuls 43 greffiers sont actuellement nommés, tandis que 34 agents se sont vus attribuer une fonction supérieure afin d'assurer la continuité des audiences. Dans le prolongement de l'accord de gouvernement qui prévoit une publication unique visant à pourvoir intégralement des cadres légaux, des procédures de sélection ont été lancées pour 40 postes de greffiers au sein des greffes des justices de paix de Bruxelles.

La fermeture partielle des greffes permet aux membres du personnel de travailler à guichet fermé afin de s'atteler aux dossiers et au travail de fond en retard. Ils peuvent, à d'autres moments, répondre aux demandes des justiciables au guichet ou par téléphone.

La problématique des justices de paix bruxelloises n'est pas nouvelle. Afin d'y remédier, un avant-projet de loi visant à les réformer a été élaboré. Cet avant-projet de loi est actuellement soumis à l'avis des instances concernées, parmi lesquelles figurent également les présidents des tribunaux de première instance de Bruxelles. L'avant-projet répond en grande partie aux propositions des présidents et prévoit des mesures telles que la mise en place d'une nouvelle structure de gestion alignée sur celle des autres arrondissements, tout en tenant compte de la spécificité de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et du regroupement des justices de paix en pôles géographiques.

Ce concept n'est pas nouveau. Il a déjà été proposé par le passé par les présidents des tribunaux de première instance francophones et néerlandophones de Bruxelles et les présidents actuellement en fonction continuent à plaider en faveur de cette approche.

Cette réforme a par ailleurs été expressément demandée par le Parlement de la région de Bruxelles-Capitale. Le regroupement en pôles apporte avant tout une réponse structurelle à une problématique immobilière largement connue qui perdure depuis de nombreuses années.

Les cantons concernés sont intégralement maintenus en tant qu'entités judiciaires distinctes et conservent leurs compétences territoriales actuelles. Seul leur siège est regroupé avec celui d'autres cantons de manière à permettre l'organisation des activités de greffe et des audiences à partir d'un lieu commun. Cette mutualisation permet non seulement de disposer d'infrastructures de meilleure qualité mais favorise également une organisation plus efficiente des greffes, une affectation plus flexible du personnel et une meilleure continuité du service. Elle bénéficie directement au justiciable qui peut ainsi compter sur une justice plus accessible, plus performante et de meilleure qualité. Je vous remercie.

05.03 **François De Smet** (DéFI): Merci madame la ministre pour vos réponses. Le cadre d'exigence linguistique me paraît compréhensible mais complètement disproportionné aujourd'hui au regard des besoins. Je prends bonne note des réformes en cours et j'attends avec impatience votre avant-projet de loi. Je crois que c'est vraiment important, parce que la justice de paix est le niveau de justice le plus proche du citoyen. C'est parfois la seule justice à laquelle bon nombre de citoyens auront affaire dans leur vie et donc on doit vraiment en prendre soin et faire en sorte qu'elle fonctionne et soit convenablement dotée. Merci.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

06 Question de Pierre Jadoul à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La situation du financement de Casa legal" (56020276C)
06 Vraag van Pierre Jadoul aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stavaza betreffende de financiering van Casa legal" (56020276C)

06.01 **Pierre Jadoul** (MR): *Madame la ministre, j'ai déjà eu l'occasion de vous interroger à plusieurs reprises au sujet de la situation de Casa Legal. Je souhaite faire le point avec vous sur les derniers éléments de ce dossier.*

Il m'est en effet revenu que, dans le cadre des négociations budgétaires en cours, l'idée selon laquelle Casa legal bénéficierait d'un double financement - par le biais de la subvention fédérale, d'une part, et des indemnités pro deo, d'autre part — serait actuellement avancée.

Selon mes informations, cela est faux étant donné que les modalités de financement de Casa Legal ont été convenues avec votre cabinet et les représentants des Bureaux d'aide juridique (BAJ) afin d'exclure tout risque de double financement.

Casa Legal semble d'ailleurs avoir présenté plusieurs documents apportant la preuve qu'aucune indemnité du BAJ ne leur est versée.

Par ailleurs, rappelons qu'un arrêt de la Cour constitutionnelle du 9 juillet 2026 avait reconnu la plus-value de Casa Legal pour le public cible concerné et avait maintenu la subvention 2025. La Cour constitutionnelle avait aussi explicitement validé le recours à un projet pilote financé au bénéfice d'un nombre limité d'opérateurs afin d'évaluer l'utilité et la faisabilité d'un service, « sous réserve d'une procédure de sélection transparente ainsi qu'à une durée strictement limitée aux besoins de l'évaluation ».

Madame la Ministre,

- Pouvez-faire le point sur le dossier de Casa Legal ? Quels sont les derniers éléments d'information en votre possession ?

- Confirmez-vous que Casa Legal n'a pas encore enregistré le moindre paiement pour l'année 2026 ? À quelle échéance une régularisation pourra-t-elle intervenir et à concurrence de quel montant ?

- Le cas de Casa Legal a-t-il été abordé en négociations budgétaires ? Confirmez-vous que certaines idées circulent concernant un prétendu double financement de Casa Legal ? Les responsables de Casa Legal ont-elles eu l'occasion de démentir ces affirmations ?

- La Cour constitutionnelle a légitimé le financement de Casa legal pour la période précédent cet arrêt, et insiste pour le futur sur la mise en place d'une procédure de mise en concurrence via une loi-cadre et/ou un arrêt royal. Pouvez-vous nous dire quand cette mise en concurrence aura lieu ? Avez-vous avancé à ce sujet ?

Je vous remercie.

06.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Monsieur Jadoul, à la suite de l'arrêt n° 86/2026 de la Cour

constitutionnelle du 9 juillet, plusieurs scénarios de financement de l'ASBL Casa legal pour l'exercice budgétaire 2026 ont été soumis pour avis par le SPF Justice à l'Inspection des finances, au ministre du Budget et au gouvernement.

Par ailleurs, mes services ont pris connaissance d'un nouveau recours introduit devant la Cour constitutionnelle par l'Ordre des barreaux flamands. Ce recours vise l'annulation de la loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2026, ainsi que des crédits qui y sont liés, dans la mesure où ils concernent la subvention accordée à l'ASBL Casa legal.

Ces éléments ont été soumis au gouvernement pour discussion, et le 23 octobre, le Conseil des ministres a décidé pour 2026 que la subvention de 2026 sera versée au *pro rata temporis* pour la période du 1er janvier 2026 jusqu'au 9 juillet, c'est-à-dire la date de l'arrêt de la Cour constitutionnelle. Le montant de la subvention réduit au *pro rata temporis* s'élève à 572 082,19 euros, qui sera versé comme suit: une avance de 80 % de la subvention, soit 457 665,75 euros, et un solde de 20 % de la subvention, soit 114 416,44 euros.

J'ai d'ores et déjà demandé à mon administration de faire le nécessaire à cet effet. Le financement futur devra être discuté lors des discussions au sein du gouvernement dans le cadre du conclave budgétaire, où tous les subsides facultatifs vont normalement être évalués dans le cadre des mesures d'économies.

06.03 **Pierre Jadoul** (MR): Madame la ministre, merci pour ces éléments qui sont quand même partiellement rassurants, en tout cas quant à la continuité du service rendu par l'ASBL Casa legal.

Il faut quand même rappeler que la Cour constitutionnelle n'invalidait pas le principe de recourir à un projet pilote. Sans doute y a-t-il eu un souci au niveau de la mise en concurrence au démarrage, mais la bataille n'est sans doute pas perdue pour le futur.

Sans doute faudra-t-il mettre sur la table du gouvernement la poursuite d'un projet, avec une phase de mise en concurrence, sans doute éclairée par l'évaluation académique. Sauf erreur, celle-ci est en cours et elle devrait permettre de tirer les leçons d'un fonctionnement qui existe depuis maintenant quand même quelques exercices.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Samengevoegde vragen van
- Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitstel van de plaatsing van modulaire woonunits in de Belgische gevangenissen" (56020291C)
- François De Smet aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het uitstel van de creatie van gevangeniscapaciteit via modulaire units" (56020301C)
07 Questions jointes de
- Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le report de l'installation d'unités de logement modulaires dans les prisons belges" (56020291C)
- François De Smet à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le report de l'installation des places de détention en unités modulaires" (56020301C)

07.01 **Marijke Dillen** (VB): *Om de overbevolking te verminderen werd er in januari beslist dat er binnen enkele maanden wooncontainers zouden worden geplaatst zodat er 300 extra plaatsen zouden worden gecreëerd.*
Maandag 19 oktober kondigde minister Francken in het VRT-programma Terzake n.a.v. de plundertochten in Brussel aan dat deze nieuwe mobiele wooncontainers binnen enkele maanden zouden geïnstalleerd worden.
Plots moeten we echter vernemen dat de deadline is opgeschoven naar 2028-2029, en dit terwijl er niet alleen 593 grondslapers zijn in de gevangenissen, maar bovendien nog tal van veroordeelden op een wachtlijst staan om hun celstraf uit te voeren.
De vertraging is opmerkelijk. Want al in de vorige regering werd het raamcontract opgesteld, de aanbesteding goedgekeurd en het bouw-bedrijf geselecteerd. De 300 units zouden 116 miljoen euro kosten, en de middelen, een 600 miljoen euro, zouden bij het vorige begrotingsakkoord eind 2025 al voorzien zijn. Minister Matz schuift de verantwoordelijkheid voor de vertraging in de schoenen van Justitie. Na de aankondiging in januari is dat departement op de rem gaan staan, zegt ze.
Op uw kabinet zou er gecommuniceerd zijn dat bij de "initiële raamovereenkomst, die dateert van de vorige legislatuur, een gebruik op bestaande gevangenisterreinen bewust uit de opdracht werd gehouden. "De uitrol hangt niet alleen af van de productie en levering van de units, maar ook van de voorbereidende werkzaamheden door de Regie der -Gebouwen", waarbij er dus gekeken wordt naar minister Matz. Beide ministers kaatsen de bal naar elkaar terug.

1. Hoe is het mogelijk dat een initiatief dat enkele weken geleden nog werd aangekondigd als een (gedeeltelijke) oplossing tegen de overbevolking nu plots met enkele jaren werd uitgesteld?

2. Is er reeds overleg geweest met het kabinet van uw collega-minister Matz? Wat waren de resultaten van dat overleg? Zijn er oplossingen voor de bestaande problematiek aangekaart? Zo ja, welke?

3. Wordt er binnen de regering overleg gepleegd over het effectief in gebruik nemen van deze mobiele woonunits gezien de verklaringen van minister Francken?

4. De uitbreiding van de gevangeniscapaciteit door het plaatsen van mobiele woonunits zou op korte tijd 300 plaatsen opbrengen, hetgeen nu dus niet meer het geval is. Welke concrete initiatieven gaat u nemen om ervoor te zorgen dat de gevangeniscapaciteit op korte termijn significant zal toenemen?

07.02 **François De Smet** (DéFI): *Les 300 places de détention en unités modulaires annoncées en janvier dernier par vous-même et par votre collègue Vanessa Matz ne sont toujours pas installées. Il était alors question d'un délai de « quelques mois ».*

Ces unités, d'un coût annoncé de 116 millions d'euros, devaient être implantées à Paifve (150 places) ainsi qu'à Hasselt, Bruges et Louvain (50 places chacune). Le cabinet de Mme Matz, compétente pour la Régie des Bâtiments, fixe désormais l'échéance à "la fin de la législature", soit 2029, et attribue le retard à des exigences techniques plus strictes formulées en cours de procédure par la Justice. Dans le même temps, 593 détenus dorment encore sur un matelas posé au sol. Selon l' ACOD, l'Inspection des Finances n'autorise le recrutement du personnel qu'une fois les unités livrées, si bien que ces places risqueraient de rester un temps inoccupées.

En conséquence, madame la ministre peut-il me faire savoir: 1° Si elle confirme le report à 2029 de l'installation des 300 unités modulaires? 2° dans l'affirmative, quelles exigences techniques supplémentaires vos services ont formulées et si ces unités sont désormais destinées à fonctionner comme maisons de détention ou comme places de prison classiques? 3° Quel est, à ce jour, le nombre de détenus dormant au sol? 4° Quelle part de l'enveloppe de 600 millions d'euros a déjà été engagée et liquidée, et pour quels projets? 5° Quelles mesures transitoires seront prises d'ici 2029, notamment en matière de peines alternatives, de surveillance électronique et de maisons de détention?

07.03 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw Dillen, mijnheer De Smet, over de uitbreiding van de gevangeniscapaciteit op bestaande gevangenisterreinen is de voorbije weken opnieuw veel gezegd. Daarbij lijken een aantal zaken door elkaar te zijn gehaald, waarna een en ander ook vrij snel werd rechtgezet.

Het is wel degelijk de bedoeling om die bijkomende capaciteit de komende jaren gefaseerd te realiseren. De eerste resultaten moeten al veel sneller dan in 2029 worden opgeleverd, zodat het volledige project tegen dan kan worden afgerond.

Mevrouw Dillen, u hebt het over mobiele wooncontainers. Sta me toe eerst te verduidelijken dat het wel degelijk gaat om een bouwtechnisch proces met zogenaamde modulaire constructies van units of wooneenheden. Zoals u weet, wordt ook in Genk een detentiehuis uitgebouwd als eerste project met dergelijke modulaire units in een modulaire constructie.

De uitrol van modulaire units op bestaande gevangenissites is uiteraard een prioritair capaciteitsproject dat van nabij door mijn diensten wordt opgevolgd. Dat gebeurt vanzelfsprekend in nauw overleg met de Regie der Gebouwen, die hiervoor aan zet is onder de bevoegdheid van de minister belast met het gebouwenbeheer van de Staat. Die minister zet zich daar volop voor in. Ik verwijs ook naar mijn eerdere toelichtingen hierover in het Parlement en naar de recente toelichting van collega Matz in deze dossiers.
L'accord-cadre initial relatif à ces modules remonte à la législature précédente. Il convient de noter qu'à l'époque, leur utilisation sur les sites pénitentiaires existants avait été délibérément exclue du cahier des charges.

Ce n'est qu'avec l'accord de gouvernement que le choix politique a été fait de recourir à des infrastructures modulaires dans le cadre de la lutte contre la surpopulation structurelle de nos prisons. Des choix politiques clairs ont donc été opérés, modifiant nécessairement l'orientation initiale du projet.

Om deze extra plaatsen op bestaande gevangenisterreinen te creëren, moeten deze modulaire units uiteraard voldoen aan de nodige veiligheidsvereisten, net als de infrastructuur waarin ze worden geïntegreerd. De veiligheid van onze penitentiaire medewerkers en de

veiligheidsnoden staan altijd voorop.

Zodra beslist werd dat er ook units konden worden geplaatst op bestaande gevangenisterreinen, werd technisch onderzocht op welke terreinen modulaire units konden worden toegevoegd aan de bestaande infrastructuur, hoeveel er konden worden geplaatst, op welke manier dat moest gebeuren enzovoort. De Regie der Gebouwen heeft ook een aantal technische aspecten uitgeklaard. In het kader van de uitwerking van het eerste project binnen de raamovereenkomst gaat het om de detentiehuizen in Genk.

Vanzelfsprekend is er voortdurend contact tussen de uitvoerende partner, de Regie der Gebouwen en de FOD Justitie om de verdere opvolging van de projecten te verzekeren. Zo was vorige week nog overleg op hoog niveau tussen de administraties en de private partners.

07.04 **Marijke Dillen** (VB): U zegt, mevrouw de minister, dat hierover de laatste tijd veel is gezegd en dat de zaken door elkaar worden gehaald. Dat is eigenlijk een beetje het gevolg van verklaringen van verschillende ministers. Op 19 oktober deed minister van Defensie Theo Francken hierover een uitspraak naar aanleiding van de plundertochten in Brussel. Hij zei toen dat die mobiele wooncontainers er zouden komen binnen enkele maanden. Nog geen 12 uur later werd dat tegengesproken door minister Matz die zei dat de deadline werd opgeschoven naar 2028-2029.

Ik begrijp vandaag uit uw antwoord dat er deze legislatuur werk van wordt gemaakt en ik hoop dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Ik ga ervan uit dat in 2027 de eerste van die modulaire units zeker in gebruik zullen worden genomen. De overbevolking blijft immers maar toenemen. Dit kan een hulpmiddel zijn om vooral een antwoord te bieden op het probleem van de grondslapers. Maak daar dus alstublieft zo spoedig mogelijk werk van.

07.05 **François De Smet** (DéFI): Je vous remercie, madame la ministre, pour vos réponses.

Je comprends les contraintes techniques. Je regrette néanmoins le retard pris dans l'installation de ces conteneurs car, pendant ce temps, des détenus continuent à dormir sur des matelas au sol. Cela étant, vous semblez indiquer que les délais seront finalement moins importants que ce qui avait été annoncé. Si ces places peuvent être disponibles dès l'année prochaine, ce sera évidemment un bon début.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de Hervé Cornillie à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les projets pilotes de santé mentale au sein des établissements pénitentiaires" (56020292C)
08 Vraag van Hervé Cornillie aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De proefprojecten rond geestelijke gezondheid in de strafinrichtingen" (56020292C)

08.01 **Hervé Cornillie** (MR): Au début octobre, c'était la semaine de la santé mentale. C'est une question terriblement importante, singulièrement dans les établissements fermés que sont les prisons.

La prise en charge de la santé mentale des personnes détenues constitue un enjeu majeur pour le système pénitentiaire belge. Les troubles psychiatriques, les addictions, la situation de détresse psychologique et les risques suicidaires nécessitent un accompagnement adapté, parfois urgent, qui ne peut pas toujours être assuré par les services médicaux présents sur place – quand on trouve des médecins dans les prisons!

Dans ce contexte, les équipes mobiles de santé mentale, développées notamment dans le cadre de la réforme des soins de santé mentale pour adultes, dites projets 107, par exemple, constituent une piste intéressante. Ces équipes permettent d'intervenir auprès de personnes en situation de crise et d'assurer une continuité des soins en collaboration avec les services spécialisés, bien évidemment. Une réflexion pourrait être menée sur l'adaptation de ce modèle en milieu carcéral, en favorisant la collaboration entre les services pénitentiaires, les équipes médicales internes et les acteurs spécialisés en santé mentale.

Dans une réponse à une question d'un collègue parlementaire en décembre 2025, M. Vandenbroucke avait indiqué que plusieurs projets pilotes avaient été mis en place dans 10 prisons afin de renforcer le dépistage et la prise en charge de la santé mentale des détenus. Ces initiatives comprennent notamment l'engagement de 13 psychologues supplémentaires, l'extension du projet drogue et détention et le développement d'outils de dépistage et d'orientation vers des soins adaptés.

Madame la ministre, quel est le bilan des projets pilotes consacrés à la santé mentale dans ces 10 établissements pénitentiaires que vous connaissez?

Deuxièmement, est-il prévu d'étendre les projets pilotes existants à l'ensemble des établissements pénitentiaires du pays? Rien que dans le Hainaut, par exemple, il y en a quatre.

Troisièmement, le gouvernement envisage-t-il de répondre et de développer des équipes mobiles de psychologues et de psychiatres spécifiquement destinées aux établissements pénitentiaires en s'inspirant notamment du modèle des équipes mobiles issu de la réforme projet 107?

Enfin, quelles mesures sont envisagées pour garantir la continuité de l'accompagnement psychologique et psychiatrique des détenus lors de leur libération afin de limiter les ruptures de soins et les risques de rechutes?

08.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Collègue Cornillie, les projets pilotes sont désormais pleinement opérationnels. Leur fonctionnement est considéré comme très positif, ce qui a conduit à leur extension. Il s'agit plus particulièrement du projet relatif aux drogues en détention. Cette initiative est déjà passée de 10 à 14 établissements. Il convient d'interroger le ministre de la Santé publique s'agissant d'un élargissement supplémentaire, puisque c'est son département qui assure le financement de ce dispositif.

Votre question ne peut d'ailleurs être dissociée de la réforme des soins de santé pénitentiaires, plus précisément de la volonté du gouvernement de poursuivre le transfert effectif des soins de santé pénitentiaires vers le SPF Santé publique. Mon collègue chargé de la Santé publique et moi-même avons l'intention de procéder par étapes et ce transfert débutera par un projet pilote dans le cadre duquel mon collègue testera un modèle d'organisation afin d'examiner ensuite quelle voie suivre pour aboutir à un transfert complet des soins de santé.

Lorsqu'un détenu quitte l'établissement pénitentiaire, que ce soit dans le cadre d'une modalité d'exécution de la peine ou à la fin de celle-ci, le service psychosocial ainsi que le service médical de l'établissement préparent cette libération et prennent les contacts nécessaires avec les services externes afin d'assurer la continuité des soins. Cette démarche est relativement simple lorsque les soins font partie des conditions imposées par le tribunal de l'application des peines ou lorsqu'il s'agit de personnes internées soumises à des conditions fixées par la chambre de protection sociale.

En revanche, cette continuité est plus difficile à garantir lorsqu'une personne est libérée à l'expiration de sa peine et qu'aucun cadre obligatoire ne subsiste. Dans ce cas, la communication avec les prestataires de soins externes n'est possible qu'avec la collaboration et l'accord de l'intéressé.

08.03 **Hervé Cornillie** (MR): Madame la ministre, merci de vos éléments de réponse. Le dispositif est donc opérationnel à 100 %, et positif. Il a été élargi à 14 prisons. Cette information m'avait échappé, ce qui montre l'intérêt de nos échanges en commission. Je comprends dès lors le transfert d'un département à l'autre. J'ai cru comprendre qu'un projet pilote était envisagé. Je vous suggère, madame la ministre, que vous le fassiez à la prison de Leuze-en-Hainaut. Vous serez très chaleureusement accueillis, avec votre collègue, en Wallonie picarde.

Le risque de rechute et la santé mentale sont des questions importantes, qui ne se limitent pas à un temps qui serait celui de la détention en prison. Quand il y a un suivi par le tribunal de l'application des peines, je comprends bien que cette veille est possible.

Comme vous l'avez-vous-même indiqué, c'est quand il n'y a pas cette obligation que la question se pose. Je pense que cela mérite une réflexion sur les moyens de promouvoir la continuité des soins psychologiques et psychiatriques au-delà du suivi déjà prévu lorsqu'on a recours au tribunal de l'application des peines. Je pense même qu'il s'agit là d'un exercice que les parlementaires peuvent faire en vue de disposer d'un outil pour éviter une rechute, et ce dans l'intérêt de la personne concernée mais aussi de la société.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 Question de Isabelle Hansez à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les délais de traitement des recours contre la fin de l'incapacité de travail" (56020314C)
09 Vraag van Isabelle Hansez aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De behandelingstermijn voor beroepen tegen een beëindiging van de arbeidsongeschiktheid" (56020314C)

09.01 **Isabelle Hansez** (Les Engagés): Madame la ministre, lorsqu'un médecin-conseil met fin à la reconnaissance d'une incapacité de travail, la personne concernée peut contester cette décision devant le tribunal du travail. Pendant la procédure,

elle peut, sous certaines conditions, bénéficier d'allocations provisoires de chômage.

Selon les chiffres qui ont récemment été communiqués, 18 640 recours ont été introduits entre 2021 et 2025. En 2025, la durée moyenne de versement de ces allocations provisoires de chômage atteignait 18,3 mois. Cette durée ne correspond pas nécessairement au délai exact de jugement, mais elle illustre le temps pendant lequel certaines personnes restent dans l'attente d'une décision.

Le plafonnement de ces allocations à 12 mois est actuellement débattu. Si cette limite est retenue, les recours devront logiquement pouvoir être traités dans des délais compatibles. L'enjeu concerne également les moyens dont disposent les juridictions du travail, déjà sous pression dans le contexte des importantes réformes socio-économiques adoptées et mises en œuvre par notre gouvernement.

Partant, madame la ministre, disposez-vous de données concernant le nombre de recours de ce type, leur durée de traitement et le nombre de dossiers pendants? Quelle part de ces recours est tranchée dans un délai de 12 mois? Avez-vous pris contact avec le Collège des cours et tribunaux ainsi qu'avec le Collège du ministère public afin d'évaluer si les cadres du siège et des auditorats du travail sont suffisants et pourvus? Quels besoins en magistrats et en personnel ont-ils identifiés afin de traiter ces recours dans des délais raisonnables, notamment dans l'hypothèse où les allocations provisoires seraient plafonnées à 12 mois?

09.02 **Annelies Verlinden**, ministre: Chère collègue Hansez, je vous invite à déposer une question écrite pour l'aspect chiffré de vos questions. Entre-temps, je peux vous confirmer que j'ai des contacts réguliers avec le Collège du ministère public et le Collège des cours et tribunaux et que nous suivons de près la situation au sein des tribunaux du travail et des auditorats. Les chiffres montrent une légère augmentation, par rapport à quelques années auparavant, du nombre de dossiers liés à la maladie. L'augmentation significative du nombre de dossiers concerne les dossiers liés à la cessation du chômage dans le temps. Compte tenu de l'évolution de la politique, cette augmentation devrait être temporaire et non structurelle.

Les services suivent périodiquement, en collaboration avec les services d'appui du Collège des cours et tribunaux et du Collège du ministère public, le taux de remplissage du cadre des magistrats, afin que les collèges puissent établir les plans de places vacantes nécessaires. Comme je l'ai souligné à plusieurs reprises, le renforcement de la capacité au sein de la Justice demeure en effet une priorité pour moi.

Un budget supplémentaire de 8 millions d'euros est prévu en faveur du ministère public et 12 millions d'euros sont prévus pour le siège dans le cadre du plan d'impulsion. À partir de 2028, un budget annuel supplémentaire de 7 millions d'euros viendra s'y ajouter.

Conformément aux priorités définies par le gouvernement, les collèges posséderont à la répartition de ces moyens entre les différentes juridictions. Les textes législatifs établissant les bases de nomination sont en cours de préparation et seront soumis à la discussion gouvernementale dans les prochains mois, voire les prochaines semaines. Ils seront ensuite soumis à cette commission pour pouvoir en discuter avec vous.

09.03 **Isabelle Hansez** (Les Engagés): Je vous remercie, madame la ministre, pour vos réponses. Je ne manquerai pas de déposer une question écrite pour obtenir les chiffres demandés. Je note une augmentation par rapport aux différents contentieux sociaux, mais aussi leur temporalité. Je pense qu'effectivement nous devons vraiment fortifier notre magistrature sociale aussi. Ces personnes ne doivent pas être oubliées au sein de la magistrature et nous savons que nous pourrons compter sur vous dans les prochains mois.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56020321C de Mme Alexia Bertrand est reportée.

10 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Het cellencomplex Portalis in het Brusselse Justitiepaleis" (56020345C)
10 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le complexe de cellules Portalis au Palais de Justice de Bruxelles" (56020345C)

10.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar de ingediende vraag.

Het bezoekrapport van het Nationaal Preventiemechanisme samen met het Comité P over het cellencomplex Portalis van het gerechtsgebouw Brussel is weinig rooskleurig en

geeft aanleiding tot maar liefst 24 duidelijke aanbevelingen. De voornaamste vaststellingen hebben betrekking op de materiële opsluitingsomstandigheden binnen het cellencomplex en op hun gevolgen voor de veiligheid, hygiëne en het welzijn van de opgesloten personen en het toezichthoudend personeel. Zo zijn er zeer kritische vaststellingen betreffende de organisatie van de opvang van de van hun vrijheid beroofde personen (personeel en middelen, interne richtlijnen en kennis en opleiding van het personeel), betreffende de materiële opsluitingsomstandigheden (cellen, hygiëne, verluchting, maaltijden, toegang tot sanitair) en betreffende de behandeling van de van hun vrijheid beroofde personen (toezicht, veiligheid, afnemen van verboden voorwerpen, dwang en toepassing van de rechten van de van hun vrijheid beroofde personen) alsook betreffende de registers van de vrijheidsberovingen.
Het eindresultaat is duidelijk: het cellencomplex Portalis is niet geschikt voor de opsluiting van personen die van hun vrijheid beroofd zijn.
Een deel van deze aanbevelingen behoren tot de bevoegdheid van de minister.

Wat is het antwoord van de minister op de vaststellingen dat de huidige omstandigheden niet beantwoorden aan de normen die moeten worden gerespecteerd wanneer personen van hun vrijheid worden beroofd?
Welke initiatieven gaat de minister nemen om een antwoord te bieden op de 24 aanbevelingen die in dit rapport worden geformuleerd en die tot haar bevoegdheid behoren?
Graag een gedetailleerd overzicht.
Kan de minister hier een timing geven en is er bereidheid de nodige financiële middelen vrij te maken?

10.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, voor het rapport van het Nationaal Preventiemechanisme en het Comité P over het cellencomplex in een van de gerechtsgebouwen in Brussel, het zogenaamde Portalisgebouw, verwijs ik graag naar mijn eerdere antwoord op de heel recente vragen daarover hier in de commissie. U hebt ook nog verschillende schriftelijke vragen over de bredere thematiek ingediend. Ze worden vanzelfsprekend eveneens behandeld.

Ik wil graag nogmaals bevestigen dat de problematiek nauwgezet wordt opgevolgd door de verschillende betrokken diensten, die daarover voortdurend met elkaar in contact staan over de grenzen van de verschillende beleidsdomeinen heen. De Regie der Gebouwen werkt in nauwe samenwerking met de directie Buildings & Facilities van de FOD Justitie en de directie Logistiek van de federale politie plannen van aanpak uit voor het cellencomplex in het hele land. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden van elk gerechtsgebouw en elke situatie.

Specifiek voor het Portalisgebouw volgen mijn diensten de situatie al langer op om waar mogelijk samen met de betrokken partners heel concrete verbeteringen uit te werken. In genoemd geval gaat het ook om de eigenaar van wie de Regie der Gebouwen het pand huurt.

Om in algemene zin tegemoet te komen aan de aanbevelingen, is het, zoals ik hier in de commissie al eerder aangaf, essentieel dat alle betrokken partijen binnen hun bevoegdheden verschillende maatregelen treffen. Dat is niet alleen van belang om de materiële detentieomstandigheden waar nodig te verbeteren, maar ook om de arbeidsomstandigheden en de veiligheid van het betrokken personeel te waarborgen.

10.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. De 24 aanbevelingen waren allesbehalve rooskleurig. U bent het daarover wel eens met mij. Ik noteer dat er werkzaamheden zullen worden uitgevoerd om de omstandigheden te verbeteren. Dat is inderdaad niet alleen belangrijk voor de personen die daar opgesloten zitten maar zeker in de eerste plaats ook voor de medewerkers die er dagelijks moeten werken.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

11 Samengevoegde vragen van
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De vervallenverklaring van de strafvordering in een Limburgs drugsproces" (56020359C)
- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De te lange procedure in een groot Limburgs drugsproces" (56020486C)
11 Questions jointes de
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'extinction de l'action publique dans un procès pour trafic de drogue dans le Limbourg" (56020359C)
- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le dépassement du délai raisonnable dans un vaste procès pour trafic de drogue dans le Limbourg" (56020486C)

11.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, in Limburg gaan 31 beklaagden die terechtstonden op een drugsproces vrijuit omdat de correctionele rechter de strafvordering vervallen verklaarde. De rechtbank spreekt van meerdere periodes van niet-verklaarbare stilstand in de procedure.

Het actieve onderzoek van de federale gerechtelijke politie was nochtans al in 2018 afgerond, maar de rechtbank stelt vast dat er in een periode van vijf jaar helemaal niets gebeurde. Volgens de rechtbank zou er voor die stilstand geen verklaring gevonden kunnen worden in de complexiteit van het dossier of in de gedragingen van de beklaagden die de procedure vertraagd zouden hebben. Niet alleen die veel te lange procedure vormde een probleem, ook belangrijke bewijsstukken, zoals afgetapte telefoongesprekken, bleken praktisch ontoegankelijk.

Verder vond ik het heel frappant dat de rechtbank stelde dat de computers die ter beschikking staan van de rechtbank en de verdediging niet krachtig genoeg zijn om de data op een efficiënte wijze binnen een aanvaardbaar tijdsbestek te onderzoeken. Het federaal parket had vorige maand nochtans voor in totaal ruim 160 jaar aan celstraffen gevorderd voor die 31 beklaagden en verbeurdverklaringen voor in totaal 14 miljoen euro. Die 14 miljoen euro was in de strijd tegen de drugscriminaliteit zeker welkom geweest.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. Ten eerste, wat is de verklaring voor het feit dat zo'n groot dossier zo lang heeft stilgelegen? Het federaal parket wijst op datgene waarop het altijd wijst, namelijk het tekort aan mensen en middelen bij Justitie. Is dat in deze zaak ook de verklaring voor de stilstand van vijf jaar, of spelen er nog andere zaken in dit proces?

Ten tweede, wat onderneemt u om tegemoet te komen aan het probleem van het tekort aan mensen en middelen?

Ten derde, in hoeveel strafzaken werd de strafvordering dit jaar en vorig jaar vervallen verklaard vanwege het overschrijden van de redelijke termijn? Het parket kon in beroep gaan tegen die beslissing. Heeft het dat ondertussen ook gedaan?

Komt het vaker voor dat bewijsmateriaal praktisch ontoegankelijk is omdat de computers waarover de rechtbank beschikt niet krachtig genoeg zijn?

Tot slot, zult u naar aanleiding van de gebeurtenissen in Limburg bij het openbaar ministerie navraag doen of er nog andere drugsdossiers in een periode van stilstand verkeren, zoals dat heet? Zult u alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat ook die dossiers niet leiden tot het vervallen verklaren van de strafvordering?

11.02 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

Minister,

31 beklaagden die terechtstonden op een drugsproces in Limburg gaan allemaal vrijuit. De hele procedure heeft te lang geduurd, men spreekt van een zwaarwichtige overschrijding van de redelijke termijn.

Het onderzoek van de federale gerechtelijke politie werd al in 2018 afgerond. Daarna volgden meerdere periodes van niet-verklaarbare stilstand. Er zat maar liefst drie jaar tussen de beschikking tot mededeling in 2021 en de start van de controle door de kamer van inbeschuldigingstelling in 2024.

De rechtbank oordeelde dat de complexiteit en omvang van het dossier die vertragingen niet kunnen verklaren.

Hoe kon dit dossier een achterstand oplopen van meerdere jaren? Bestaan er systemen om de voortgang van een strafdossier op te volgen en langdurige stilstand tijdig te signaleren?

Wordt de voortgang in strafdossiers dan in de praktijk onvoldoende bewaakt? Bestaan er automatische waarschuwingen of zijn er escalatieregels?

Welke maatregelen zal u, eventueel samen met het College van Procureurs-Generaal, nemen om te voorkomen dat strafdossiers jarenlange niet-verklaarbare stilstand ondergaan?

Hebt u zicht op het aantal dossiers dat een gelijkaardige achterstand heeft opgelopen? Hoe zal die achterstand weggewerkt worden ?

11.03 Minister **Annelies Verlinden**: Collega's, de rechtbank oordeelde dat er meerdere periodes van niet-verklaarbare stilstand waren, die samen goed waren voor bijna vijf jaar.

Er was een jaar stilstand tussen mei 2019 en mei

2020, daarna nog acht maanden tot februari 2021 en vervolgens meer dan drie jaar tussen de beschikking tot mededeling van het dossier in februari 2021 en de effectieve start van de controle door de KI in maart 2024.

Het gerechtelijk onderzoek werd afgerond midden de coronacrisis en in februari 2021 meegedeeld aan het federaal parket. Bij nazicht van het omvangrijke dossier werd vastgesteld dat er tal van stukken ontbraken die nog moesten worden opgevraagd bij andere parketten en ook in het buitenland. Bovendien was de werkdruk op het federaal parket in die periode heel hoog. Het kader van federale magistraten was niet steeds volledig ingevuld, wat inmiddels wel het geval is.

Daarbij kwam nog dat in februari-maart 2021 absolute prioriteit werd gegeven aan het dossier Sky ECC. Dat dossier was immers in een beslissende fase gekomen, met als gevolg de voeding en opstart van talrijke federale strafonderzoeken naar georganiseerde drugstrafieken, waarbij Skychats als bewijs werden gebruikt. Uiteindelijk kon begin 2024 de procedure voor verwijzing naar de correctionele rechtbanken worden opgestart.

Op het federaal parket waren er in die periode geen andere strafdossiers waarin de strafvordering vervallen werd verklaard wegens overschrijding van de redelijke termijn.

Er dient ook te worden opgemerkt dat het verloop en de duur van de gerechtelijke onderzoeken worden opgevolgd op grond van artikel 136bis van het Wetboek van Strafvordering. Op basis daarvan brengt de procureur des Konings verslag uit aan de procureur-generaal over alle gerechtelijke onderzoeken die langer dan één jaar duren. Die controle is van toepassing op de gerechtelijke onderzoeken van de klassieke parketten, maar niet op die van het federaal parket, dat daarover geen verslaggeving doet aan het parket-generaal.

Wat het federaal parket betreft, heeft de huidige federale procureur een aantal controlemechanismen ingevoerd voor langdurige gerechtelijke onderzoeken en langdurig meegedeelde gerechtelijke onderzoeken. Dat zijn dossiers die na beëindiging van het gerechtelijk onderzoek door de onderzoeksrechter aan het parket worden meegedeeld om de eindvordering op te stellen. Die mechanismen moeten helpen om problematische dossiers op het vlak van de doorlooptijden tijdig te detecteren en te verhelpen.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat het federaal parket hoger beroep heeft ingesteld, omdat het van oordeel is dat er geen sprake is van een zwaarwichtige overschrijding van de redelijke termijn waardoor de rechten van verdediging zodanig zouden zijn aangetast dat een procesvoering niet langer mogelijk is. Bijgevolg kon geen verval van de strafvordering worden uitgesproken.

11.04 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, dank u voor uw antwoord.

31 beklaagden die worden vrijgesproken omdat het onderzoek gewoon niet gevoerd kan worden, en niemand heeft daar een verklaring voor, ik blijf dat onaanvaardbaar vinden.

U zegt dat er nog stukken moesten worden opgevraagd bij andere parketten, maar ik snap de situatie nog altijd niet helemaal. Dat kan toch geen jarenlange stilstand verklaren, een periode van drie jaar en een opeenvolgende stilstand van in totaal vijf jaar? We hebben hier twee weken geleden een hoorzitting gehad met de Brusselse procureur des Konings, de heer Moinil, die zei dat drugscriminelen, criminelen tout court, ons gewoon in ons gezicht uitlachen.

Daarover gaat het, niet alleen in Brussel, maar in heel het land. Een groot drugsproces met 31 beklaagden, miljoenen aan verbeurdverklaringen die het parket vordert, en dan is er een rechter die gewoon zegt dat het dossier vijf jaar heeft stilgelegen en dat daar geen enkele verklaring voor is.

Ik denk dat criminelen daardoor echt in hun vuistje lachen. Ik zou u willen vragen om contact op te nemen met het openbaar ministerie om grondig na te gaan of er geen andere dossiers zijn waarin een onverklaarbare stilstand van enkele jaren dreigt, waardoor we binnenkort opnieuw met een dergelijke situatie worden geconfronteerd. Dat is echt onaanvaardbaar.

11.05 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Wat daar gebeurd is, is echt hallucinant, want blijkbaar is er in dat dossier jarenlang niets gebeurd.

U zegt dat er nog stukken moesten worden opgevraagd bij andere parketten, maar als dat gebeurt, dan is daarvan een spoor terug te vinden in het strafdossier. Dan is er wel een brief, een kantschrift of iets dergelijks, en dan is er natuurlijk wel iets gebeurd, tenzij het antwoord van die andere parketten jaren op zich heeft laten wachten,

maar dat zou betekenen dat men geen rappel heeft gestuurd en de zaak niet verder heeft opgevolgd. Met andere woorden, het is een knoeiboel, echt een knoeiboel, en dat in zo'n belangrijk dossier.

Ik hoop alleen dat er geen gelijkaardige dossiers zijn. Ik vraag me echt af wie wie controleert en wie in de gaten kan houden dat er wordt ingegrepen wanneer dergelijke zaken gebeuren, ongeacht bij welk parket. Of het nu gaat om een lokaal parket, waar er nog controle is door het parket-generaal, of om het federaal parket, er moet toch worden ingegrepen wanneer men vaststelt dat er een onverklaarbare stilstand is.

Er is hoger beroep ingesteld, dus in hoger beroep zal daarover worden geoordeeld, maar ik vind het echt schaamtelijk.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

12 Vraag van Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Nieuwe strafbare feiten na niet-uitgevoerde plaatsingen en elektronisch toezicht" (56020368C)
12 Question de Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "De nouveaux faits commis après la non-exécution de mesures de placement et surveillance électronique" (56020368C)

12.01 **Arthur Orlians** (Anders.): *In de commissie Justitie van 21 oktober gaf u aan dat sinds januari 2025 185 minderjarigen in vrijheid werden gesteld terwijl de jeugdrechter om een plaatsing had verzocht. Bij 102 minderjarigen gebeurde dat ondanks een bevel tot plaatsing.*

Daarnaast gaf u aan dat sinds 1 oktober ongeveer 300 veroordeelden onder elektronisch toezicht van rechtswege vallen. Meer dan 50 dragen inmiddels een enkelband en ruim 260 veroordeelden bevinden zich in strafonderbreking in afwachting van een enkelband.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

Hoeveel van de 185 minderjarigen en hoeveel van de 102 minderjarigen hebben sinds de beslissing van de jeugdrechter opnieuw strafbare feiten gepleegd? Kunt u voor beide groepen afzonderlijk aangeven hoeveel minderjarigen sindsdien opnieuw als verdachte werden geregistreerd, vervolgd of veroordeeld?

Hoeveel van de veroordeelden die sinds 1 oktober onder elektronisch toezicht van rechtswege vallen, hebben sinds de toekenning van die maatregel opnieuw strafbare feiten gepleegd? Kunt u daarbij een onderscheid maken tussen veroordeelden die al een enkelband dragen en veroordeelden die in strafonderbreking op een enkelband wachten?

12.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Orlians, ik moet u meedelen dat er geen cijfers worden verstrekt in het kader van mondelinge parlementaire vragen. Ik zou u dus willen vragen om daarvoor een schriftelijke vraag in te dienen.

Meer specifiek in antwoord op uw tweede vraag is het gezien de recente inwerkingtreding van de noodwet hoe dan ook nog te vroeg om al herroepingen van het toegekende elektronisch toezicht van rechtswege naar aanleiding van het plegen van nieuwe strafbare feiten te kunnen aantreffen. Om die reden kan ik daaromtrent vandaag evenmin een overzicht geven.

12.03 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, sommige vragen worden mondeling ingediend omdat de antwoorden op schriftelijke vragen steeds langer op zich laten wachten. Ik weet niet of dat in deze commissie het geval is. Indien niet, is dat geweldig. Ik zal daarvoor alvast een schriftelijke vraag indienen.

Mevrouw de minister, we moeten de situatie opvolgen. De overbevolking van de gevangenissen zorgt ervoor dat sommige mensen worden vrijgelaten of onder elektronisch toezicht worden geplaatst. We moeten ook statistisch bijhouden welke gevolgen dat heeft op straat, wanneer diezelfde mensen nieuwe strafbare feiten plegen. Dat zijn natuurlijk verzwarende omstandigheden en we moeten dat goed opvolgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

13 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De belofte in het regeerakkoord om de snelrechtprocedure aan te scherpen" (56020383C)
13 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La promesse dans l'accord de gouvernement concernant le renforcement de la procédure accélérée" (56020383C)

13.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, tijdens de hoorzitting in de commissie voor Justitie verklaarde de Brusselse procureur des Konings dat het drugsgeweld, ondanks de grote inspanningen

van Justitie, blijft voortduren omdat Justitie geloofwaardigheid mist tegenover de georganiseerde criminaliteit.

De procureur uitte onder meer scherpe kritiek op de lange duur van strafprocedures. Zo duurt het gemiddeld één jaar voordat er in het Nederlandstalige gerechtelijk arrondissement een vonnis wordt uitgesproken tegen een straatdealer. Dat is problematisch en moet veel sneller gebeuren, klaagde hij terecht aan.

Ondanks de wet van 18 januari 2024, waarbij onder bepaalde voorwaarden een nieuwe strafrechtelijke snelrechtprocedure werd ingevoerd, blijven eenvoudige strafzaken veel te lang duren. Naar aanleiding van die wet formuleerde het College van procureurs-generaal toen al verschillende bedenkingen. Het waarschuwde ervoor dat de wet minder ruim toepasbaar zou zijn dan destijds werd vooropgesteld.

De Brusselse procureur verwees naar het regeerakkoord, waarin wordt beloofd de snelrechtprocedure aan te scherpen. In Frankrijk bestaat bijvoorbeeld een echte snelrechtprocedure, waarbij een verdachte binnen een korte tijdspanne voor de strafrechter verschijnt en er een uitspraak volgt.

Ten eerste, wat is uw reactie op de bijzonder scherpe kritiek over de geloofwaardigheid van Justitie tegenover de georganiseerde criminaliteit? Zult u op korte termijn initiatieven nemen om daarop een antwoord te bieden?

Ten tweede, wat hebt u ondertussen al gedaan om, in navolging van het regeerakkoord, de snelrechtprocedure aan te scherpen? Wat is de stand van zaken?

Ten derde, het is duidelijk dat de wetswijziging van januari 2024 absoluut onvoldoende is en niet snel tot een uitspraak leidt. Zijn er redenen daarvoor? Kunt u daarvoor een verklaring geven?

Ten vierde, in Frankrijk bestaat er wel een echt snelrecht. Hebt u ondertussen een initiatief genomen om te laten onderzoeken op welke wijze het Franse systeem kan worden overgenomen?

Tot slot, er zijn blijkbaar nog steeds procedures hangende bij het Grondwettelijk Hof tegen de wet van 18 januari 2024. Wat is de stand van zaken? Wanneer kan een definitieve uitspraak worden verwacht?

13.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, momenteel ligt in de commissie voor Justitie een wetsvoorstel van de N-VA-fractie ter bespreking voor. Daarmee wordt beoogd een antwoord te bieden op de punten van kritiek op de snelrechtprocedure in de rondzendbrief COL 5/2024. Ik steun dat initiatief en heb er ook samen met mijn administratie aan meegewerkt.

In die rondzendbrief COL 5/2024 worden meerdere punten van de snelrechtprocedure als onwerkbaar beschouwd, waardoor de procedure slechts in een aantal testcases of in een relatief beperkt aantal gevallen wordt toegepast. Daarvoor kan onder meer worden verwezen naar de rondzendbrief zelf en naar de memorie van toelichting bij het vermelde wetsvoorstel, waarmee de N-VA-fractie aan die problemen tegemoet wil komen.

In de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 januari 2024 werd in de memorie van toelichting aangegeven dat onder meer rekening werd gehouden met de ervaringen die werden opgedaan tijdens twee conferenties die in 2021 samen met Binnenlandse Zaken in de Kamer werden georganiseerd rond stadsrellen. Naar aanleiding daarvan kwam ook het Franse systeem aan bod. Het is evenwel niet evident om een systeem uit een ander land zomaar over te nemen. Het moet immers passen binnen de bestaande context van onze binnenlandse strafprocedure.

Bij arrest nr. 160/2025 van 4 december 2025 heeft het Grondwettelijk Hof artikel 216quinquies, § 1, 2e lid, van het Wetboek van Strafvordering vernietigd, in zoverre het niet waarborgt dat de aangehoudene en zijn advocaat toegang hebben tot het strafdossier vóór de bevestiging van het vrije en weloverwogen akkoord van de aangehoudene. Ik heb geen kennis van andere beroepen tot vernietiging van de wet bij het Grondwettelijk Hof.

Een nieuw vernietigingsberoep bij het Grondwettelijk Hof kan tot zes maanden na de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad* worden ingesteld. Na die termijn kan een dergelijk beroep niet meer op ontvankelijke wijze worden ingesteld, overeenkomstig de wetten op het Grondwettelijk Hof.

13.03 **Marijke Dillen** (VB): Dank u wel voor uw antwoorden, mevrouw de minister.

Naar aanleiding van de bespreking verwijs ik naar wat ik in 2024 al heb aangehaald, ook al was het toen niet uw verantwoordelijkheid, maar die van de vorige minister van Justitie. Ook toen al wees het College van procureurs-generaal op de onwerkbaarheid van de regeling die destijds

voorlag. Helaas moet ik vaststellen dat het College daarin gelijk heeft gekregen.

Er ligt inderdaad al geruime tijd een wetsvoorstel ter bespreking in deze commissie. Ik hoop dat het zeer snel zal worden goedgekeurd. Het zal in ieder geval op onze steun kunnen rekenen. Ik hoop vooral dat u een afdoend antwoord zult bieden, zodat eenvoudige zaken, zoals die van de straatdealer waarnaar de procureur des Konings van Brussel verwees, veel sneller voor de rechtbank kunnen komen.

14 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De zaak-Reynders/-Brulin en de controle op politieke beïnvloeding bij de VSSE" (56020402C)
14 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "L'affaire Reynders/Brulin et le contrôle de l'influence politique exercée à la VSSE" (56020402C)

14.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Ik verwijs naar de schriftelijke voorbereiding van mijn vraag.

Mevrouw de minister, op 21 oktober verklaarde u, naar aanleiding van de zaak-Hanning, dat de VSSE informatie enkel laat circuleren naar wie ze voor zijn functie nodig heeft, en dat zij ongeoorloofde raadplegingen van geclassificeerde informatie controleert. U verwees ook naar de versterkte interne veiligheid en stelde dat het Comité I alle nodige controles kan uitvoeren. Twee dagen later onthulde De Tijd WhatsApp-berichten tussen Didier Reynders en Hugues Brulin, toenmalig stafdirecteur van de VSSE en vroeger medewerker van Reynders. Na de seponering van een onderzoek tegen Reynders, bood Brulin in 2019 hulp aan bij een 'tegenaanval'. In 2022 informeerde hij Reynders over gerechtelijke procedures rond een voormalige VSSE-medewerker. Volgens EUobserver bespraken ze ook een interne reorganisatie. Anonieme bronnen suggereren dat onderzoeken via personeelsbeslissingen ook zouden zijn beïnvloed; dat is echter niet bewezen. Brulin was verantwoordelijk voor personeel, ICT en logistiek, niet voor operationele inlichtingendossiers. Volgens Le Soir kon hij slechts uitzonderlijk, als vervanger van de leiding, geheime dossiers inkijken. Net daarom rijst de vraag of het door u aangehaalde 'need-to-know'-beginsel daadwerkelijk werd nageleefd en of de bestaande controles ook indirecte politieke inmenging kunnen opsporen.

Daarom mijn vragen:

Tot welke informatie had Brulin daadwerkelijk toegang, ook via zijn ICT-verantwoordelijkheid of bij vervanging van de leiding? Hoe werd eventuele toegang tot operationele dossiers geregistreerd en gecontroleerd? Is nagegaan of hij informatie over Reynders of lopende onderzoeken raadpleegde of doorgaf?

Werden deze contacten en mogelijke belangenconflicten ooit door de interne veiligheid opgemerkt of onderzocht? Zo niet, hoe rijmt u dat met de controlemechanismen die u vorige week beschreef?

Zijn de aantijgingen over beïnvloeding van onderzoekers via personeelsbeslissingen onderzocht? Welke waarborgen bestaan er tegen indirecte inmenging door een leidinggevende zonder operationele bevoegdheid?

Hebt u het Comité I hierover ingelicht of een onafhankelijk onderzoek gevraagd?

Welke lessen trekt u hieruit voor het komende wetsontwerp en de versterking van het toezicht, mede gelet op Brulins huidige functie bij de FOD Justitie?

14.02 Minister **Annelies Verlinden**: De heer Brulin was stafdirecteur van de Veiligheid van de Staat tussen 2015 en 2022. Als stafdirecteur was hij verantwoordelijk voor de ondersteunende diensten, zoals ICT, logistiek en HR.

De heer Brulin bevond zich daardoor niet in een positie om inlichtingenonderzoeken te sturen of stop te zetten. Zoals u in uw vraag aangeeft, bestaan er bij de Veiligheid van de Staat procedures om na te gaan wie welke informatie in de databanken van de Veiligheid van de Staat raadpleegt.

Ik wil daar graag aan toevoegen dat het Vast Comité I zich begin 2017 ook heeft gebogen over de beschuldigingen van een voormalig medewerker van de Veiligheid van de Staat, namelijk dat inlichtingenonderzoeken zouden zijn stopgezet of beïnvloed.

Op 28 maart 2017 heeft het Comité I zijn conclusies overgemaakt aan de Veiligheid van de Staat. Het Comité I vond geen elementen die de beschuldigingen konden staven. Het staat het Comité I uiteraard vrij om een bijkomend onderzoek te openen voor de periode na 2017.

14.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, dat is een zeer kort antwoord. U herhaalt voor een groot deel wat ik in mijn vraag heb gesteld.

De heer Brulin was inderdaad verantwoordelijk voor personeel, ICT en logistiek, maar niet voor operationele inlichtingen en dossiers. Volgens het krantenbericht van *Le Soir* kon hij echter, bij wijze van uitzondering, als vervanger van de leiding, geheime dossiers inkijken. Klopt dat of niet?

Wat is er eigenlijk gebeurd? *De Tijd* heeft onthuld dat er WhatsAppberichten zijn verstuurd tussen Didier Reynders en de heer Brulin, die toenmalig stafdirecteur was en vroeger een medewerker van Reynders was. Na de seponering van een onderzoek tegen Reynders bood Brulin hulp aan voor een tegenaanval: "Mijnheer Reynders, beste vriend, ik ga u helpen. Wat kan ik doen?"

Wat gebeurde er vervolgens in 2022? De heer Brulin informeerde de heer Reynders over gerechtelijke procedures rond een voormalige medewerker van de Veiligheid van de Staat. Dat was vijf jaar na het rapport van het Comité I, waarin diezelfde persoon mogelijk al het voorwerp van onderzoek uitmaakte.

Er is dus toch wel een en ander gebeurd dat echt niet koosjer is. Uw antwoorden zijn echter zeer beknopt. Ik zal de zaak daarom nog eens grondig bekijken. Ik denk dat ik opvolgingsvragen zal moeten stellen of in de begeleidingscommissie van het Comité I zal moeten vragen om een grondiger onderzoek.

Dit is hallucinant. Het betekent immers dat er toch een mogelijkheid bestaat voor medewerkers van de Veiligheid van de Staat om op een of andere manier vertrouwelijke informatie te bemachtigen en door te spelen aan personen zoals de heer Reynders, die overal zijn netwerk heeft. Dat weten we. Het woord is al vaak gevallen, maar wat hier gebeurt, is ook hallucinant, mevrouw de minister.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

15 Vraag van Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De prioriteiten van de taskforce georganiseerde drugscriminaliteit" (56020436C)
15 Question de Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Les priorités de la task force de lutte contre le narcotrafic organisé" (56020436C)

15.01 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, er is een federale taskforce tegen drugscriminaliteit onder leiding van de premier. Daar zou een as-isnota goedgekeurd zijn en een to-donota zijn opgesteld met de verschillende acties binnen de bevoegdheden van de verschillende ministers.

Mijn vraag is welke to-do's binnen uw bevoegdheden, maar ook binnen de bevoegdheden van de andere ministers, zijn geselecteerd om uit te voeren. Laten we ons beperken tot uw bevoegdheden, zodat we als Parlement ook onze controlefunctie kunnen opnemen. Ik heb immers begrepen dat de nota's van de federale taskforce tot nu toe niet publiekelijk beschikbaar zijn.

15.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Orlians, de federale taskforce tegen de georganiseerde drugscriminaliteit heeft een reeks prioritaire acties geïdentificeerd om het criminele verdienmodel van de georganiseerde criminaliteit te doorbreken.

Binnen mijn bevoegdheid zijn daarbij in het bijzonder drie prioritaire werven naar voren geschoven. Ten eerste, de verdere integratie en versterking van het Europees Openbaar Ministerie binnen de Belgische gerechtelijke keten. Ten tweede, de aanpak van schermvennootschappen en andere juridische constructies die worden ingezet om criminele opbrengsten te verbergen of wit te wassen. Ten derde, de versterking van de vermogensaanpak, onder meer via strategische richtlijnen voor vermogensonderzoeken en een efficiëntere confiscatie van criminele vermogens.

Ik kan u daarover de volgende stand van zaken geven. Het voorontwerp van wet met betrekking tot het Europees Openbaar Ministerie zou op zeer korte termijn voor advies moeten kunnen worden voorgelegd en zal vervolgens spoedig binnen de regering ter bespreking worden voorgelegd. Binnen de kredieten voor nieuw beleid waarover ik beschik, is ook een verhoging van het aantal Belgische magistraten bij het EPO voorzien.

Het voorontwerp van wet inzake de aanpak van schermvennootschappen werd afgewerkt en zal nog dit najaar aan de IKW worden voorgelegd.

Met betrekking tot de vermogensaanpak wordt gewerkt aan de omzetting van het principe van *confiscation without conviction*. Een eerste bespreking binnen de regering vond plaats op 7 oktober. Het is de bedoeling om het dossier vóór het einde van 2026 aan de ministerraad voor te

leggen.

Daarnaast wordt het COIV verder versterkt. Tevens wordt bekeken of een herziening van de bestaande richtlijnen voor vermogensonderzoeken is aangewezen, in het licht van de nieuwe ontwikkelingen op Europees niveau.

15.03 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, dat is zeer duidelijk. Zo kan het ook. Dank u wel.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitster**: De vraag nr. 56020454C van de heer De Smet wordt uitgesteld.

16 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De gecoördineerde campagne tegen de Belgische justitie en het Qatargate-onderzoek" (56020489C)
16 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La campagne coordonnée contre la justice belge et l'enquête sur le Qatargate" (56020489C)

16.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, in *Knack* werd op 27 oktober bericht over een langdurige onlinecampagne om de Belgische justitie in diskrediet te brengen. Onder de noemer Belgiumgate verschenen heel wat nieuwsartikelen die het fameuze Qataronderzoek voorstellen als een complot van Belgische overheidsdiensten en de reguliere media. Volgens het onderzoek van *Knack* verschenen in drieënhalf jaar tijd 560 artikelen over dit onderwerp op 13 verschillende platformen. Er werd ook een mogelijke link naar Qatar onderzocht.

Het federaal parket bevestigde op de hoogte te zijn van deze lastercampagne, die erop gericht is om het onderzoek en de rechtsstaat in het algemeen in diskrediet te brengen. De identiteit van de opdrachtgever kon echter niet met zekerheid worden achterhaald.

Mevrouw de minister, u weet net als wij allemaal dat het de opdracht van de Veiligheid van de Staat is om de dreigingen tegen de democratische rechtsorde te onderzoeken. Buitenlandse inmenging is bovendien strafbaar.

Daarom heb ik de volgende vragen, mevrouw de minister. Bent u op de hoogte van onlinecampagnes om de democratische rechtsorde in diskrediet te brengen naar aanleiding van het concrete dossier-Qatar? Wat is uw reactie daarop? Hebben die onlinecampagnes invloed gehad op het lopend gerechtelijk onderzoek naar Qatargate?

Onderzoekt de Veiligheid van de Staat onlinecampagnes zoals Belgiumgate? Wat wordt daartegen ondernomen? Werd er buitenlandse inmenging vastgesteld in deze of gelijkaardige campagnes?

Wat gebeurt er wanneer onlinecampagnes een lopend onderzoek en de betrokken overheidsdiensten viseren? Zijn er afspraken over samenwerking en informatie-uitwisseling?

Zijn de bestaande wettelijke en organisatorische middelen toereikend om zulke gecoördineerde campagnes te onderzoeken en de nodige stappen te ondernemen?

16.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Van Hecke, mijn diensten zijn zich inderdaad bewust van dit soort onlinecampagnes. De ontwikkeling van AI-tools maakt dergelijke campagnes nog gemakkelijker uitvoerbaar, zowel qua kosten als qua haalbaarheid. Naar verwachting zullen dergelijke campagnes in de toekomst dan ook steeds vaker voorkomen. Daarom blijven onze inlichtingen- en veiligheidsdiensten bijzonder waakzaam ten aanzien van die ontwikkelingen, die ook op lange termijn de democratische orde zouden kunnen ondermijnen.

Met betrekking tot het gerechtelijk onderzoek naar Qatargate, u zult begrijpen dat het mij in mijn hoedanigheid van minister van Justitie niet toekomt om mij uit te spreken over een lopende zaak, met inachtneming van het beginsel van de scheiding der machten. Ook de Veiligheid van de Staat geeft geen publiek commentaar op specifieke lopende gevallen.

Wanneer informatie echter wijst op het bestaan van een dreiging, zoals gedefinieerd in de organieke wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, voert de Veiligheid van de Staat uiteraard een grondige risicoanalyse uit. Als een desinformatiecampagne wijst op een mogelijke poging tot inmenging, kan de Staatsveiligheid besluiten een onderzoek te openen en relevante informatie te delen met alle bevoegde autoriteiten.

In dergelijke gevallen kunnen bepaalde indicatoren wijzen op een gecoördineerde desinformatie- en beïnvloedingscampagne via meerdere onlineplatformen. Ook het gebruik van AI-tools en

zogenaamde bots kan wijzen op campagnes die worden geleid door mogelijk minstens één vijandige partij.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat het toeschrijven van dit soort onlinecampagnes aan de daders complex blijft, omdat ze doorgaans meerdere tussenpersonen inschakelen om die campagnes uit te voeren.

De samenwerking en informatie-uitwisseling tussen het openbaar ministerie, de politiediensten, de veiligheids- en inlichtingendiensten en andere betrokken overheidsdiensten verloopt zeer goed. We kunnen in dit geval spreken van een duurzame, constructieve en structurele samenwerking.

Samen met de diensten wordt trouwens permanent gereflecteerd over hoe deze samenwerking nog verder efficiënter en verfijnder kan worden gemaakt. Het is een continu proces, waarbij alle diensten in nauw overleg blijven zoeken naar mogelijkheden om de samenwerking verder te optimaliseren, om zo nog beter te kunnen inspelen op nieuwe uitdagingen en evoluerende dreigingen.

16.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Dank u wel, mevrouw de minister.

Wat de samenwerking betreft, denk ik dat we grote stappen vooruit hebben gezet. Dat waren ook lessen die we hebben getrokken uit de aanslagen en het daaropvolgende onderzoek van de onderzoekscommissie in 2016-2017. Toen werd ook gevraagd om de samenwerking tussen de inlichtingendiensten onderling te verbeteren, maar ook die tussen de inlichtingendiensten en de gerechtelijke overheden wanneer dergelijke zaken worden onderzocht. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat dat goed verloopt.

Ik begrijp dat de Veiligheid van de Staat niet zomaar kan zeggen waarmee ze allemaal bezig is. Dat begrijp ik. Ik hoop alleen dat ze ook dergelijke zaken van heel nabij opvolgt.

Ik heb u niet gevraagd naar de stand van zaken in het Qatargate-onderzoek, want u kunt daar niet op antwoorden. Mijn vraag was eigenlijk of die campagne ook een impact heeft gehad op dat onderzoek. Daar hebt u niet op geantwoord. Misschien is dat ook moeilijk. Ik hoop van niet, in elk geval.

Een dergelijk onderzoek is op zich immers al delicaat en bijzonder complex. Het gaat over omkoping en fraude in het Europees Parlement, waarbij hooggeplaatste personen betrokken zijn. Ik denk dat de druk op het onderzoek langs alle kanten enorm is. Ik hoop dus echt dat die bijkomende druk geen impact heeft gehad op het onderzoek, maar ik maak me daar wel zorgen over. In een rechtsstaat moet de justitie onafhankelijk kunnen werken, zeker ook bij dergelijke delicate onderzoeken. Ik hoop dan ook echt dat de bijkomende druk geen impact heeft gehad op het lopende gerechtelijke onderzoek en dat we heel binnenkort het einde van het onderzoek mogen verwelkomen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

17 Samengevoegde vragen van
- Alexander Van Hoecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020505C)
- Julien Ribaudo aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De financiering van de dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020507C)
- Sofie Merckx aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar New York en Abu Dhabi" (56020518C)
- Arthur Orlians aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De kosten van de dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020523C)
- Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De dienstreis van de minister naar Abu Dhabi" (56020538C)
17 Questions jointes de
- Alexander Van Hoecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La mission de la ministre à Abu Dhabi" (56020505C)
- Julien Ribaudo à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le financement du voyage de la ministre à Abu Dhabi" (56020507C)
- Sofie Merckx à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "La mission de la ministre à New York et Abu Dhabi" (56020518C)
- Arthur Orlians à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le coût de la mission de la ministre à Abu Dhabi" (56020523C)
- Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le déplacement officiel de la ministre à Abu Dhabi" (56020538C)

17.01 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, u hebt deelgenomen aan een VN-congres

in Abu Dhabi. Dat wisten we al, maar wat we nog niet wisten, was dat uw deelname ongeveer 25.000 euro zou hebben gekost. Alleen al een vlucht in businessclass van New York naar Abu Dhabi zou bijna 12.000 euro hebben gekost. Daar plaats ik al vraagtekens bij, maar het wordt nog verontrustender. U had immers geen budget meer voor dienstreizen. De Inspectie van Financiën gaf een negatief advies toen u om een budgetverhoging vroeg om alsnog naar Abu Dhabi te kunnen reizen.

Na tussenkomst van uw collega, de cd&v-minister van Begroting, werden de nodige middelen alsnog vrijgemaakt, op voorwaarde dat niet werd geraakt aan de totale besparing die de regering zichzelf had opgelegd. U weet wel, die 49.000 euro die zou worden bespaard op de dienstreizen van de ministers. Die 25.000 euro moest dus ergens worden gecompenseerd.

Ik heb een aantal volgens mij zeer logische vragen. Kunt u bevestigen dat de totale kostprijs opliep tot 25.000 euro of zijn dat maar persroddels?

Hoeveel personen namen deel aan die reis en hoe waren de kosten verdeeld? Klopt het trouwens dat slechts een kabinetsmedewerker met u meevloog?

Waarom werd gekozen voor een vlucht in businessclass van bijna 12.000 euro? Dat lijkt me zelfs voor businessclass heel veel geld. Zijn er goedkopere alternatieven onderzocht? Waarom werd daar niet voor gekozen?

Waarom hebt u het advies van de Inspectie van Financiën niet gevolgd? Hoe is de beslissing van de minister van Begroting uiteindelijk tot stand gekomen? Hebt u hem rechtstreeks aangesproken? Wat waren zijn argumenten?

Tot slot kom ik bij de hamvraag. Hoe zullen de kosten van de reis worden gecompenseerd? U hebt immers geen budget meer. Dat geld moet ergens vandaan komen. Klopt het dat er zal worden bespaard op de FOD Justitie? Zo ja, waar zal er bij de FOD Justitie worden bespaard?

17.02 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, voor alle duidelijkheid, dienstreizen, ook naar verre bestemmingen, kunnen zeer wenselijk en nuttig zijn. Alle ministers en regeringen gaan op dienstreis. Soms zijn dat ook verre dienstreizen. Die kunnen zeker een meerwaarde hebben, maar dat is hier de kwestie niet. De vraag is vooral of de kostprijs niet te hoog was. Reisde u in businessclass of in first class? Daarover had ik graag wat duidelijkheid gekregen.

Nog belangrijker is de vraag rond de financiering van de betreffende dienstreis. De regering heeft beslist om in minder kabinetsmiddelen en minder budget voor dienstreizen van ministers te voorzien. Het is dan natuurlijk niet de bedoeling om, als de kabinetsmiddelen voor dienstreizen opgebruikt zijn, te putten uit de middelen van de FOD Justitie. Is dat de juiste manier van werken, te meer gelet op het negatief advies van de Inspectie van Financiën? Daar had ik graag wat duidelijkheid over.

Het klopt dat de minister van Begroting uiteindelijk toch groen licht gaf, maar de uitgaven moesten wel worden gecompenseerd. De vraag is dan of die compensatie moet gebeuren op het kabinet of bij de FOD Justitie. Op welke posten van de FOD Justitie werden de uitgaven gecompenseerd?

Tot slot had ik graag duidelijkheid gekregen over de cijfers. In de pers was er inderdaad sprake van zeer hoge bedragen. In een andere reactie, volgens mij bij de vrt, viel er echter te lezen we dat het ging om een totaalbedrag waarin ook de kosten voor de dienstreis naar New York waren opgenomen. Waren de in *Le Soir* aangehaalde bedragen inclusief of exclusief de reis naar New York? Ging het om businessclass- of firstclassvliegtuigtickets? Werden de middelen van het kabinet of die van de FOD Justitie gebruikt? In het laatste geval, waarop werd er bij de FOD Justitie bespaard?

17.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, voor mij is vooral het negatieve advies van de Inspectie van Financiën van belang. We hebben alle begrip voor het feit dat er dienstreizen plaatsvinden, net als voor het feit dat er ook contacten zijn met Abu Dhabi, gelet op een aantal belangrijke strafrechtelijke dossiers. Ik heb vooral vragen over het feit dat het budget blijkbaar op was en dat de uitgaven elders moesten worden gecompenseerd.

Voor welk bedrag werd er gebruikgemaakt van de kredieten van de FOD Justitie, omdat de kredieten van uw kabinet op waren? Welke gevolgen heeft dat voor de begroting? Op welke posten bij de FOD Justitie werden die middelen in mindering gebracht en welke impact heeft dat?

Tegen wanneer wordt de opgelegde besparing op dienstreizen effectief gerealiseerd? Dat was immers een beleidsvoornemen van de regering.

Hebt u sinds uw aantreden eerder al gebruikgemaakt van kredieten van de FOD Justitie

naast de daarvoor bestemde kabinetsbudgetten voor dienstreizen? Kunt u daarover meer duiding geven?

Wat de reis zelf betreft, welke officiële gesprekken hebt u in Abu Dhabi gevoerd, met wie en over welke onderwerpen? Waarom was uw persoonlijke aanwezigheid noodzakelijk en welke alternatieven zijn eventueel onderzocht?

Tot slot vermeldde u in uw communicatie ook gesprekken met de minister van Justitie van de Verenigde Arabische Emiraten en een Albanese delegatie. Wat zijn de resultaten van die gesprekken?

Ik kijk uit naar uw antwoord.

17.04 Minister **Annelies Verlinden**: Collega's, ik zet ook wat het aangesneden thema betreft graag de puntjes op de i, want waarheden en juiste informatie over buitenlandse opdrachten in onder andere New York en de Verenigde Arabische Emiraten zijn belangrijk.

Mijn opdracht is ernstig en ik neem die ter harte. Graag deel ik u de feiten mee. Laat ik beginnen met de kostprijs, waarover allerlei berichten circuleerden. Mijn opdracht in de Emiraten kostte geen 25.000 euro en er werd geen 11.500 euro betaald voor één ticket. De totale kostprijs voor de beide opdrachten samen, zowel die naar New York als die naar de Verenigde Arabische Emiraten, voor wie van mijn beleidscel meeging, bedraagt 21.730,28 euro. Dat omvat de kosten voor de vliegtuigtickets en de hotelkosten voor mezelf en voor telkens één inhoudelijke medewerker van mijn kabinet. Er was dus geen sprake van een uitgebreide, maar van een eerder beperkte kabinetsdelegatie.

Van het totale bedrag ging 6.728,65 euro naar de opdracht in New York voor mezelf en één begeleidende kabinetsmedewerker. Die kosten werden volledig gedragen door mijn kabinet in het kader van de bevoegdheid Noordzee.

De opdracht naar de Emiraten kostte ruim 15.000 euro en werd inderdaad gefinancierd via de FOD Justitie. Het gaat, zoals u ook terecht opmerkt, om aanzienlijke bedragen. Daar ben ik me terdege van bewust. Zeker wanneer die zonder verdere context worden voorgesteld, vallen die absolute cijfers op. Het is goed dat we hier de kans hebben om het debat op basis van de feiten te voeren.

U vraagt waarom ik voor de intercontinentale vluchten Business Class heb genomen. In dit geval verbleef ik, gelet op mijn opdrachten in België, slechts 24 uur in New York. Ik had er een bijzonder gevuld programma om het maximale uit die verplaatsing te halen. Aansluitend nam ik onmiddellijk een twaalf uur durende nachtvlucht naar Abu Dhabi, waar tijdens het weekend eveneens meteen een intensief programma volgde. Ik deed dat om de impact van die tijdsbesteding op mijn opdrachten hier minimaal te houden. Na een overnachting op het vliegtuig moest ik bij aankomst meteen opnieuw mijn officiële werkzaamheden kunnen aanvatten. Ik heb die aansluitende vlucht ook genomen om tijd en een extra vlucht te vermijden. Businessclasstickets zijn voor mij de uitzondering, niet de regel. Voor het overgrote deel van mijn buitenlandse opdrachten vlieg ik in economy. Dat kunt u ook perfect nagaan.

De Inspectie van Financiën heeft inderdaad aanvankelijk een negatief advies uitgebracht. Dat had hoofdzakelijk te maken met de vraag uit welk budget de kosten moesten worden betaald en met de besparingsafspraken voor buitenlandse dienstopdrachten. De minister van Begroting heeft vervolgens op 16 september zijn formele akkoord gegeven. Die gang van zaken is overigens niet ongewoon. Het ging immers om een officiële vertegenwoordiging van de administratie van de FOD Justitie. Aan dat akkoord werd één duidelijke voorwaarde verbonden. De FOD Justitie moest de afgesproken besparing van 49.000 euro op buitenlandse dienstreizen in 2026 volledig respecteren. Ik kan u vandaag ook bevestigen dat die besparing volledig gerealiseerd zal worden. Daarvoor zijn geen bijkomende besparingen op andere werkingsmiddelen nodig. De inspanning werd opgevangen via onderbenuttingen.

Kredieten van de FOD Justitie worden bovendien uitsluitend gebruikt wanneer ik de administratie officieel vertegenwoordig en dat gebeurt steeds in nauw overleg met die administratie. Dat gebeurt trouwens ook bij andere departementen en bij collega's. De bewering dat de FOD Justitie elders middelen moest weghalen om die opdrachten te financieren, klopt niet.

Uw vraag waarom de buitenlandse opdrachten nodig zijn, is uiteraard terecht. Mijn opdrachten als minister van de Noordzee en minister van Justitie hebben ook een belangrijke internationale dimensie. Ons land kan uitdagingen zoals de bescherming van de biodiversiteit, de verdediging van de rechtsstaat, het vrijwaren van de internationale rechtsorde en de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit niet alleen vanuit België aanpakken. Daarvoor moeten we afstemmen met andere landen en met

internationale organisaties, zoals de Verenigde Naties. Dat was telkens het doel van de opdrachten in zowel New York als Abu Dhabi.

Tijdens mijn verblijf van 24 uur in New York vertegenwoordigde ik België op een aantal internationale bijeenkomsten die we als belangrijk beschouwen. Bij die opdracht waren ook altijd meerdere vertegenwoordigers van de federale administratie aanwezig. Voor sommige ontmoetingen en activiteiten is het echter belangrijk dat een minister aanwezig kan zijn. Dat gaat niet over mijn persoon, maar uiteraard wel over de functie die ik uitoefen.

In New York heb ik in het kader van mijn bevoegdheid voor de Noordzee een aantal gesprekken gevoerd over de implementatie van het belangrijke BBNJ-verdrag. Vanochtend heb ik daarover ook nog een bespreking gehouden, omdat het gaat over de bescherming van de biodiversiteit. Het sluiten van dat multilaterale verdrag was een historische mijlpaal. Het gaat uiteraard niet alleen om teksten, we moeten ook de implementatie opvolgen. Vanuit die optiek heb ik in New York eveneens gesprekken opgestart met Chili. Daar heb ik de Chileense minister van Klimaat ontmoet, omdat Chili eveneens kandidaat is om het secretariaat te huisvesten. Ook dat gebeurde in het belang van de implementatie van het verdrag. Dergelijk overleg is belangrijk met het oog op de naleving van dergelijke internationale afspraken.

Ik woonde ook een bijeenkomst van de Verenigde Naties bij in aanwezigheid van de VN-secretaris-generaal. Een van de prioritaire uitdagingen voor de Verenigde Naties is de dreiging van de stijgende zeespiegel, wat ook relevant is voor kustlanden zoals België.

Daarnaast vertegenwoordigde ik ons land op een ministeriële bijeenkomst over het Internationaal Strafhof, samen met vertegenwoordigers van andere landen en Kaja Kallas, de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, wat gezien deze tijden zeer relevant was. Inderdaad, op een ogenblik waarop het Internationale Strafhof onder zware internationale druk staat, is het belangrijk dat België ook daar in aanwezigheid van vele collega's zijn steun aan de onafhankelijkheid van het hof kon uitdrukken. Bovendien biedt een dergelijke verplaatsing in een multilaterale context de mogelijkheid om onmiddellijk heel wat mensen te ontmoeten, zonder daarvoor afzonderlijke verplaatsingen te moeten maken.

Zoals ik al zei, ben ik vervolgens vanuit New York als minister van Justitie naar de Emiraten gereisd. Daarbij waren ook vertegenwoordigers van de federale politie, de magistratuur en de FOD Justitie aanwezig om de impact van die verplaatsing zo groot mogelijk te maken. Zoals ik net al zei, kunnen we de internationaal georganiseerde criminaliteit niet uitsluitend vanuit Brussel bestrijden. Ik was namens België aanwezig op het 15e VN-congres inzake misdaadpreventie en strafrecht, dat van 26 september tot 1 oktober plaatsvond in Abu Dhabi. Ik ben daar alleen tijdens het weekend geweest om mijn afwezigheid in België te beperken. Voor een land als België, dat de strijd tegen internationale criminaliteit ernstig neemt en daarvoor in het bijzonder de onmisbare samenwerking met de Emiraten nodig heeft, is een aanwezigheid op dat congres essentieel.

Ik heb het congres toegesproken als hoofd van de Belgische delegatie en er gepleit voor een betere informatie-uitwisseling, meer samenwerking rond uitleveringen en een sterkere aanpak van criminele vermogens. Dat is uiteraard het sluitstuk van de aanpak.

Ik heb net toegelicht wat er in de taskforce voor Georganiseerde Criminaliteit gebeurt. Het aanpakken van criminele vermogens vormt uiteraard het sluitstuk van die strategie. De kopstukken van die criminele netwerken verblijven vaak in het buitenland, onder andere in de Emiraten. Hun geldstromen worden via internationale constructies weggesluisd en vanuit verschillende landen aangestuurd. We moeten dus ook afspraken kunnen maken met de landen waar de criminelen zich schuilhouden en waar hun vermogens zich bevinden. Daarom heb ik tijdens mijn verblijf bilaterale gesprekken gevoerd met mijn collega-ministers uit de Verenigde Arabische Emiraten en met de leiding van de Dubai Police. Zoals ik zei, gebeurde dat samen met vertegenwoordigers van het federaal parket, de federale politie en de FOD Justitie. We hebben heel concreet gesproken over de voortzetting van uitleveringen en over de opsporing en inbeslagname van criminele vermogens.

Het is onmogelijk om dezelfde impact te hebben op die collega's daar als men zelf niet de moeite neemt om zich te verplaatsen. Dat wordt overigens ook bevestigd door de mensen ter plaatse. Ik ben er ook van overtuigd dat die aanpak resultaten oplevert.

Van de 45 internationaal gezochte topcriminelen werden er intussen 26 door de Emiraten aan België uitgeleverd. Daarvan vonden 22 uitleveringen

plaats sinds het begin van deze legislatuur. Tijdens mijn vorige bezoek, eind vorig jaar, heb ik een lijst met 12 gezochte topcriminelen overhandigd. Door de investeringen die we in die relatie hebben gedaan, zijn intussen 9 van hen gearresteerd. Enkele dagen na het congres, in september, werd ook drugscrimineel Naserdin Tarrahi, bijgenaamd Nadori, door de Emiraten aan België uitgeleverd. Hij werd in mei 2026 veroordeeld tot 12 jaar gevangenisstraf wegens zijn betrokkenheid bij het transport van minstens 840 kilogram cocaïne. Vandaag zit hij dankzij die uitlevering in onze gevangenis.

Collega's, uiteraard zijn die resultaten ook te danken aan de inspanningen van onze diensten, de politiediensten, de gerechtelijke overheden en onze internationale partners. Het is echter dankzij de persoonlijke gesprekken met de collega's ter plaatse dat ook grote prioriteit wordt gegeven aan niet alleen de uitleveringen, maar ook de aanpak van criminele vermogens. Tijdens mijn contacten met de politie en mijn collega's heb ik dan ook een heel concreet dossier over de inbeslagname en verbeurdverklaring van vermogens in de Emiraten op tafel gelegd, ook in het kader van *asset sharing*. We hebben dat ook in andere dossiers gedaan in het kader van de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. We hopen dat we in het betreffende dossier de komende maanden eveneens vooruitgang kunnen boeken.

Ik kan daar vandaag uiteraard nog geen details over geven. Dat zou de slaagkansen van de operatie mogelijk in gevaar kunnen brengen. Het geheel past evenwel in de strategie.

Mijnheer Orlians, ik hoef uw geheugen wellicht niet op te frissen, maar uw voorganger, collega Van Tigchelt, heeft vorig jaar in juli nog in de commissie gezegd dat internationale samenwerking veel voluntarisme en volharding vereist. Hij weet zeer goed waarover hij sprak. Hij heeft ook gezegd dat het goed was dat ik op mijn niveau de contacten gaande houd en dat dat zeer belangrijk is. Collega Dillen, u hebt dat ook gedaan. Daar hoef ik u wellicht ook niet aan te herinneren. U verwees naar de landen die we zouden bezoeken, namelijk Albanië, Marokko en de Emiraten, en benadrukte het belang daarvan.

Er was geen alternatief voor de missie. Ik onderstreep dat nogmaals, zeker omdat ik op hetzelfde moment niet alleen beleidsmensen van de Emiraten ontmoette, maar ook een aantal andere collega's met wie men moeilijk afzonderlijk kan afspreken, al was het maar vanwege de tijdsinvestering.

Collega's, hiermee heb ik u uitleg gegeven over de kosten, de gevolgde procedure en de resultaten. Nogmaals, die bedragen zijn aanzienlijk, zeker ook voor het grote publiek. Ik vraag niet dat u ze vanzelfsprekend vindt, maar wel dat u ze beoordeelt op basis van de feiten en de context, rekening houdend met de verantwoordelijkheden die ik als minister draag, en de dankzij de uitbouw van de relaties aantoonbare geboekte resultaten. Door mijn aanwezigheid heb ik daar inderdaad toe bijgedragen. Dat wordt ook door de collega's daar bevestigd. Ik denk dat ik die inspanning moet blijven leveren. Zo hebben we vanochtend in België mensen ontmoet in het kader van het BBNJ-verdragen ook die contacten benutten we, want het gaat niet uitsluitend om internationale missies of opdrachten. We proberen zo efficiënt mogelijk te werken, want er is geen tijd te verliezen. In dit geval werd die opportuniteit zo overwogen.

17.05 **Alexander Van Hoecke** (VB): Mevrouw de minister, ik heb de indruk dat wanneer iets niet uit te leggen valt, u denkt dat de beste verdediging erin bestaat om zo lang mogelijk te spreken. De uitdrukking *drowning the fish* klinkt u waarschijnlijk niet onbekend in de oren. We zien een nieuwe aflevering in de soap van de regering-De Wever.

De regering toetert dat er 49.000 euro zal worden bespaard op de dienstreizen van de ministers. En dan gaat u, ondanks het negatieve advies van de Inspectie van Financiën, bedelen bij uw cd&v-collega, de minister van Begroting, om bijkomende middelen. Of het nu 21.000 of 25.000 euro is, dat doet er niet toe. U bent heel mooi aan de essentie voorbijgegaan. De essentie is dat u geen budget meer had. Er was geen geld meer om een dienstreis te maken, om naar Abu Dhabi te reizen.

De essentie is ook dat er een negatief advies van de Inspectie van Financiën was en dat u dat gewoon naast zich hebt neergelegd. En blijkbaar krijgt u die middelen dan toch, op voorwaarde dat er elders wordt bespaard. Ook de manier waarop u daarop ingaat, vind ik – het woord is al vaak gevallen – compleet hallucinant.

U maakt de redenering dat die budgetten afkomstig zijn uit onderbenuttingen bij Justitie. Dat is quatsch, mevrouw de minister. Wat gebeurt er met onderbenutte middelen als ze niet naar dienstreizen gaan? Dan kunnen die terugvloeien naar het budget van Justitie. Maar dat gebeurt nu niet, omdat die middelen moeten dienen om de dienstreis te financieren die u hebt gemaakt, terwijl u daar eigenlijk geen geld meer voor had. Dat is vandaag de essentie.

Wat er bij mij absoluut niet ingaat, mevrouw de minister, en ik heb dat al vaak gezegd in de commissie, is het volgende: bij elke begrotingsronde vraagt u opnieuw om meer budget voor Justitie. Dat u dan tegelijkertijd zonder verpinken zegt dat er bij Justitie nog onderbenutte middelen zijn die we voor dienstreizen kunnen gebruiken, vind ik echt onvoorstelbaar.

17.06 **Arthur Orlians** (Anders.): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw omstandige antwoord, dat op sommige vlakkebn zeer concreet was.

Er rest mij nog één concrete vraag. U stelt dat de compensatie is gebeurd via de onderbenutting en niet via besparingen op andere posten van de FOD Justitie. Het zal misschien aan mij liggen, maar ik begrijp het niet goed. Er is toch een verhoging van de betreffende ramingsstaat gevraagd, omdat de budgetten van de administratie van de FOD Justitie voor de dienstreizen niet toereikend waren. In het mailverkeer werd aangegeven dat er, rekening houdende met de andere missies van de centrale administratie, een overschrijding van de ramingsstaat was. De administratie zou daardoor niet langer over een saldo beschikken om de komende maanden zelf nog dienstreizen uit te voeren.

De begrotingscorrespondent heeft dan ook tegen de opgelegde besparingen in voorgesteld om de raming op te trekken. Die verhoging is vervolgens doorgevoerd tegen het advies van de Inspectie van Financiën in. Ze moest echter worden gecompenseerd. Nu geeft u mee dat die compensatie is gebeurd via de onderbenutting van het budget voor dienstreizen. Dat klopt toch niet? De ramingsstaat is net opgetrokken, omdat er geen saldo meer was en dus ook geen ruimte voor onderbenutting. Ik begrijp uw antwoord dan ook oprecht niet.

Misschien kunt u daar nu al op antwoorden. Zo niet zal ik een vervolgvraag moeten stellen. Het is echter een ernstige vraag. Er wordt immers geantwoord dat de verhoging is gecompenseerd via onderbenutting, terwijl de reden voor de verhoging net was dat alle geld op de ramingsstaat was opgebruikt. Hoe kan die verhoging dan worden gecompenseerd via onderbenutting?

17.07 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Wat mij opviel, is dat de verhoging inderdaad is opgevangen via onderbenuttingen. Er zijn dus posten waarop middelen onderbenut zijn. Dat kan uiteraard wel eens gebeuren. Ik zou wel willen weten op welke posten er onderbenuttingen zijn die kunnen worden aangewend om meerkosten te compenseren.

Er zijn toch nog noden. Nog maar enkele dagen geleden ontving ik opnieuw berichten dat bepaalde vertalers en tolken die voor Justitie werken, niet meer worden betaald, omdat er geen budget meer is voor onze tolken en vertalers. Ik zou heel graag zien dat, als er op bepaalde posten onderbenuttingen zijn, die middelen worden aangewend voor onze tolken en vertalers die elke dag bij Justitie werken om ervoor te zorgen dat complexe strafdossiers tijdig kunnen worden behandeld.

Ik zal daarover alsnog een vraag indienen. Ik heb die informatie te laat gekregen om die vraag nu nog te kunnen stellen.

Ik begrijp het allemaal niet zo goed. Ik heb uit een antwoord op een vraag van collega Vandemaele opgemaakt dat u ook in 2025 naar Abu Dhabi bent geweest. Die reis heeft toen 13.000 euro gekost. U vloog niet vanuit New York, want uit het overzicht van uw buitenlandse reizen blijkt dat er daarvoor aansluitend geen reis was gepland. Die reizen zijn vrij duur. Ik zeg niet dat ze zinloos zijn. Dergelijke reizen, zeker naar landen van waaruit zovele zware criminelen worden uitgeleverd, kunnen inderdaad nuttig zijn, maar we moeten altijd de vraag stellen welke kosten wenselijk en aanvaardbaar zijn en welke niet.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

18 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De stand van zaken m.b.t. de buitenlandse gevangeniscapaciteit in Kosovo, Albanië en Estland" (56020544C)
18 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le point sur les capacités carcérales étrangères au Kosovo, en Albanie et en Estonie" (56020544C)

18.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar de tekst van mijn vraag zoals ingediend.

In oktober 2025 trok u samen met de minister van Asiel en Migratie naar Albanië en Kosovo om onder meer de mogelijkheden te onderzoeken om Belgische gedetineerden zonder wettig verblijfsrecht hun straf in het buitenland te laten

uitzitten. U verklaarde toen dat met Albanië technische onderhandelingen zouden worden opgestart over de overbrenging van Albanese gedetineerden. Met Kosovo werden de eerste gesprekken gevoerd over het gebruik van detentiecapaciteit voor gedetineerden zonder recht op verblijf in België. Dergelijke samenwerking dient juridisch, operationeel en financieel grondig te worden onderzocht. We zijn inmiddels meer dan meer jaar verder.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitbreiding van de gevangeniscapaciteit in Kosovo? Werd er reeds vooruitgang geboekt en zijn er inmiddels concrete beslissingen genomen? Zo ja, graag een gedetailleerd overzicht.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitbreiding van de gevangeniscapaciteit in Albanië? Werd er reeds vooruitgang geboekt en zijn er hier concrete beslissingen genomen? Zo ja, graag een gedetailleerd overzicht.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitbreiding van de gevangeniscapaciteit in Estland? Werd er hier reeds vooruitgang geboekt en zijn er reeds concrete beslissingen genomen? Zo ja, graag een gedetailleerd overzicht.

Werden er reeds initiatieven genomen over het juridisch, operationeel en financieel kader voor een dergelijke samenwerking? Zo bijvoorbeeld wat de strafuitvoering, de garantie dat de detentie voldoet aan het EVRM en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, de organisatie van het bezoekrecht betreft? Wat zal de financiële impact zijn: werd er hier een concrete kosten-batenanalyse gemaakt?

Worden er nog andere buitenlandse pistes onderzocht?

18.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, de strijd tegen de overbevolking in onze gevangenissen blijft een absolute prioriteit. Daarom onderzoeken we, naast de uitbreiding van onze eigen gevangeniscapaciteit, ook verschillende pistes van internationale samenwerking. Daarbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen de overbrenging van veroordeelden naar hun land van herkomst en de eventuele huur van buitenlandse gevangeniscapaciteit.

Tijdens onze missie naar Kosovo hebben we gesprekken gevoerd om de samenwerking inzake strafuitvoering en de overbrenging van veroordeelde personen te versterken. Inmiddels werd met Kosovo een nieuw bilateraal verdrag gesloten met betrekking tot wederzijdse rechtshulp in strafzaken en de overbrenging van veroordeelde personen. Dat verdrag voorziet evenwel niet in de huur van bijkomende gevangeniscapaciteit. Ook de mogelijkheid om detentiecapaciteit in Kosovo te benutten, werd verkend. Een concrete beslissing over de huur van gevangeniscapaciteit werd vooralsnog niet genomen. De politieke situatie in Kosovo laat momenteel geen beslissing op regeringsniveau toe. De gesprekken op technisch niveau worden wel voortgezet.

Voor Albanië ligt de focus op de overbrenging van veroordeelde Albanese onderdanen zonder recht op verblijf in België, zodat zij hun straf in hun land van herkomst kunnen uitzitten. Het gaat hier dus niet om de huur van gevangeniscapaciteit.

In februari 2026 bracht ik samen met minister Van Bossuyt een werkbezoek aan Estland. Estland beschikt over een moderne detentie-infrastructuur en aanzienlijke beschikbare capaciteit. Bovendien heeft het land een samenwerking met Zweden voor de terbeschikkingstelling van gevangeniscapaciteit opgezet. Tijdens ons bezoek werd afgesproken om de mogelijkheden van een gelijkaardige samenwerking met België verder op technisch niveau te onderzoeken. Zoals ik eerder heb toegelicht, neemt Estland momenteel een afwachtende houding aan, in het licht van de verkiezingen van maart volgend jaar. Daardoor kunnen voorlopig geen verdere concrete beleidsmatige stappen worden gezet. Er werd dus ook nog geen definitieve beslissing over de huur van gevangeniscapaciteit genomen.

Een eventuele uitvoering van Belgische gevangenisstraffen in het buitenland vereist vanzelfsprekend een grondige juridische, operationele en budgettaire beoordeling. De juridische haalbaarheid werd daarom onderzocht, met bijzondere aandacht voor de naleving van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Daarbij zijn onder meer de detentieomstandigheden, het toezicht op de strafuitvoering en het behoud van contacten met de buitenwereld belangrijke aandachtspunten.

Naast de drie besproken landen blijven we uiteraard ook inzetten op de versterking van de samenwerking met andere landen van herkomst. Zo werd met Marokko een actieplan ondertekend om het aantal effectieve overbrengingen te verhogen. Daarnaast werd een verdrag met Cambodja ondertekend en worden mogelijkheden onderzocht om ook het netwerk van bilaterale

samenwerkingsakkoorden verder uit te breiden, onder meer met Tunesië en Egypte.

18.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, dank u voor uw antwoord. Ik noteer dat u met verschillende landen nog altijd gesprekken voert om daar in eventueel bijkomende detentiecapaciteit te kunnen voorzien.

Ik noteer ook dat we, ondanks de aankondigingen die u en uw collega van Asiel en Migratie vorig jaar hebben gedaan, een jaar verder zijn en er nog geen concrete resultaten zijn geboekt. Ik blijf dit dossier in elk geval mee opvolgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

19 Vraag van Marijke Dillen aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "Een geïntegreerd onthaal en welzijnsloket in alle gerechtsgebouwen" (56020546C)
19 Question de Marijke Dillen à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Un accueil intégré et un guichet bien-être dans chaque palais de justice" (56020546C)

19.01 **Marijke Dillen** (VB): Ik verwijs naar de ingediende vraag.

Om de toegang tot de rechtbank voor alle rechtszoekenden effectief te faciliteren en hen op een laagdrempelige, veilige en efficiënte manier verder te helpen, heeft de minister aangekondigd te werken aan de mogelijkheden voor een geïntegreerd onthaal en welzijnsloket in alle gerechtsgebouwen., dit naar het voorbeeld van Antwerpen. Op de eerste plaats gingen de mogelijkheden worden bekeken in de rechtbanken van eerste aanleg.

Welke initiatieven heeft de minister inmiddels genomen om dit te realiseren? In welke rechtbanken van eerste aanleg werd dit inmiddels geïmplementeerd of zal een dergelijk initiatief op korte termijn hiervoor in aanmerking komen? Wat is hier de stand van zaken?

Wat zijn hierbij de resultaten van het overleg met de Regie der Gebouwen, de CAW' s, de Balies en de rechtbanken?

Op welke wijze werden de provincies en de lokale besturen hierbij betrokken? Voor zover iets werd gerealiseerd: wat is de inbreng?

19.02 Minister **Annelies Verlinden**: Collega Dillen, het welzijn van rechtszoekenden, slachtoffers en alle burgers die met justitie in contact komen, is fundamenteel voor onze rechtsstaat.

Het is vanzelfsprekend enorm belangrijk dat elke rechtszoekende die een gerechtsgebouw binnenstapt op een menswaardige en efficiënte manier wordt ontvangen en, waar nodig, wordt doorverwezen naar passende hulpverlening. Geïntegreerde onthaal- en welzijnsloketten kunnen daarbij een belangrijke rol spelen en verdienen dan ook onze bijzondere aandacht. Over het hele land worden daartoe initiatieven genomen. Ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken om alle medewerkers die zich hier elke dag met hart en ziel voor inzetten oprecht te danken.

Zoals u weet, wordt het model dat in Antwerpen werd ontwikkeld, beschouwd als een inspirerend voorbeeld om rechtszoekenden op een laagdrempelige, veilige en doeltreffende manier te begeleiden naar juridische en sociale hulpverlening. Momenteel beschikt de afdeling Antwerpen over zowel een gemeenschappelijk breed onthaal als een uitgebouwd welzijnsonthaal in het Vlinderpaleis. Dit initiatief is het resultaat van een samenwerking tussen de rechtbank, de balie, de stad Antwerpen en het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW). De betrokken partners benadrukken de grote maatschappelijke meerwaarde van deze werking. Tegelijk wordt vastgesteld dat financieringsproblemen de continuïteit ervan onder druk zetten.

Daarnaast beschikken in West-Vlaanderen de afdelingen Kortrijk, Brugge, Veurne en Ieper over een welzijnsonthaal, gedragen door de balies en de CAW's. Ook daar wordt de werking vanzelfsprekend binnen de beschikbare middelen georganiseerd, wat een impact heeft op de omvang van het aanbod en de openingsuren.

In Limburg bestaat geen formeel welzijnsonthaal, maar werd met het project Just Helps Limburg een alternatief samenwerkingsmodel uitgebouwd. Tijdens zittingen van de familierechtbank zijn trajectbegeleiders, advocaten en medewerkers van het CAW aanwezig. Ook in andere arrondissementen bestaat belangstelling voor dit concept. In Oost-Vlaanderen wordt bijvoorbeeld momenteel gewerkt aan de uitwerking van de nodige financiële en organisatorische afspraken om een welzijnsonthaal in Gent mogelijk te maken.

De verdere uitrol van de welzijnsloketten vraagt aandacht voor een aantal randvoorwaarden, waaronder voldoende personeelscapaciteit, aangepaste infrastructuur en duurzame financiering. Ik blijf daarom samen met mijn

diensten en de rechtbanken, de balies, de CAW's, de lokale besturen, de regie en de andere betrokken welzijns- en sociale partners goed opvolgen hoe we deze initiatieven verder kunnen versterken en bijkomende welzijnsloketten kunnen uitbouwen.

19.03 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de minister, u kent onze standpunten. Ik heb die al verschillende keren in deze commissie uiteengezet, ook tijdens de vorige legislatuur. Een welzijnsloket is inderdaad enorm belangrijk. Ik ken de werking in Antwerpen goed.

Ik noteer dat er al enkele welzijnsonthalen zijn in West-Vlaanderen, dat er in Limburg geen zijn en dat in Oost-Vlaanderen wordt gewerkt aan de uitrol van een soortgelijk initiatief in Gent. Het valt mij echter op, mevrouw de minister, dat u niets hebt gezegd over de gerechtelijke arrondissementen in het Franstalige deel van het land.

Ik heb u ook horen zeggen dat financiële problemen op dit ogenblik de werking onder druk zetten. Ik verwijs hierbij terug naar Antwerpen en hoop dat dit voor Antwerpen niet het geval zal zijn. Ik heb u een tijd geleden ondervraagd over de problemen naar aanleiding van de beslissing van het Antwerpse CAW om de financiering stop te zetten. U hebt toen geantwoord dat die financiering door Justitie werd overgenomen. Ik hoop dat dit voor Antwerpen ook zo zal blijven en dat het niet enkel en alleen voor dit jaar was, maar dat er ook de volgende jaren voldoende financiering zal zijn om de werking te waarborgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

20 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Annelies Verlinden (Justitie, belast met de Noordzee) over "De opvolging van schadelijke sektarische organisaties" (56020582C)
20 Question de Stefaan Van Hecke à Annelies Verlinden (Justice, chargée de la Mer du Nord) sur "Le suivi des organisations sectaires nuisibles" (56020582C)

20.01 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, iedereen is op de hoogte van het undercoveronderzoek van journalisten bij de organisatie Go Church. De bevindingen waren ook te zien in het programma *Pano*. De zaken die aan het licht kwamen, doen opnieuw vragen rijzen over de opvolging van schadelijke sektarische organisaties.

De Veiligheid van de Staat is wettelijk bevoegd om die organisaties op te volgen. De Nationale Veiligheidsraad heeft in 2015 evenwel beslist dat die taak niet langer actief moest worden uitgevoerd door de Veiligheid van de Staat. In documenten uit die periode staat trouwens te lezen dat de Veiligheid van de Staat ervan uitging dat het ging om dreigingen uit een ander tijdperk, *une autre époque*.

Het Comité I heeft in 2021 opnieuw aan de alarmbel getrokken. Het heeft nogmaals gewezen op de wettelijke opdracht van de Veiligheid van de Staat en erop aangedrongen dat dergelijke dossiers worden aangepakt.

Daarnaast is er het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties. Dat centrum capteert wel signalen over sektarische organisaties, maar beschikt niet over de slagkracht of voldoende middelen om daarmee aan de slag te gaan. Het heeft bovendien niet echt de bevoegdheid om actief op te treden.

Vandaar mijn concrete vragen, mevrouw de minister.

Ten eerste, wordt de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad uit 2015, waarover ik al vele jaren veel vragen stel, nog steeds gedragen door de huidige Nationale Veiligheidsraad? Met andere woorden, is de Nationale Veiligheidsraad vandaag nog altijd van mening dat schadelijke sektarische organisaties niet actief moeten worden opgevolgd door de Veiligheid van de Staat? Zo ja, hoe verzoent u dat met de wettelijke opdracht van de Veiligheid van de Staat en de conclusies van het Comité I?

Ten tweede, als de Veiligheid van de Staat schadelijke sektarische organisaties niet actief opvolgt, welke dienst moet die taak dan wel uitvoeren? Wie verzamelt de signalen over schadelijke sektarische organisaties en zorgt ervoor dat ze effectief kunnen worden opgevolgd? De actualiteit toont aan dat het niet zomaar om iets uit een ver verleden gaat.

Ten derde, hoe staat het met de vernieuwing van de mandaten in de raad van bestuur van het IACSSO? Wanneer verwacht u dat de volledige raad van bestuur wordt vernieuwd?

Plant u tot slot ook een versterking van het IACSSO op het vlak van personeel en werkingsmiddelen? Het is immers telkens opnieuw een moeilijke opdracht om mensen die vertrekken te vervangen. Het centrum is daarvoor afhankelijk van de FOD Justitie, die ook instaat voor de

aanwervingen. Ik reken dan ook op u, mevrouw de minister, om de nodige versterkingen en vlotte vervangingen mogelijk te maken.

20.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mijnheer Van Hecke, het klopt dat het wettelijke kader van de ADIV en de Veiligheid van de Staat bepaalt dat die dreiging onder de verantwoordelijkheid van beide diensten valt.

Tijdens de huidige legislatuur heeft de Nationale Veiligheidsraad het *policyplan* van de Veiligheid van de Staat waarin de prioriteiten van de diensten worden uiteengezet, opnieuw goedgekeurd. Het actief opvolgen van schadelijke sektarische organisaties is daarin niet opgenomen als prioriteit.

Dat neemt niet weg dat de Veiligheid van de Staat de problematiek blijft opvolgen in heel nauwe samenwerking met het IACSSO, het centrum dat de sektarische organisaties in België opvolgt en waarnaar u ook verwijst. Concreet bestaat die samenwerking vandaag hoofdzakelijk uit de regelmatige uitwisseling van informatie, het controleren van meldingen van het IACSSO in de informatiesystemen, het geven van relevante briefings en het uitwisselen van knowhow. De Veiligheid van de Staat ondersteunt het IACSSO bovendien bij het leggen van contacten met relevante Belgische en internationale partners.

Over de werking van het IACSSO kan ik nog het volgende meegeven. Voor de vernieuwing van de mandaten van de raad van bestuur van het IACSSO wijst de Kamer acht leden rechtstreeks aan en draagt de Ministerraad eveneens acht leden voor. Na een beperkt aantal reacties op een eerste oproep tot kandidaatstelling konden onvoldoende kandidaten worden geselecteerd. Na analyse van de kandidaturen die naar aanleiding van een tweede oproep zijn ontvangen, zal een dossier aan de Ministerraad worden voorgelegd.

Inzake de interne werking werd het secretariaat van het IACSSO in 2025 versterkt met twee Nederlandstalige analisten-juristen. We stellen weliswaar vast dat de personeelsbezetting al enige tijd in beweging is. Dat wordt ook door de diensten van nabij opgevolgd. Ik kan u in elk geval mededelen dat begin deze maand een Nederlandstalige analiste is gestart en dat ook een aanwervingsprocedure voor een Nederlandstalige jurist wordt opgestart.

In nauw overleg met de betrokken diensten en met de vernieuwde raad van bestuur zal de algemene werking nader worden geanalyseerd en scherpgesteld in het belang van de belangrijke opdracht die het centrum waarneemt en dus ook, zoals u zegt, in het belang van de hele samenleving.

20.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Wat dat laatste betreft, is het goed dat er inspanningen worden geleverd om het IACSSO te versterken. Het is een organisatie die ook op Europees niveau een zeer goede reputatie heeft. Vaak komt men vanuit het buitenland bij ons informatie opvragen, omdat wij historisch gezien enorm veel informatie hebben en dossiers hebben opgebouwd. Daar mogen we ook fier op zijn. Dat mag ook gezegd worden.

Wat de rol van de Veiligheid van de Staat betreft, is het antwoord op de vele vragen die ik de afgelopen jaren heb gesteld, altijd min of meer hetzelfde geweest. De beslissing was om de organisaties niet actief op te volgen. Men zegt dan dat er bij meldingen wel iemand bij de Veiligheid van de Staat is die ze ontvangt en erop antwoordt als er informatie beschikbaar is. Actieve opvolging is er echter niet meer. Uit de dossiers van het Comité I kunt u afleiden dat er in de periode 2010-2011 ongeveer tien tot vijftien personen bij de Veiligheid van de Staat werkten aan de opvolging van schadelijke sektarische organisaties. Dat aantal is gedaald tot bijna nihil. Ik weet dat er andere dreigingen zijn bijgekomen, maar het personeelsbestand van de Veiligheid van de Staat is de afgelopen vijf jaar ongeveer verdubbeld. Dat er nu geen ruimte zou zijn om zulke organisaties opnieuw actief op te volgen, moet u mij dus niet wijsmaken. Als de Veiligheid van de Staat die taak niet moet uitvoeren - ik zeg niet dat zij dat moet doen, maar de wet bepaalt het nog altijd –, dan moet iemand anders die taak opnemen. We zullen dus een oplossing moeten vinden.

De vraag is of de Veiligheid van de Staat de organisaties nu actief zal opvolgen. Neem bijvoorbeeld Go Church. Naar aanleiding van de reportage heb ik gelezen en gehoord dat een aantal burgemeesters en eigenaars van bepaalde lokalen en kerken hebben gezegd dat die organisatie er niet meer welkom is voor haar activiteiten. De huurovereenkomsten worden opgezegd. Die organisatie zal dus op zoek gaan naar andere lokalen om te huren, weliswaar onder andere namen. Wie moet dat opvolgen? Als de Veiligheid van de Staat de opdracht krijgt om schadelijke sektarische organisaties actief op te volgen, kan ze dat doen. We kunnen echter niet verwachten dat burgemeesters en lokale besturen altijd weten waar die organisaties vervolgens naartoe gaan en onder welke naam ze lokalen

zullen huren.

Dat moet in de Nationale Veiligheidsraad worden besproken. Ik weet dat er veel andere en veel belangrijkere dossiers op het vlak van de nationale veiligheid zijn, maar als het personeelsbestand van de Veiligheid van de Staat is verdubbeld, moet het toch mogelijk zijn om over een kleine cel te beschikken die dergelijke schadelijke organisaties actief opvolgt. Als er de komende weken, maanden of jaren iets bijzonders of dramatisch gebeurt, zal iedereen naar elkaar wijzen, naar de politiek, naar het Parlement, naar de minister, naar het Comité I en naar de Veiligheid van de Staat. Iedereen zal zijn paraplu opentrekken. We moeten dat dossier dus proactief aanpakken en ervoor zorgen dat die organisaties worden opgevolgd. Dat is de boodschap die ik wil meegeven.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 56020392C de M. Aouasti est supprimée. Chers collègues, nous avons épuisé les questions orales. Je vous remercie, ainsi que Mme la ministre, ses équipes et l'ensemble des services pour leur travail.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 52.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.52 uur.